דער פונק

THE SPARK

INTERNATIONAL WORKERS ORDER

VOL. I, No. 5 January 1931 21 יאנואר 1931 1טער יאָרגאַנג, נומ. 5

לענין

1870—1924

לענין

צו זיין מעמאָריאל
דעם 22טן יאנואַר

לענין אין קאָמיוגישן קלוב
(ליד) פון א. פרינץ

לענין און די באָרוויסע קינדער
(א מעשה'לע) פון נחום ווייסמאַן

ליבקנעכט - לוקסעמבורג - מעלאָ-קאַטאָוויס

אונזער שול-חודש

אויף נייע וועגן
פון א. גראָספעלד

די געזעלשאַפטלעכע דערציאונג און די פּראָלעטאַרישע דערציאונג
פון דבורה טאַראַנט

די אידישע שולן אין ראַטן-פאַרבאַנד
פון ב. מאָזער

מיר ווילן זיין פּיאָנערן
(פעליעטאָן און צייכנונגען) פון יאָסל קאָטלער

אונזערע קינדער
(בלעטלעך פון א פּראָלעטאַרישן לערער'ס נאָטיצבוך)
פון משה שיפּרים

וואָס טוט די אינדוסטריעלע יוניאָן
פון לואיס הייסמאַן

די אינטערווענץ פאַרשווערונג קעגן ראַטן-פאַרבאַנד
פון מ. י. וואכמאַן

יעקב שייפּער'ס אָראַטאָריע „אָקטאָבער"
פון מ. פעדער

וואָס דאַרף אַן ארבעטער וויסן וועגן געזונט
פון דר. א. ליין

Published monthly at 241 RIVERDALE AVENUE, YONKERS, N. Y.
General Office: 32 Union Square, New York City
Applied for Second Class Mail, Aug. 18, at the P. O. at Yonkers, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

פרייז צען סענט

לענין און די באָרוויסע קינדער

(אַ מעשה'לע)

נחום ווייסמאַן

אַזוי קאַלט אין דרויסן און אין אַזויפיל הייזער איז אויך ניט וואַרים. מוזן באָרוויסע קינדער זיצן אין חויז. שטייען באָרוויסע קינדער ביים פענצטער. קוקן אין גאַס אַרויס. אַזויפיל מענטשן גייען דורך. אַזויפיל מאַשינען לויפן דורך. וואו־זשע אַיילן זיך די מענטשן? וואו־זשע לויפן די מאַשינען?

אין דרויסן איז ווינטער. און נעכטן האָט געשניט און אייער־נעכטן האָט געשניט. האָט זיך אַ בלויער שניי צעלייגט אויף די גאַסן, צעלייגט אויף די דעכער. זיינען נעכטן אויך די באָרוויסע קינדער ביים פענצטער געשטאַנען. האָבן זיי געזען ווי קינדערלעך האָבן זיך געשליטלט, ווי קינדער האָבן זיך געגליטשט. יענע קינדער האָבן שטיוועלאַך אויף די פיס געטראָגן. יענע האָבן וואַרימע מאַנטעלאַך אויך געהאַט. פאַרוואָס האָבן מיר ניט קיין וואַרימע מענטעלאַך? פאַרוואָס האָבן מיר ניט קיין שיכלאַך?

— זיידע, זיידע, דערציילאונז אַ מייסעלע!

— זיידע, זיידע, וואו זיינען געלאָפן די רויטע יאַטן אויף די פלינקע פערדלאַך?

האָט דער זיידע גענומען זיין גרויסע ליולקע, אָנגעשטאָפּט זי מיט אַ סאַך טאַבאַק, פאַרויכערט, אַ צי געטאָן אַ פול מויל מיט רויך, זיך ליבלאַך צעשמייכלט און אָנגעהויבן:

. . . אַז רויט־פויגל האָט זיך אויפגעהויבן הויך, הויך, ווי אַ ריזיגער עראָפּלאַן, האָבן זיך די רויטע יאַטן ווידער אַרויפגעכאַפּט אויף זייערע פערדלאַך, אויסגעשטרעקט זייערע קעפּ אין פאָרויס, אָנגערירט מיט זייערע באַקן די וואַרימע העלזער פון די אָדלערלאַך.

— פליט, פליט, פליט אָדלערלאַך! וועג איז לאַנג, וועג איז ווייט.

— העי, האַ־העי! וויאָ! וויאָ! שנעלער! שנעלער!

האָבן זיך די שוואַרצע פלינקע פערדלאַך אַ לאָז געטאָן פאָראויס, פאָראויס מיט אויסגעשטעקטע מאָרדעס. זיי זיינען אַזוי געלאָפן, אַז זיי האָבן אפילו ניט אָנגערירט די ווייסע ערד...

און אַ שניי איז געפאַלן. און אַ ווינט האָט געבלאָזן: וואו־וואו־וואו!

פלוצלונג זיינען זיי אָנגעקומען צו אַן אַלט־אַלטן וואַלד. אַזוי־פיל גראָבע ביימער. אַזוינע שמאָלע וועגן. האָבן זיך די אָדלערלאַך אַביסעלע דערשראָקן. האָבן זיך די אָדלערלאַך אָפּגעשטעלט. פאַרוואָס לויפן ניט ווייטער די פערדלאַך?

וואַלד איז פינצטער. אַזוי פינצטער. וואַלד איז גרויס און טיף. און קיין וועג איז ניטאָ. און קיין שטייג איז ניטאָ. האָבן זיך דערפאַר דערשראָקן די אָדלערלאַך?

— פליט! פליט! אָדלערלאַך! ניט שרעקט זיך פאַר'ן וואַלד, ניט שרעקט זיך פאַר דער פינצטערניש!

האָבן אַלע רויטע יאַטן אַרויסגעלאָזט אַזאַ הויכן, אַזאַ פריילאַכן, אַזאַ לעבעדיגן „העי־האַ־העי", אַז די פערדלאַך האָבן זיך אַריינגעלאָזט אין אַלטן וואַלד מיט אַזאַ הירזשעריי, אַז וואַלד האָט אינגאַנצן זיך אַ צעקלונג געטאָן.

און די רויטע רייטער האָבן זיך געדרייט צווישן די געדיכטע אַלטע ביימער. רויטע רייטער האָבן זיך פאַר גאָרניט ניט געשראָקן. זיי האָבן זיך געדרייט און געדרייט צווישן די אַלטע, געדיכטע ביימער.

פלוצלונג איז די פינצטערניש פאַרשוואונדן. ליכטיג געוואָרן. פאַר די אויגן האָבן די רויטע רייטער דערזען אַ יאַם. אויפ'ן ברעג, באַדעקט מיט טיפן שניי, האָבן זיך רייטער אָפּגעשטעלט. שאַ, שטיל. אפילו די פאַרשוויצטע פערדלאַך האָבן איינגעהאַלטן זייער אָטעם. דער יאַם איז געשלאָפן אַזוי רואיג, אַזוי שטיל. די זילבערנע ווינטער־נאַכט האָט זיך אינגאַנצן אין יאַם געבאָדן...

עפּשער דערפאַר טאַקע איז זי אַזאַ ריינע, אַזאַ קלאָרע, אַזאַ שטילע געוועזן?

זיינען רויטע יאַטן אַראָפּ פון די פערד. האָבן רויטע יאַטן געגלעט די אָדלערלאַך איבער זייערע כייגעוודיגע מאָרדעס. האָבן די אָדלערלאַך געשאָקלט מיט זייערע קעפּלאַך, געוואָרפן זייערע לאַנגע האָריגע ווידלען אַראָפּ און אַרויף, אַרויף און אַראָפּ פאַר פרייד...

זיינען אָבער די רויטע יאַטן ניט פריילאַך געווען... וואָס וועט מען איצט טאָן? יאַם איז ברייט. יאַם איז טיף. ווי וועט מען אַריבערייטן דעם ברייטן, טיפן יאַם? רויטע יאַטן האָבן גוט געוואוסט אַז אין יענער זייט יאַם זיינען דאָ אַזויפיל באָרוויסע קינדער, וואָס בענקען און רופן די יאַטן... ווי־זשע קומט מען צו צו זיי? העי, ווען ס'וואַקסן איצטער ביי זיי ריזיגע פליגל אויס, ווי זיי וואָלטן זיך עס איצטער אַזוי אַ לאָז געטאָן איבער'ן גרינעם יאַם?

העי, ווען...

דערווייל האָבן זיך רויטע יאַטן אויסגעצויגן אויפ'ן ברעג, מיט די פּענימער צום יאַם...

זיינען זיי אַזוי אַ לאַנגע צייט געלעגן. געלעגן און געשוויגן. און פערדלאַך האָבן אויך געשוויגן. שאַ, שטיל. יאַ שלאָפט...

זיינען רויטע יאַטן טרויעריג. ווי וועט מען טאַקע אַריבערייטן דעם ברייטן יאַם?

פלוצלונג האָבן די יאַטן דערזען ווי דער יאַם וויגט זיך. וויגט זיך פאַמעלאַך, פאַמעלאַך. שטאַרקער, שטאַרקער... גרינע כוואַליעס הייבן זיך העכער און העכער און פאַלן צוריק... הייבן זיך אַנדערע אויף און גיבן זיך אַ יאָג איבער אַנדערע כוואַליעס. כוואַליעס יאָגן זיך נאָך כוואַליעס. כוואַליעס ראַנגלען זיך מיט כוואַליעס. העי, האַ־העי! וואָס איז פלוצלונג געשען מיט'ן שלאָפנדיגן יאַם? וועל־כער ריז האָט זיך איצטער אַוועקגעלאָזט אַ שפּאַציר כאַפּן אויף די כוואַליעס פון יאַם?

שנעל, פלינק, האָבן זיך די רויטע יאַטן אויפגעשטעלט. אַרויף צוריק אויף זייערע פערדלאַך און דערשראָקענע, ניט אַראָפּגענומען זייערע בליקן פונ'ם ברומענדיגן בייזן, אויפגערעגטן יאַם...

עפּעס שוועבט איצט אויף די גרין־שוואַרצע כוואַליעס. רויטע יאַטן שטרענגען אָן זייערע בליקן... לייגן די לינקע האַנט—ווי אַ דאַשעק—אַרום די אויגן. ווער איז דאָס און ווער איז דער וואָס שפּאַנט איצט מיט אַזעלכע ברייטע שפּאַן פון אַ ריז, איבער'ן יאַם?

עמיצער, אַ ריזיגער עמיצער, שטעלט ברייטע שפּאַן נאָך שפּאַן איבער'ן גרינעם יאַם און קומט, און שוועבט און פליט גלייך אַנטקעגן די יאַטן... אָט, אָט איז ער שוין ביים ברעג.

רויטע יאַטן זעען אים אַזוי קלאָר, אַזוי נאָענט... איין אויג איז ביי אים אַביסל פאַרמאַכט. איין אויג איז ברייט צעעפנט... איין האַנט האַלט ער אין בוזים און איין האַנט אַזוי שטאַרק אויסגעשטרעקט ווי ער וואָלט אַ ברייטן שאָלעס אַלייכעס די יאַטן געוואָלט אָפּגעבן...

ווער איז דער ריז מיט אַזעלכע גיגאַנטישע שפּאַן און מיט אַזאַ קינדעריש־שמייכלענדיג פּאָנים? ווי ער שפּאַנט דאָס איבער די ווילד־געוואָרענע כוואַליעס!...

האָבן זיך פערדלאַך דערשראָקן. געוואָלט זיך אויסדרייען און אַנטלויפן. האָבן זיי די יאַטן פעסט איינגעהאַלטן...

ווען און וואו האָבן יאַטן אַזאַ פּאָנים געזען? און פאַרוואָס איז זיי באַפאַלן איצטער אַזאַ ווילדע פרייד? יאַטן שפּרינגען אַראָפּ פון די פערדלאַך און לויפן מיט אויסגעשטרעקטע הענט אַנטקעגן דעם ריז, וואָס שפּאַנט אויפ'ן יאַם...

— לענין! לענין! שנעלער, שנעלער! האָבן יאַטן זיך צעשריען...

האָט לענין דערהערט זייער רוף. האָט ער איין שפּאַן געמאַכט און יאַטן האָבן זיך מיט אים אַרומגעכאַפּט, אויף זייערע אַקסלען אַרויפגעזעצט און צעזונגען זיך פאַר פרייד...

THE SPARK
Official drgan of the
International Workers Order, Inc.
K. MARMOR
Cultural Director & Editor
R. SALTZMAN,
General Secretary

דער פונק

חודש־זשורנאל

אָפיציעלער אָרגאַן פון אינטערנאַציאָנאַלן אַרבעטער אָרדן

Subscription Rates:
One year $1.00
Six months 60c
Single copy 10c
General Office
32 Union Square, N. Y. C.

Vol. 1, No. 5, JANUARY, 1931

1טער יאָרגאַנג נומ. 5, יאַנואַר, 1931.

א. פרינץ
לענין אין קאָמיוגישן קלוב

פון די הימלען זינגען שטערן לידער ליכטיגע;
אַלע פענצטער ברייט און צו דער וועלט;
פאַלן לידער ליכטיגע אַף קעפּ קאָמיוגישע,
שיינען שטערן־לידער אין קאָמיוגישן געזאַנג.

בליאונג איז ס'געזאַנג פון די ברוינע ערדישע יונגען:
זאַפטן־רויש פון פרישע גאָרטן־בוימער,
קלונג פון פריידיגע בלענדיגע קאָסעס,
גלאַק פון מאָרגן־אויפשטיי און זון־פאַרגאַנג.
בליאיג איז דאָס ברוינע ערדישע געזאַנג.

איבער די קעפּ זינגט־מיט חבר לענינ'ס שיין:
לענינ'ס קאָפּ מיט בלומען־קרענץ באַצירט,
זיינע טיפע אויגן קוקן קלאָר אין ווייטסטע ווייטן,
אַף זיינע בלאַסע באַקן בליט דער צוויט פון מי,
אין זיינע שטערן־קנייטשן—דורות'דיגע חכמה.

אינדרויסן דערציילן וועלדער־ סאָוועטישע
לענין־געשיכטע
און עס זינגען לענין
ברונים־ראָד פאַרביינקטער
און סטעפּעס אויפגעריכטע.

פון די הימלען זינגען שטערן לידער ליכטיגע—
קומען קאָמיוגן שעפּן חכמה פון לענינ'ס קוואַלן.

לענין

האָט לענין געזאָגט.
„זאָל טאָגן אָ־דאָרט,
וואו ס'האָט נאָך ניט געטאָגט".
(א. פעפער)

לענינ'ס יאָרצייט איז אַ מושטיר־טאָג פאַר די לענינים־טישע אַרמייען פון אַלע טיילן וועלט. דעם 22טן יאַנואַר, 1924, איז אָפּגעשטאָרבן בלויז דאָס, וואָס איז געווען שטערבלעך אין לענין, נאָר זיין מעכטיגער שאַפנדיגער גייסט לעבט ווייטער. לענין, דער פעלד־מאַרשאַל פון דער סאָציאַלער רעוואָלוציע, גייט נאָך אַלץ פאָראויס זיין אוואַנגאַרד. ער פירט ווייטער זיינע אַרמייען אינ'ם לעצטן שטרייט פונ'ם אינטערנאַציאָנאַל. זיין גייסט באַזעלט די פרייהייט־קעמפער פון אַלע לענדער. ער פילט זיך שטאַרק אינ'ם דערוואַכטן אינדיע, אין די סאָוועטן און רויטע אַרמייען פון כינע, אינ'ם קאַמף פון די אַראַבער געגן אימפּעריאַליזם, אינ'ם באַנייטן שטרייט פונ'ם אונגאַרישן פּראָלעטאַריאַט, אינ'ם גענעראַל־סטרייק פון די שפּאַנישע אַרבעטער, אינ'ם פאַרשאַרפטן קלאַסן־קאַמף אין אַלע קאַפּיטאַליסטישע לענדער, אינ'ם זיג פונ'ם פינף־יאָריגן פּלאַן, אין דעם בוי פון אַ נייע געזעלשאַפטלעכע אָרדנונג אַף אַ זעקסטל פון דער ערד. ער איז דאָס רויטע ליכט, וואָס לייכט הויך איבער דעם גאַנצן ערד־קוגל און ווייזט אַלע אונטער־דריקטע און פאַרפאָלגטע דעם וועג צו פרייהייט און דערליי־זונג—צו אַ סאָוועטן־פאַרבאַנד פון אַלע טיילן וועלט.

אונזער שול־חודש

אין זיין פּרינציפּן־דערקלערונג האָט דער אינטערנאַציאָנאַלער אַרבעטער־אָרדן אונטערגעשטראָכן, אַז ער „שטיצט די פּראָלעטאַרישע קינדער־שולן, וואָס זיינען באַזירט אַפ'ן פּראָגראַם פונ'ם קלאַסן־קאַמף און העלפט זיי מאַכן פאַר אַ וויכטיגן פאַקטאָר אין דעם קאַמף פון די אַרבעטער־מאַסן געגן קאַפּיטאַליזם".

דירעקטירט דורך זיין פּרינציפּן־דערקלערונג, האָט דער אָרדן זיך גענומען צו דער שול־אַרבעט מיט דער פולער איבערגעבנהייט, וואָס צייכנט אויס אַלע זיינע טעטיגקייטן. דער אינט. אַרב. אָרדן האָט איצט אונטער זיין רשות נאָנט פון 90 שולן מיט פיר טויזנט קינדער. די אַלע שולן און מיטל־שולן צייכענען זיך אויס דורך זייער ענגער פאַרבינדונג מיט די טאָגטעגלעכע קאַמפן פונ'ם אַרבעטער־קלאַס. אונזערע שול־קינדער זיינען ניט „אומפּאַרטייאיש". זיי ווייסן ווער איז ווער אין דער אַרבעטער־באַוועגונג. זיי קאָנען גענוי אונטערשיידן צווישן אַ קאָמפּאַניע־יוניאָן און אַ קלאַסנקאַמף־יוניאָן. זיי שרעקן זיך אויך ניט פאַר „פּיקעט־ליין", מאַסן־אַקציעס און גאַסן־דעמאָנסטראַציעס. זיי פילן זיך סאָלידאַריש מיט די פּיאָנערן און קאָמיוגן און זיינען „אַלעמאָל גרייט", ווי יענע, זיך צו באַטייליגן אין אַלע אַרויסטרעטונגען און קאַמפן פונ'ם רעוואָלוציאָנערן פּראָלעטאַריאַט.

אונזער שול־חודש דאַרף אויסגענוצט ווערן פאַר אַ ברייטע קאַמפּאַניע אַריינצוציען נאָך טויזנטער פּראָלעטאַריער אין אונזער שול־אָרגאַניזאַציע און נאָך טויזנטער אַרבעטער־קינדער אין אונזערע שולן. זאָלן זיך אַלע אונזערע מיטגלידער אַריינוואַרפן אין דער קאַמפּאַניע פאַר אונזער פּראָלעטאַרישער קלאַסנקאַמף־שול. די מאָטאָ פון אונזערע שולן איז: „דאָס אַרבעטער־

קינד פאר'ן ארבעטער־קלאס". וואס מער שולן מיר וועלן האבן, אלץ מער ארבעטער־קינדער וועלן באפרייט ווערן פון די בור־זשואזע איינפלוסן פון דער פּאבליק־סקול, תלמוד־תורה און די שולן פון די שלום־עליכם'ניקעס, נאצ. ארב. פארבאנד און ארב. רינג. וואס מער קינדער עס וועלן אריינטרעטן אין אונזערע שולן, אלץ גרעסער די צאל פון יוגנטלעכע קלאסנקעמפער, און אלץ נענטער דער זיג פונ'ם ארבעטער־קלאס.

ליבקנעכט—לוקסעמבורג—מעלא—קאטאוויס

דער חודש יאנואר איז רייך אין געדענק־טעג פון פּראָלע־טארישע פרייהייט־קאמפן און מארטירערטום. דעם 9טן יא־נואר ווערט 25 יאר, ווי דער צאר האט דערטרונקען אין בלוט א פרידלעכע דעמאנסטראציע פון אומבאוואפנטע רוסישע אר־בעטער. דעם 10טן יאנואר איז דער קובאנער קלאסנקעמפער מעלא דערמארדעט געווארן דורך דעם הענקער מאטשאדא, דער משרת פון דעם יענקי־אימפּעריאליזם אין קובא. דעם 15טן יאנואר ווערט 12 יאר, ווי די דייטשע סאציאליסטן, פירער פון דעם צווייטן אינטערנאציאנאל, האבן דער־מארדעט קארל ליבקנעכט און ראזע לוקסעמבורג. דעם 24טן יאנואר איז דער ערשטער יארצייט פון סטיוו קאטאוויס, וועמען די אמעריקאנער בורזשואזיע האט דערמארדעט דורך איר פּאליציי אין ניו־יארק.

פאקטיש איז יעדער טאג אין חודש פון יאנואר ביז דע־צעמבער א יארצייט נאך מארטירער. צום גרעסטן טייל זיינען עס די נאמענלאזע מאסן, וועמען די קאפּיטאליסטישע הערשער דערמארדן טאג־טעגלעך אין די מינען און פאבריקן, אף די שלאכטפעלדער פונ'ם אימפּעריאליזם און דורך הונגער און קעלט און דער בורזשואזער דעמאקראטיע.

אף די קברים פון פּראָלעטארישע העלדן און מארטירער האט די בורזשואזיע אויסגעבויט פעסטונגען און טורמעס פונ'ם קאפּיטאליזם. נאר אלע שווארצע כחות פון נאציאנאליסטן, קלעריקאלן און סאציאליסטן זיינען ניט בכח צו דערשטיקן דעם רויטן גייסט פון סאציאלער רעוואלוציע. ער לעבט אין די ארימע ארבעטער־היימען, וואו מען באוויינט ברידער, שוועסטער, טאטעס, מאמעס און קינדער—קרבנות פונ'ם קאפּי־טאל. זיין קול שרייט אריבער די פויקן פונ'ם פאטריאטיזם און שאוויניזם. די ארבעטער הערן זיין שטים אין דעם גערויש פון די מאשינען. ער שרייט צו זיי ארונטער פון די קאפּיטא־ליסטישע תליות און עלעקטריע שטולן. זיי הערן זיין וואָרט דורך די דיקע ווענט פון טורמעס און קאזעמאטן.

דער פאראט פון די סאציאליסטן אין די לעצטע פופצן יאר האט בלויז פארלאנגזאמט, נאר ניט אפגעשטעלט דעם גאנג פון דער סאציאלער רעוואלוציע. דער פּראָלעטארישער קלאסן־קאמף געגן קאפּיטאליזם פארשטארקט זיך איבער דער גאנצער וועלט. און ניט געקוקט אף אלע שווארצע קונצן פון די סאציאליסטן—די לאיאלסטע לאקייען פונ'ם קאפּיטאליזם—דערנענטערט זיך דאך זיין סוף מיט יעדן טאג.

פעליעטאָן

מיר ווערן פּיאָנערן

פון יאָסל קאָטלער

עפנט די פליגל
טוירן רויטע
מיר זענען
ארבעטער קינדער
צו קעמפן געגרייטע

מיר שפּעטן און שפּאסן
פון די שולן די אלטע,
מיר האסן די גרימאסן
פון די לערער די קאלטע.
מיר האסן ווי סם
די רעכטע האלעדריצעס,
וואס ווילן אונז בלאפן
מיט אנשעריאצער און ציצעס,
וואס זוכן פאר זיך
דעם פעטן ביסן
און זאגן:
אז גאט וויל —
קען א בעזעם שיסן.

טויערן רויטע
פון ליכט און פון שיין,
עפנט זיך ברייטער
און לאזט אונז אריין.
מיר ווילן לערנען,
מיר ווילן ווערן,
מיר דארפן ווערן,
מיר מוזן ווערן
די יונגע אידישע
פּיאָנערן.

אונזער גערב
איז האמער־סערפּ.
מיר ווילן לערנען,
מיר מוזן קענען —
אונזער לערער
איז איליטש לענין.
— — — — — — — —
ווי צוויי שיינע פליגל
באלויכטן מיט שיין,
נעמען די טויערן
די קינדער אריין.

און לעקאך
מאראנצן

„די רעכטע האלעדריצעס, וואס ווילן אונז בלאפן מיט אנשעריאצער און ציצעס"

די אַרבעטער־קאַמפּאַניע געגן ציוניזם און פאַר דער פּראָדוקטיוויזאַציע פון די אידישע מאַסן אין סאָוועטן־פאַרבאַנד

דער ציוניזם איז אויך אין זיין דעמאָקראַטישער עפּאָכע געווען אַ מיטל אָפּצוציען די אידישע אַרבעטער פונם קלאַסן־קאַמף. ער האָט געפּרעדיגט חבר'שאַפט צווישן אידישע אַרבעטער און אידישע באָסעס און אייביגע שנאה צווישן אַרבעטער פון פאַרשידענע נאַציעס. איצט פאַרנעמט דער ציוניזם אַ בכבוד'יגן פּלאַץ צווישן אַלוועלטלעכן פאַשיזם. עס איז דערי־בער קיין וואונדער ניט, וואָס די „כלומר'שט־„לינקע" ציוניסטן ריידן דיזעלבע שפּראַך פון די היטלעריסטן און אַלע אַנדערע „נאַציס", נאַציאָנאַל און סאָציאַל־פאַשיסטן.

די ציוניסטן שטייען איצט אָפן אַלס טרייע לאַקייען פונם קאַפּיטאַליזם און אימפּעריאַליזם. זיי באַקעמפן דעם אויפבוי פון אַ נייעם אידישן לעבן אין סאָוועטן־פאַרבאַנד, ווייל דאָס איז געגן די אינטערעסן פונם קאַפּיטאַליזם. זיי האַלטן אָן דעם אימפּעריאַליסטישן שווינדל פון דער באַלפור־דעקלאַראַציע און אַ „אידישע מדינה" אין דאָס אַראַביש לאַנד פּאַלעסטינע, ווייל דערמיט קאָן מען פאַרטומלען אַרבעטער־מוחות און זיי אָפּציען פון זייער טאָג־טעגלעכן קאַמף געגן זייערע באָסעס, לענדלאָרדס און אַלערליי אַנדערע אונטערדריקער, וועלכע שטי־צען טאַקע דערפאַר דעם ציוניזם.

די זאַמלונגען פונם „פאָרווערטס", געווערקשאַפטן און אַרבעטער־רינג גייען ניט צו פאַרבעסערן די שוידערלעכע לאַגע פון די פּאַלעסטינער אַרבעטער־מאַסן. פאַרקערט, די אַלע זאַמלונ־גען פאַרן ציוניזם מיינט העלפן סקעב־אַרבעט אין פּאַלעסטינע, מיינט אַראָפּטרייבן אַראַבישע אַרבעטער פון זייערע דזשאָבס און אַראַבישע פּויערים פון זייער באָדן, מיינט העלפן דעם אימ־פּעריאַליזם צו פאַרשקלאַפן די קאָלאָניאַלע פעלקער און גלייכ־צייטיג צו אונטערדריקן די אַרבעטער־מאַסן אין זייערע כלומר'שטע „דעמאָקראַטישע" פאָטערלענדער און צוגרייטן אַ מלחמה געגן ראַטן־פאַרבאַנד, דאָס ווירקלעכע פאָטערלאַנד פאַר די אַרבעטער פון אַלע פעלקער פון דער ערד.

אַרבעטער־רינג געגן סאָוועטן־פאַרבאַנד און פאַר ציוניזם

אין דער צייט, וואָס די רעוואָלוציאָנערע אַרבעטער פון אַלע לענדער קעמפן פאַרן סאָוועטן־פאַרבאַנד און געגן פאַשיזם טרעט אַרויס די פירערשאַפט פון אַרבעטער־רינג אָפן און פרעך געגן סאָוועטן־פאַרבאַנד און פאַר'ן פאַשיזם־ציוניזם.

די פירערשאַפט פונם אַרבעטער־רינג האָט זיך באַטייליגט אין דער סאָציאַליסטישער־פאַשיסטישער קאָנפערענץ אין האָ־טעל פענסילוויניע, דעם 23טן נאָוועמבער, צו העלפן די פאַר־שווערער געגן סאָוועטן־פאַרבאַנד און אין דעם געפּלאַנטן קאַ־פּיטאַליסטישן אָנפאַל אויף דער איינציגער אַרבעטער־מלוכה פון דער וועלט. די פירערשאַפט פונם א. ר. האָט אויך אָרגאַ־

קאַוועגע
און פלאָדן
צוקערקעס
פון אַלע קאָלירן,
באָנבאָנעס
האַפּטשעס
נים און ראָזשינקעס,
און צאַצקעס
שאָקאָלאַדן
מאַרמעלאַדן —
האָט זיך געטאָן
אַ שאָט
פון אַלע פענצטער
און פון אַלע טירן,
די נייע פּיאָנערן
צו גראַטולירן.

צו די אַרבעטער־קינדער,
וואָס שפּעטן פון ווינדער,
וואָס זוכן יושר,
וואָס זוכן וואָר,
וואָס ווילן וויסן
אַלעס קלאָר,
וואָס ווילן ווערן,
וואָס דאַרפן ווערן,
וואָס מוזן ווערן,
וואָס וועלן ווערן
יונגע
אידישע
פּיאָנערן.

„מיר האָסן די גרימאַסן פון די לערער די קאַלטע"

ר. טאראנט

די געזעלשאַפטלעכע דערציאונג און די פּראָלעטאַרישע דערציאונג

נאָך יאָרהונדערטער פון שול־דערפאַרונג, האָט די דערציאונג וועלט איינגעזען, אַז די שול דערגרייכט זייער ווייניג אירע ציל־לען. קינדער גיבן אָפּ אַזוי פיל יאָרן אין שול, לערנען אַזוי פיל געגנשטאַנדן און זאַכן, גייען אַריין אין לעבן און מוזן אָנהויבן פון דאָס נייע לערנען די וויכטיגסטע תורה, די תורה פון געזעל־שאַפטלעכע באַציאונגען. דאָס לעבן וואַרפט אַריין דעם אונ־טערוואַקסנדיגן מענטשן אין פאַרשיידנסטע באַציאונגען מיט אַנדערע מענטשן און גרופּן. ער מוז זיך צופּאַסן צו דעם.

„מיר ווילן לערנען,
מיר מוזן קענען,
אונזער לערער
איז איליטש לענין".

ניזירט 85 פון אירע ברענטשעס אָנצופירן אין אַרבעטער־רינג אַ געלט־קאַמפּאַניע פאַר פּאַלעסטינע.

ווען דער אַרבעטער־רינג איז געווען פּראָלעטאַריש האָט ער געשטיצט די רעוואָלוציע און באַקעמפט דעם ציוניזם. דער אַר־בעטער־רינג האָט געוואוסט, אַז ציוניזם איז אַ בורזשואַזער געגנגיפט צום קלאַסנקאַמף. נאָר איצט ליגט דער א. ר. אין באַלעבאַטישע הענט. זיינע פירער זיינען פאַראינטערעסירט אויפצוהאַלטן די קאַפּיטאַליסטישע סיסטעם. די פירער פונם א. ר. זיינען די באַלעבאַטים פון סאָציאַל־פאַשיסטישן „פאָר־ווערטס", די ביוראָקראַטן פון די קאָמפּאַני־יוניאָנס און די בלוטיגסטע שונאים פונם סאָוועטן־פאַרבאַנד. עס איז דערפאַר גאַנץ נאַטירלעך פאַר זיי צו שטיצן די „הסתדרות" (אידישע געווערקשאַפטן) פון די קאָמפּאַניע־יוניאָנס אין פּאַלעסטינע, וואָס העלפט דעם ענגלישן אימפּעריאַליזם אונטערדריקן די אַראַ־בישע פּויערים און אַרבעטער.

די קאַמפּאַניע פאַר אַרבעטסלאָזיגקייט־פאַרזיכערונג

די אַרבעטסלאָזיגקייט אין אַמעריקע האַלט כסדר אין שטייגן. לויט אַלע וואַרשיינלעכקייטן וועט איר צאָל דערגריי־כען היינטיגן ווינטער ביז צען מיליאָן. אַפילו דער פאַשיסטי־שער פּרעזידענט פון דער אַמעריקען פעדעריישאָן אָוו לייבאָר גיט שוין אויך צו, אַז די צאָל אַרבעטלאָזע דערגרייכט אַרום פינף און אַ האַלב מיליאָן. דאָך גיט ניט די אַמעריקאַנער בור־זשואַזיע אַפילו דאָס ביסל הילף וואָס עס גיט די בורזשואַזיע אין אייראָפּע. דער רייכער מעכטיגער אַמעריקאַנער קאַפּיטאַל לאָזט זיינע מיליאָנען שקלאַפן — די „העלדן" פון זיין אימפּע־ריאַליסטישער מלחמה — אויסגיין פאַר הונגער און קעלט, אָדער, אין בעסטן פאַל, דערנידעריגט ער זיי צו דער לעצטער שטופע פון בעטלעריי.

וועלן די אַרבעטסלאָזע ניט פאַרלירן זייער מענטשלעכע ווירדע, ניט אונטערגיין אין עלנט און נויט. מוזן זיי אָנהויבן אַ שטאַרקע קאַמפּאַניע צו צווינגען די אַמעריקאַנער בורזשואַזיע אָפּצוגעבן פאַר די אַרבעטסלאָזע די מיליאַרדן, וואָס זי האָט באַשטימט פאַר מלחמה־צוועקן. דער ביל־פאָרשלאַג פון דער קאָמוניסטישער פּאַרטיי פאַר אַרבעטסלאָזיגקייט־פאַרזיכערונג

(שלוס אויף זייט 18)

דער קאפיטאליסטישער קלאס האט דאס איינגעזען און האט געגומען איבערבויען איר רעגירונג־שול. געזעלשאפטלעכע דער־ציאונג אין דער שול? — א, יא — אבער אין די אינטערעסן פון די מאכט־האבנדיגע. ווערן קינדער געלערנט, אז מיר אלע געהערן צו איין גרויסער גרופע מענטשן; דאס איז די נא־ציע, וואס לעבט אין אונזער פאטערלאנד. צו דער גרופע מוז מען זיין לאיאל, מען מוז זיין גרייט זי צו פארטיידיגן און אפילו אוועקלייגן ס'לעבן, ווען עס פאדערט זיך. אלע קאנפליק־ליקטן אין דער נאציע)ווי, למשל, קלאסן־קאמף(דארפן אויס־געגליכן און פארמידן ווערן, לטובת דער נאציע.

דאס קינד וואקסט אונטער און טרעט אריין אין זיין אי־בערגאנגס־פעריאד, (ענגליש: אדאלעסצענס). אט די צייט אין מענטשן לעבן אנטשיידעט אפט זיין ווייטערדיגן וועג. דער אונ־טערוואקסנדיגער מענטש זוכט צו געפינען זיין ארט אין דער געזעלשאפט, זיין באציאונג צו איר, זיינע שטרעבונגען און אי־דעאלן. נאר אלץ איז אפהענגיג פון דער סביבה און פון דער גאנצער פריערדיגער דערציאונג. אפט ענדיגט זיך עס מיט א שטרעבן צו א פערזענלעכער קאריערע: צו רייכטום, צו ווערן א גוטער בייזבאל־שפילער, אדער א מואווי־סטאר, אדער א דאקטאר. נאר אין אט דעם עלטער קען די יוגנט אויך לייכט פארכאפט ווערן פון א געזעלשאפטלעכן אידעאל. די קאפיטא־ליסטישע געזעלשאפט איז גרייט דערפאר מיט א סך פארטיגע רעצעפטן: ווערן א גוטער סאלדאט, צו פארטיידיגן פאטערלאנד, אדער א מיסיאנער, צו ברייננען „גאט'ס וואָרט" אין ווייטע מקומות (מיט דעם אויך דעם קנאפל פון היימישן אימפעריא־ליזם), ווערן א סאציאליסט, אדער אריינגיין אין די רייען פון „ארגאנייזד לייבאר" און אפהיטן די „ארדענונג" צווישן די ארבעטער. און וואס ניט?

איז אבער די דערציאונג אין די הענט פון דעם ארבעטער־קלאס, וועט עס מוזן זיין געווענדעט אין דער ריכטונג פון קלא־סען־סאליידאריטעט און קאמף פאר א נייער געזעלשאפטלעכער אָרדענונג. דער קלאסנבאוואוסטזיניגער פראלעטאריאט וויל אריינציען זיין יונגן דור אין זיינע קעמפנדיגע רייען. אין סאָ־וועטן־פארבאנד, איז די רעגירונגס־שול אזוי ווי אלע אינסטי־טוציעס, אין די הענט פון דעם פראלעטאריאט. דארטן ווערט טאקע אזוי פיל אויפגעטאן אויף דעם געביט, אז דער אונטער־וואקסנדיגער דור איז די שטארקסטע פעסטונג פונ'ם סאציא־ליסטישן אויפבוי.

פאר דער פראלעטארישער שול ביי אונז שטייען פאר צוויי אויפגאבן: זי מוז צעשטערן דעם איינפלוס פון דער רעגירונג־שול און דערציען דאס ארבעטער־קינד צו זיין אן אקטיווער קעמפער פאר זיין קלאס.

וואס זשע וועלן זיין אונזערע וועגן און מעטאָדן? אין דעם פרט באנוצן מיר די פארשונגען, וועלכע די בורזשואזע פסיכאָ־לאָגן־וויסנשאפטלייט האבן געמאכט. מיר באנוצן עס בלויז פאר אונזערע צילן.

די מאָדערנע פסיכאָלאָגיע זאָגט: דער גאנצער פילזייטיגער מענטשלעכער מעכאניזם איז א פראדוקט פון געוואוינהייטן. די אויסבילדונג פון אונזערע קענטשאפטן, געניטקייטן, אידייען, אינטערעסן, געזעלשאפטלעכע באציאונגען ווערן געבראכט צו איין פשוט'ער פארמולע: געוואוינהייט־פארמירונג. און נאך מער: אלע געוואוינהייטן ווערן פארמירט ביי אונז דורך אונ־זער רעאקציע אויף דער ארומיגער סביבה. רעאגירנדיג אויף דער סביבה האבן מיר ניט באמערקנדיג און ניט וויסנדיג זיך איינגעשאפט אונזער „איך".

דאס ברייננגט אונז צו צוויי וויכטיגע קאנקרעטע ארויספירן אין באצוג צו דער דערציאונג:

1. אזוי ווי אונזערע אידייען, אינטערעסן, שטרעבונגען זיינען א רעזולטאט פון דער ווירקונג פון דער ארומיגער סביבה, מוז מען שאפן פאר'ן קינד די ריכטיגע סביבה.

די רעגירונג־שול נעמט דאס ארבעטער־קינד און רייסט אים אוועק פון זיין נאטירלעכער סביבה. זי פירט אים אריין אין א קרייז פון בירגערלעכן לעבן־שטייגער מיט דעם גאנצן קרייז פון זיינע אינטערעסן און אידייען.

דער פראלעטאריאט, ווען ער נעמט זיך ראטעווען זיין יונגן דור פאר זיין קלאס, מוז אים צוריק אריינציען אין דעם קרייז פון זיין לעבן. ער מוז אריינברייננגען זיינע יונגע אין דעם טאג־טעגלעכן קאמף.

2. אזוי ווי אלע געוואוינהייטן זיינען א רעזולטאט פון אן אקטיוון פראצעס (רעאקציע צווישן דער סביבה און דעם מענטשן) מוזן מיר לערנען דורך אקטיוויטעטן, טעטיגקייטן.

אט דאס געזעץ פון געוואוינהייט־פארמירונג לייזט אונז זיי־ער א וויכטיגע פראגע, וועלכע שווימט שטענדיג אין אונזער געזעלשאפטלעכן לעבן. פארוואס זיינען פאראן אזוי פיל „פא־סיווע" מענטשן? פארוואס זיינען אפילו אין אונזערע פראָ־לעטארישע קרייזן פאראן אזוי פיל מענטשן, וועגן וועלכע מען מוז זאָגן: „א גוטער באוואוסטזיניגער חבר, ווייסט א סך, אבער „האט ניט קיין רוקנביין", קען גארנישט טאָן, איז פא־סיוו".

די לייזונג פון דער פראגע ליגט אין דעם אונטערשייד צווי־שען „וויסן" און „טאָן"! א מענטש קען גלענצנד וויסן, ווי מען דארף זיך באנעמען בנוגע אנדערע און דאך האבן די עקלהאפ־טע מאניריז. א מענטש קען האבן אין זינען די שענסטע אידעאלן, און ווען עס קומט צו טאָן פאר'ן אידעאל,—בלייבט ער פאסיוו.

ס'איז ווייניג צו „וויסן ווי צו טאָן", מ'דארף נאך האבן די „געוואוינהייט צו טאָן". און דאס קען מען לערנען נאר דורך טעטיגקייט!

אונזער ארבעטער־שול האט אלעמאל געהאט די געזעל־שאפטלעך־פראלעטארישע ציל פאר איר הויפט־ציל. און דאך: וואו זיינען די גרעסטע טייל פון אונזערע גראדואירטע קינדער, וועלכע זיינען ארויס פון אונזערע שולן און פון דער מיטלשול יאר נאך יאר?

די גרעסטע איבערוועגנדיגע מערהייט (מיט דער אויסנאם פון דעם לעצטן ארויסלאז פון דער מיטל־שול) איז אוועק, צע־שוואומען געווארן ערגעץ ווייט פון אונז. אויב ביי איינינע זיינען פארבליבן וועלכע ניט איז „סענטימענטן" צום ארבעטער־קלאס, זיינען זיי אן אבסטראקטע זאך. אין זייער לעבן האט עס קיין ארט ניט פארנומען.

די סיבה פון דעם איז א פשוט'ע, ווען מיר זאָלן זי זוכן מיט דער הילף פון די פריער דערמאנטע געזעצן פון מענטשלעכער אנטוויקלונג.

מיר ז יינען צוגעגאנגען ניט פון דער ריכטיגער זייט. מיר

האָבן אַ וועקגעזעצט קינדער לערנען זיך. מיר האָבן געמיינט, אַז דורך דעם, וואָס זיי וועלן לערנען מעשה'לעך און לידער מיט אַ געוויסן סאָציאַלן אינהאַלט און אויסלערנען צו פאַרשטיין די סאָציאַלע אומגערעכט גתיט, וועלן זיי ווערן קלאַסען־באַוואוסטזיניגע אַרבעטער און קעמפער. ס'האָט זיך אָבער אַרויסגעוויזן, אַז דאָס לערנען אַליין איז ניט גענוג!

עפּעס מוז דאָ ליגן אין דעם, וואָס „מייערקע פון קליין בונד", וועלכער איז געווען אַ מיטגליד פון זיין קליינער אָרגאַניזאַציע, וועלכע איז אַרומגעלאָפן מיט חברים אויף דעמאָנסטראַציעס, געקלעפּט פּראָקלאַמאַציעס און געטאָן אַנדערע קליינינקייטן (פאַר דערוואַקסענע), — ער איז אויסגעוואַקסן און געוואָרן אַ רעוואָלוציאָנער. און אונזערע שול־קינדער, וועלכע האָבען אַזוי פיל געלערנט וועגן דערזעלבער זאַך, וועלכע האָבן זיך אַזוי קלאָר אין דעם פאַנאַנדערגעקליבן, געוואוסט אַזוי פיל — פון זיי זיינען נאָך קיין רעוואָלוציאָנערן ניט אויסגעוואַקסן.

דאָס „עפּעס", דאָס קליינע פּינטעלע, ליגט בלויז אין דער טעטיגקייט. מיר מוזן פּרואוון איינשטעלן דאָס קינד'ס לערנען אין שיל. ווי אַ קרייז פון טעטיגקייטן. זאָל דאָס קינד אַקטועל נעמען אַנטייל אין דעם געזעלשאַפטלעכן לעבן, פון וועלכן ער דאַרף זיין אַ טייל. לערנען מיר וועגן אַ סטרייק, פּיקעטן, אָדער אַן אַנדער אַרבעטער־געשעעניש, וועלן פון דעם בלייבן פּוסטע קלאַנגען. עס וועט זיין בלויז פּראָפּאַגאַנדאַ, אַזוי לאַנג ביז עס וועט ניט ווערן אַ טייל פון זיין לעבן.

מיר מוזן עס ברייגגען צום קינד אויף אַזאַ אופן, ער זאָל זיך אידענטיפיצירן מיט דער זאַך, ווייל ער אַליין איז אַקטיוו אין דעם. דאַן וועט דאָס ווערן זיין זאַך!

מיר קענען דאָ ניט פאַרבייגיין די פראַגע וועגן אָרגאַניזאַציע צווישן קינדער. קינדער אָרגאַניזירן זיך נאַטירלעך און פון זיך אַליין. די אינגלעך, אָנהויבנדיג פון אַ יאָר 10, הויבן זיך אָן צו אָרגאַניזירן אין „גיינג". די „גיינגס" האָבן אַ פעסטע אָרגאַניזאַציע מיט אַ גוטער דיסציפּלין. דאָס ווערט אָרגאַניזירט אָן דעם אָנטייל פון דערוואַקסענע. דאָ זעט מען די געזעלשאַפטלעכקייט ביים מענטשן אין איר פּרימיטיווסטער רויער פאָרם, ווי זי איז אפשר געווען ביים אור־מענטשן.

די „גיינגס" האָבן אַ געוויסן אינהאַלט און קרייז פון טעטיגקייטן. אָפט ווערן זיי פאַרוואַנדלט אין קרימינעלע. אַזאַ „גיינג" פון 12־13 יאָריגע אינגלעך קען אַמאָל אָנטרייבן שרעק און פאַרצווייפלונג אויף גאַנצע געגנטן.

די רויע פּרימיטיווע פאָרמען פון אָרגאַניזאַציע צווישן קינדער קענען אויסגענוצט ווערן פון דערוואַקסענע. דער הערשנדיגער קלאַס האָט עס אויסגענוצט פאַר זיינע צילן. אָנשטאָט „שוואַרצע מאַסקן", „אינדיאַנער" און אַנדערע, ווערט עס פאַרוואַנדלט אין אַן אָרגאַניזאַציע פון באַי־סקאַוטס.

פון דער אַנדער זייט האָט דער באַוואוסטזיניגער פּראָלעטאַריאַט זיך אַ נעם געטאָן פאַר דער אָרגאַניזאַציע פון די פּיאָנערן, ווי אַן אָרגאַניזאַציע, וואָס שטעלט זיך פאַר איר אויפגאַבע צו אָרגאַניזירן אַרבעטער־קינדער פאַר'ן אַנטייל אין קלאַסן־קאַמף, פאַרדינט זי די גרעסטע אויפמערקזאַמקייט און הילף מצד די רעוואָלוציאָנערע אַרבעטער־קרייזן.

אין אונזערע אַרבעטער־קינדער שולן איז ביז גאָר ניט לאַנג צוריק געטאָן געוואָרן ווייניג אין דעם פּרט. מיר האָבן געגלויבט, אַז אונזערע קלובן ביי די שולן גיבן דעם קינד די אָרגאַניזאַציאָנעלע אויסלעבונג און באַפרידיגן דעם קינד'ס דראַנג צו טעטיגקייטן.

די קלובן, אין דער פאָרם, אין וועלכער מיר האָבן זיי ביז איצט געהאַט, זיינען געפירט געוואָרן אין פאָרם פון אַ מיטינג. די מיטינגען פלעגן זיין אַ מיניאַטור־קאָפּיע פון אַ פאַרזאַמלונג פון דערוואַקסענע. זיי האָבן ווייניג פאַרענטפערט די נויטן פון דעם קינד'ס נאַטור און אין דערזעלבער צייט זיינען זיי ווייטער געווען קלאַסן, נאָר אין אַן אַנדער פאָרם. ווי אין די קלאַסן, האָט מען אין די קלובן, ווייניג געטאָן און אַ סך גערעדט. די טעטיגקייטן, וועלכע זיינען אָנגעפירט געוואָרן, האָבן אויך געטראָגן מער אַ שול־כאַראַקטער. זיי האָבן זיך באַגרענעצט מיט די ווענט פון דער שול. ביט דעם רעאַלן לעבן און טאָג־טעגלעכע קאַמפן פון אַרבעטער־קינדער האָבן זיי געהאַט אַ קליינעם שייכות.

האָט זיך געשטעלט די פראַגע ביי אַ סך פון אונז, וואָס האָבען געבויט די שולן און געאַרבעט פאַר זיי:

פאַרוואָס זאָלן די קלובן ביי די שולן ניט רעאָרגאַניזירט ווערן אינגאַנצן אין זין פון אָרגאַניזאַציע פאַר אַ געוויסער אַרבעט?

אָנשטאָט מ'זאָל אויפנעמען אין קלוב די פראַגע וועגן סטרייקער, איז ניט אפשר בעסער, אַז דער קלוב זאָל האָבן אַ סעקציע, וואָס זאָל זיך אויסשליסלעך אָפּגעבן מיט אָרגאַניזירן און אַריינציען קינדער אין פאַרשיידענע אַרבעטער־הילף טעטיגקייטן, נאַטירלעך אין די ראַמען פון קינדערשע כחות און מעגלעכקייטן.

אַזוינע סעקציעס קענען אָרגאַניזירט ווערן אויך פאַר אַנדערע טעטיגקייטן. צום ביישפּיל, עס קען זיין אַן „איקאָר"־סעקציע פון קינדער, אַ סעקציע „פריינט פון סאָוועטן־פאַרבאַנד" און אַנדערע.

די סעקציעס קענען זיך דערביי ניט אָפּגרענעצן מיט טעטיגקייטן אין די ווענט פון דער שול גופא. דאָס לעבן איז ברייטער איידער די ראַמען פון שול. די סעקציעס וועלן פאַרשפּרייטן זייערע טעטיגקייטן אַריבער די שול־ווענט. זייטיגע אַרבעטער־קינדער דאַרפן אַריינגעצויגן ווערן. אַ פאַרבינדונג צווישן אַלע סעקציעס אין אַלע טיילן פון שטאָט (און אפשר לאַנד) דאַרף געשאַפן ווערן.

די פאַרבינדונג וועקט און שטאַרקט סאָלידאַריטעט. דאָס קליין וועלטל פון אַן איינגער גרופּע וואַקסט אויס און ווערט אַ ברייטע וועלט פון אַ גרויסער אָרגאַניזאַציע.

מיט אָט דער פאָראויסזעצונג זיינען די אַרבעטער קינדער שולן ביי דעם אינטערנאַציאָנאַלן אַרבעטער אָרדן צוגעטראָטן צום נייעם שול־יאָר. דער קאָנקרעטער וועג, ווי אַזוי אַוועקצושטעלן די פּראָלעטאַריש־געזעלשאַפטלעכע דערציאונג, איז אָנגעוויזן געוואָרן אויף דער לעצטער קאָנפערענץ אין פילאַדעלפיע (מאַי, 1930). גענויער וועגן דעם — אין אַ צווייטן אַרטיקל.

ב. מאָזער

די אידישע שולן אין ראַטן-פאַרבאַנד

אין קאַפּיטאַליסטישע לענדער קען אַזאַ נאָמען פאַרפירן. וואָס קען מען ניט אַריינטייטשן אין וואָרט „אידישע" שול? אין ראַטן־פאַרבאַנד, אָבער, דאַרף מען ניט באַנוצן דעם אַדיעקטיוו „פּראָלעטאַרישע". קלאָר, אַז קיין אַנדער שול איז דאָרטן ניט פאַראַן. וועלן מיר ריידן אין טערמין אידישע שול און מ'וועט פאַרשטיין.

זייענדיג אין סאָוועטן־פאַרבאַנד איז פאַר מיר געווען וויכטיג אויסצוגעפינען: ווי האַלט עס דאָרטן מיט'ן ענין אידישער לימוד? אויף ווי ווייט לייגט מען געוויכט אויף שפּראַך־קענטניש, אידישע ליטעראַטור. וועגן דעם האָט מען זיך ביי אונז אָפט שלעכט פאַרשטאַנען. דערפאַר וואָס מיר האָבן שאַרף פאַנאַנדערגעטיילט דעם באַגריף אידישע אַרבעטער־שול, פון אַרבעטער־שול אויף אידיש — און דאָס איז געווען נויטיג — האָבן אַ טייל פון אונזערע באַוואוסטזיניגע אידישע אַרבעטער איינגאַנצען צעמישט די יוצרות. היינט־צו־טאָג קען מען נאָך הערן אַזעלכע טענות:

— צוליב וואָס אַ פּראָלעטאַרישע קינדער־שול אויף אידיש? עס איז דאָך בעסער און לייכטער צו געבן אַ קלאַסן־דערציאונג אויף דער הערשנדיגער שפּראַך, וועלכע דאָס קינד פאַרשטייט שוין.

אַזאַ אַזאַ שטעלונג איז פאַלש, באַווייזט דער פאַקט, וואָס אין סאָוועטן־פאַרבאַנד ווערט די אידישע שול פון יאָר צו יאָר אַלץ מער אַנטוויקלט. ניט נאָר אין קליינעם שטעטל פאַרנעמט די אידישע שול אַ גרויסן אָרט, נאָר אויך אין אַזעלכע שטעט ווי: קיעוו, אָדעס, כאַרקאָוו, זיינען זיי פאַראַן און פאַרמערן זיך.

און קיינער וועט ניט לייקענען, אַז די הערשנדיגע שפּראַך פון לאַנד איז אויך דאָרטן אַ גרויסער פאַקטאָר. דער זאַוואָד איז ניט פאַנאַנדערגעטיילט אויף אידישע און ניט - אידישע אַרבעטער. און דאָך! אַזאַ עקשנות אין דער אַרבעט. אַזאַ פולע מאָס פאַרשטענדעניש פאַר נאַציאָנאַלע מינדערהייטס שולן!

איז דאָס צוליב חנ'דלען זיך צו אימיצן? ניין, די ראַטן־מאַכט דאַרף דאָס אין קיין פאַל ניט טאָן. וואָלט זי איינגעזען, אַז נאַציאָנאַלע מינדערהייטס־שולן שמעקט מיט שאָוויניזם, וואָלט זי קיין מורא ניט געהאַט און וואָלט געזאָגט: ניין! דאָס טויג ניט. דאָס איז ניט קאָמוניסטיש.

עס זיינען פאַראַן פאַלן, אַז דאָ און דאָרט פּרואווט מען רוסיפיצירן, אָדער אוקראַיניזירן נאַציאָנאַלע מינדערהייטן. אָבער די פּאַרטיי־אָרגאַנען טרעטן געגן דעם אַרויס זייער שאַרף. אַזעלכע אָפּנויגן ווערן באַלד אויפן אָרט קאָרעגירט.

דאָס אַליין וואָלט שוין געמעגט דינען פאַר אַ באַווייז, אַז די אַרבעטער־שול אויף אידיש איז וויכטיג. זי איז אַ גרויסער טייל פון קולטור־אַרבעט, וואָס ווערט געטאָן לויט דער פאָרמולע: נאַציאָנאַל לויט פאָרם און פּראָלעטאַריש לויט'ן אינהאַלט. לאָמיר אָבער אַוועק פון טעאָריע. בעסער וועלן מיר אילוסטרירן פאַקטען. איז אָט:

אין קיעוו. שול נומער ניין. דאָס איז אַ קאָמבינאַט. דאָס הייסט, עס פאַנגט זיך אָן פון קינדער־היים, גייט אַריבער אין קינדער־גאָרטן און דערנאָך איז דער זיבן־קאָנצענטר (קלאַסן) און פון דאָרטן אין דער פּראָפעסיאָנעלער שול. איז מיר דאָרט אויסגעקומען צו זיין ביי אַן „אַרויסלאָז". אויף אונזער שפּראַך: „גראַדואירונג". זיינען געקומען פאַרטרעטער פון דער רויטער אַרמיי, פון זאַוואָד, וואָס האָט די שעפסטוואָ איבער דער אַנשטאַלט. איז דאָס געווען אַ שמחה! ביי אונז קען מען זיך אַזוי ניט פרייען.

דעם פּאַרזיץ האָט אָנגעפירט אַ שילערין פון אַ יאָר דרייצן. דאָס גאַנצע פּראָגראַם האָבן צוגעגרייט און דורכגעפירט קינדער פון עלטערן קאָנצענטר. האָט מען דאָ געהערט זינגען, שפּילן, טרייבן שפּאַס און ערנסטע יונג־קאָמוניסטישע רייד. אַזוי ווי מ'קען טאַקע נאָר אין ראַטן־פאַרבאַנד. און אַלץ אין אידיש. און ניט דערפאַר, וואָס דאָס איז געווען איבערגעטריבענער נאַציאָנאַליזם. הויבט זיך ניט אָן. עס איז געווען די איינפאַכסטע זעלבסטפאַרשטענדלעכקייט. דאָס זיינען קינדער פון אידישע אַרבעטער. ביים פאַרשרייבן זיי אין שול האָבן די עלטערן אין דעם רעגיסטראַציע־צעטל, ביי דער גראַפיע „נאַציע", אַריינגעשריבן אידיש. האָט דאָס שוין געהייסן: די קינדער זיינען אידישע אַרבעטער־קינדער, דאַרף מען זיי שיקן אין דער אידישער שול. אָן חקירות, האָט מען דאָ דורכגעפירט לענינ'ס געבאָט וועגן נאַצ.־מינדערהייטס קולטורן.

קענען אפשר די קינדער ניט קיין רוסיש אָדער אוקראַיניש? הויבט זיך ניט אָן. זיי קענען שוין גאָר די שפּראַכן אין דער אידישער שול, וואו זיי לערנען וויסנשאַפטלעכע לימודים אויף אידיש, לערנען זיי אויך שפּראַכן. אַזוי אַרום בלייבט דאָס קינד ניט אָפּגעפרעמדט פון אַרום און אין דערזעלבער צייט לערנט עס אין זיין שול, וואָס די מלוכה האָט געגעבן פאַר אַלע מינדערהייטס־פעלקער.

און ווען איך האָב געפּרואווט אַ פרעג טאָן, אָט אויף דעם זעלביגן אופן ווי מ'פרעגט אין אַמעריקע: זאָגט מיר קינדער, צוליב וואָס דוקא אַ אידישע שול? פאַרוואָס גייט איר ניט אין דער רוסישער? נאָך וואָס די באַזונדערקייטן? האָבן חברה גענומען מיט מיר איינלערנען אַ קאַפּיטל, וועגן דער נאַציאָנאַלער פראַגע. מיט ציטאַטן און דאָקומענטן. מיינע אַרגומענטן האָבן ניט געהאָלפן. זיי פאַרשטייען דעם ענין. דערפאַר טאַקע איז דאָרטן ניטאָ דער ביי־טעם פון רעכטס און פון לינקס. ניטאָ דער מינדסטער חשד פון נאַציאָנאַליזם. אָבער אויך ניט קיין סימן פון זעלבסט־פאַרלייקענונג.

:: :: ::

דאָס איז געווען ביי אַ דעבאַטע וועגן דער ריינקייט פון דער אידישער שפּראַך. עס האָבן גערעדט דערפאַרענע לערער. לערער. וועלכע מ'קען ניט חושד זיין אין „אידישיזם". האָבן מיר געהערט אַזעלכע רייד:

די שפּראַך־פראַגע דאַרף איצט אַוועקגעשטעלט ווערן שאַרף. ווייל אונזער פאַרעווע באַציאונג ברייננגט שעדלעכע רעזולטאַטן.

לואיס היימאַן

וואָס טוט די אינדוסטריעלע יוניאָן

אין אַ נאָווינע האָבן שוין אונזערע שונאים ווידער אָנגעהויבן דערציילן די גוט־באַקאַנטע מעשה, אַז: די אינדוסטריעלע יוניאָן איז טויט.

ס'איז אמת, אַז מיר האָבן נאָך ניט באַוויזן אַריינצוציען די גרויסע מאַסן נאָדל־אַרבעטער אין אונזער יוניאָן און האָבן נאָך ניט אויסגעקעמפט קיין יוניאָן־באַדינגונגען אין די שעפער. (קיינער האָט זיך ניט פאָרגעשטעלט, אַז דאָס וועט זיין אַזאַ לייכטער דזשאָב). דאָס מיינט אָבער ניט, אַז מיר האָבן דעם קאַמף אויפגעגעבן, אַז מיר זיינען טויט.

מיר גרייטן זיך איצט צו אַ סטרייק אין דער דרעס־אינדוסטריע, פאַר וואָך־אַרבעט, 7־שעה'דיגן אַרבעטס־טאָג און אַנדערע פאָדערונגען.

אַ סטרייק איז אַלע מאָל געווען ניט קיין לייכטער ענין, בפרט איצט, און בפרט פאַר אַזאַ יוניאָן ווי אונזערע, וועלכע האָט געגן זיך ניט בלויז די באַלעבאַטים, נאָר די שלעזינגער־יוניאָן, די פּרעס, די פּאָליציי, די געריכטן און אַלע פינסטערע עלעמענטן.

כדי צו האָבן אַ באַגריף פון דער קאָלאָסאַלער אויפגאַבע, וואָס שטייט אונז פאָר, איז נויטיג צו באַקענען זיך מיט דעם כאַראַקטער פון דער אינדוסטריע, די פאַרשיידענע עלעמענטן,

---

חצי אידיש—פּאָלאָווינע רוסיש, איז אין אונזער שול אַן אומגליק. אין דעם זין הערשט אַ גוואַלדיגע נישט־קולטורקייט.

ס'איז אַרויסגעבראַכט געוואָרן דער פאַקט, אַז לערער פאַרגעסן זיך. האָט מען אויף דעם שטאַרק רעאַגירט. מ'האָט פּשוט געזאָגט: מיט דעם באַשטעטיגן יענע לערער ביי די קינדער די מיינונג, אַז רוסיש איז אַן אינטעליגענטערע שפּראַך, ווי אידיש. אַ סך לערער גיבן ניט אַכטונג אויף דער ריינקייט פון שפּראַך. זיי ריידן נאַכלעסיג. מ'באַנוצט ניט־ריכטיגע אויסדרוקן. די עלטערן־קאָמיטעטן זיינען אויך געכאַפּט אין דער מעשה.

און געקומען איז מען צו דער איינשטימיגער מיינונג:

עס איז נויטיג אַ גרויסע אויפקלערונגס־אַרבעט.

די לערער דאַרפן זיך צוגרייטן צו די אויפקלער־לעקציעס, כדי זיי זאָלן קענען פאַרטיפערן די קינדערישע פראַגעס, ווי: „אין גאַס שעם איך זיך צו רעדן אידיש. מ'וועט לאַכן פון מיר". אָדער: „אַז כ'וועל ריידן אידיש, וועל איך פאַרגעסן רוסיש". מ'דאַרף האַלטן אַן איינהייטלעכע, אידעאָלאָגישע ליניע. מ'דאַרף אויך ניט אַריבערבויגן דעם שטעקן, אַז ביי די קינדער זאָל ז ניט באַקומען דער איינדרוק, אַז אַנדערע שפּראַכן דאַרף מען פיינט האָבן און אידיש, ליב האָבן. און עס זיינען אַרויסגעטראָגען געוואָרן אַ גאַנצע ריי תקונות.

וואָס באַווייזט דאָס? עס באַווייזט, אַז אין ראַטן־פאַרבאַנד זיינען אויך פאַראַן שווערינקייטן. אָפט זייער קאָמפּליצירטע. אָבער מ'גייט ניט אויף דער ליניע פון לייכטסטן ווידערשטאַנד מ'וויל ניט די פראַגע אָפּ'פּטר'ן מיט'ן האַנט. מ'זוכט מיטלען און וועגן ווי אַזוי דורכצופירן די ריכטיגע, אידעאָלאָגישע ליניע.

וועגן דער באַציאונג פון די פּיאָנערן צו די שולן.

ביי אונז איז די פראַגע נאָך ניט געלייזט. ביי אונז שטויסט מען זיך אָן אויף אַנטאַגאָניסטישע שטערונגען, אויב מ'קען זיך אַזוי אויסדריקן.

אין סאָוועטן־פאַרבאַנד איז אין דעם פּרט גאַנץ אַנעדרש. ערשטנס: די פּיאָנערן־אַרבעט צווישן אידישע אַרבעטער־קינדער, ווערט געטאָן אויף אידיש. איז שוין במילא ניטאָ יענע מחיצה, וואָס זאָל פאַנאַנדערטיילן. די פּיאָנערן האָבן זייער מאַסען־צייטונג „זייט גרייט". אין יעדן קלאַס איז פאַראַן אַ פּיאָנערן־אָנפירער. ער איז דער דירעקטער אַריסהעלפער פון לערער. ער זיצט ביי די לעקציעס. טוט אָרגאַניזיר־אַרבעט. העלפט ביי אַרויספאָרן אין דער געזעלשאַפטלעכער אַרבעט. מישט זיך אַריין אין סכסוכים, צווישן לערער און קינד.

וואָלט דאָס געווען מעגלעך, ווען דער פּיאָנערישער צוגאַנג צו דער אידישער שול וואָלט געווען אַ נעגאַטיווער? מיינמאָל ניט. טאַקע דערפאַר, וואָס פּיאָנערנטום און אידישע שול זיינען ניט קיין סתירה, איז מעגלעך אַזאַ געגנזייטיגע הילף. דערפאַר די האַרמאָניע, די שטענדיגע דערגאַנצונג־אַרבעט.

:: :: ::

אָבער צי נאָר וועגן אידישן לימוד דאַרף מען דערציילן? פאַראַן וואָס צו לערנען אין דער סאָוועטישער שול פאַר אונזער איינעם, וואָס האָט פאַר זיך שטענדיג די פּראָבלעם: „סאָציאַלע דערציאונג". ביז היינט בלאָנדזשען מיר דאָך אין דער פינצטער. מיר ריידן וועגן דעם זייער אַ סך. אָבער צי זיינען מיר שוין דערגאַנגען צום סוד?

אין ראַטן־פאַרבאַנד איז דער ענין „סאָציאַלע דערציאונג" קאָנקרעטיזירט געוואָרן. פאַרשטייט זיך, עס זיינען פאַראַן אַלע מעגלעכקייטן דערצו. פונדעסטוועגן וואָלטן מיר דעם פּרט געקענט זייער אַ סך לערנען. אַפילו ביי אונז, וואו די מעגלעכקייטן זיינען באַשריינקט, וואָלטן מיר דעם ענין סאָציאַלע דערציאונג—געזעלשאַפטלעכע אַרבעט, געקענט אַ סך מער אויסברייטערן, ווען מיר וואָלטן זיך וועלן לערנען.

האָט מען אָבער אויסגעטראַכט אַ ניי קאַפּיטל „באַזונדערקייטן" אין אַמעריקע. אָפט קומט אויס צו הערן: סאָוועטן־לאַנד איז עפּעס אַנדערש. מיר אין אַמעריקע מוזן טאָן די דערציאונגס־אַרבעט אויף אַ גאַנץ אַנדער אופן. דער קליין קערנדל אמת וואָס איז אין דעם פאַראַן ווערט אָנגענומען פאַר אַ כלל. דער סוף איז, אַז מיר בלאָנדזשען אין דער פינצטער.

עס וועט זיין ביז גאָר אינטערעסאַנט צו הערן, ווי אַזוי די סאָוועטישע שול שפּרייט אויס איר השפּעה אויפ'ן אָרום. ווי אַזוי זי נעמט אַן אַנטייל אין פינף־יאָריגן פּלאַן. ווי אַזוי זי פירט דורך אַנטי־רעליגיעזע קאַמפּאַניעס.

וועלן מיר עס פּרואוון טאָן אַ צווייטן מאָל.

וואָס זיינען דירעקט און אומדירעקט פאַראינטערעסעריט, די מעטאָדן פון פּראָדוקציע, א. אז. וו.

די נאָדל־אינדוסטריע איז די גרעסטע אינדוסטריע אינ'ם שטאַט ניו יאָרק, סיי פונם שטאַנדפּונקט פון דער צאָל באַשעפטיגטע אַרבעטער, סיי פונ'ם שטאַנדפּונקט פון דעם ווערט פון די פּראָדוצירטע סחורות. עס פאַרשטייט זיך דעריבער, אז די רעגירונג איז שטאַרק פאַראינטערעסירט אז אַ לינקע יוניאָן זאָל ניט קריגן קיין קאָנטראָל איבער אַזאַ אינדוסטריע.

דאָס קען מען זען דערפון, וואָס רוזוועלט, לעהמאַן און וואָקער, האָבן געטאָן אינ'ם לעצטן שלעזינגער פייק קלאָוק־סטרייק. עס איז קלאָר, אז בלויז מיט'ן כח פון דער רעגירונג איז עס געלונגען די שלעזינגערס, די קאָופּמאַנס, צו קריגן אַגרימענטס פון די באַלעבאַטים און אַריינצוטרייבן די אַרבעטער אין זייער „יוניאָן".

פאַר די, וועלכע זיינען ניט באַקאַנט מיט די פאַקטן, קען זיך אויסדוכטן, אז אין דער נאָדל־אינדוסטריע איז ניט פאָרגעקומען קיין קאָנצענטראַציע פון קאַפּיטאַל—ווייל מען אַרבעט אין קליינע שעפער צו 10 און 15 אַרבעטער אין אַ שאָפּ (אין דער מענער קליידער אינדוסטריע זיינען נאָך פאַראַנען גרעסערע שעפער אויך, אָבער ביי קלאָוקס, דרעסעס, ווייטגודס, זיינען זיי אַ זעלטנהייט). דאָס איז אָבער ניט דערפאַר, וואָס עס זיינען ניט פאַראַן קיין גרויסע פאַבריקאַנטן, אדרבא, קיינמאָל איז די אינדוסטריע ניט געלעגן אין די הענט פון גרויס־קאַפּיטאַל ווי איצט. מיט יאָרן צוריק זיינען געווען גרויסע „אינסייד" שעפער. אָבער ווען די אַרבעטער האָבן זיך אָרגאַניזירט אין יוניאָנס און אויסגעקעמפט יוניאָן־באַדינגונגען, האָבן די באַלעבאַטים אָנגעהויבן צו עפענען שעפער אויסער ניו יאָרק, אַריינגעצויגן אין דער אינדוסטריע פאַרמער־מיידלעך, און אומאָרגאַניזירטע אַרבעטער פון פאַרשיידענע נאַציאָנאַליטעטן און אַזוי אַרום איז עס זיי געלונגען איינצופירן דעם ספּיד־אָפּ סיסטעם, שטיק־אַרבעט, לאַנגע שטונדן, קליינע שכירות, און אַלע אַנדערע סוועט־שאָפּ באַדינגונגען.

ס'איז דעריבער פאַלש, נאָך איצט, צו רעכענען די נאָדל־אינדוסטריע פאַר אַ אידישער אינדוסטריע—ווי עס טוט דער „טאָג". איצט זיינען שוין די אידן אַ קליינער פּראָצענט. די גרויסע מערהייט זיינען פּוילישע, ליטווישע, איטאַליענישע, שפּאַנישע, אַמעריקאַנער און אויך אַ סך שוואַרצע אַרבעטער.

די גרעסטע מערהייט פון זיי האָבן ניט קיין דערפאַרונג מיט יוניאָנס. די פאַררעטערישע מעשים פון די הילמאַנס און די שלעזינגערס, איז זיי ניט באַקאַנט און זיי קענען נאָך דעריבער שפּילן די ראָלע פון אמת'ע אַרבעטער־פירער.

אונזער אָריענטאַציע מוז דעריבער זיין אַנדערש ווי אַמאָל. מיר מוזן האָבן „אָרגאַנייזערס" פון די נאַציאָנאַליטעטן, אַרויסגעבען ליטעראַטור אין די פאַרשיידענע שפּראַכן. און ס'איז ניט אַלעמאָל מעגלעך צו קריגן די פּאַסיגע חברים, וואָס קענען עס טאָן. מען קען, צום ביישפּיל, ניט נעמען סתם אַ שוואַרצן אָדער אַ שפּאַנישן חבר, און אים מאַכן פאַר אַן אָרגאַנייזער. מען מוז האָבן אַזעלכע, וואָס זיינען באַקאַנט מיט דער אינדוסטריע און וואָס קומען פון שאָפּ.

בעת מיר טוען אַלץ צו בילדן אונזער אינדוסטריעלע יוניאָן, טאָרן מיר אָבער אויך ניט פאַרנאַכלעסיגן די קאָמפּאַני־יוניאָנס. ווייל, ווי מיר האָבן שוין באַמערקט, די נייע עלעמענטן, וואָס זיינען אין די לעצטע עטלעכע יאָר אַריינגעצויגן געוואָרן אין דער אינדוסטריע, קענען נאָך ניט זען דעם קאָמפּאַני־יוניאָן כאַראַקטער פון די הילמאַן־שלעזינגער „יוניאָנס", און מען טאָר דאָך אויך ניט פאַרגעסן, אַז אפילו די, וועלכע ווייסן שוין גאָר גוט, זיינען אויך געצוואונגען צו געהערן דאָרט, ווייל זיי קאָנטראָלירן די דזשאָבס.

שטעלט זיך די פראַגע: וואָס זאָל מען טאָן? וואַרטן ביז אַלע אַרבעטער וועלן זיך איבערצייגן אַז יענע יוניאָנס זיינען סקעב־אַגענטורן, און וועלן זיך אָנשליסן אָן דער אינדוסטריעלער יוניאָן און צווינגען די באַלעבאַטים איר צו אַנערקענען, און דערווייל לאָזן די הילמאַנס און די שלעזינגערס טאָן וואָס זיי ווילן? דאָס, פאַרשטייט זיך, וואָלט געווען אומזין! מיר האָבן קיינמאָל ניט אָנגענומען אַזאַ טאַקטיק.

סטאַלין—זאָגט דער „טאָג" — האָט אַרויסגעוואָרפן טראָצקי'ן און אָנגענומען טראָצקי'ס פּראָגראַם, און מיר האָבן אַרויסגעוואָרפן די לאָווסטאָניסטן און האָבן זיך איצט אַרומגעזען, אַז זייער פּראָגראַם איז די ריכטיגע און האָבן זי אָנגענומען (זע מאָרגנשטערן'ס אַרטיקל, „טאָג", דעצעמבער 12). אָט דער פאַרגלייך, צווישן אונז און סטאַלין'ען ענטפערט שוין די פראַגע. ווייל איצט וויסן שוין אַלע, אַז סאַיז אַ ליגן די מעשה, אַז סטאַלין פירט דורך טראָצקי'ס פּראָגראַם.

ביי די לאָווסטאָניסטן זיינען יענע יוניאָנס אַרבעטער אָרגאַניזאַציעס, די פירער, אָבער, זיינען קאָרופּט. דאַרף מען זיי אַרויסוואַרפן און „דערוויילן" אַנדערע פירער. כדי מען זאָל קענען דערוויילן פּראָגרעסיווע פירער, דאַרפן אַלע לינקע דאָרט ווערן מיטגלידער. מען מוז זיך פאַראייניגן מיט אַלע פּראָגרעסיווע גרופּן, מאַכן „עלעקשאָן־דילס" און זיין אין אָפּאָזיציע, ביז מען וועט קריגן אַ מערהייט; און דאַן וועט מען יענע „יוניאָנס" פאַרוואַנדלען אין אינדוסטריעלע יוניאָנס. מען טאָר דעריבער יענע יוניאָנס ניט שפּאַלטן, מען טאָר פון דאָרט ניט אַרויסציען קיין איין מיטגליד אפילו, ווייל וואָס מערער מיטגלידער עס וועלן זיך דאָרט אָנשליסן, אַלץ גרינגער וועט מען קענען קריגן אַ מערהייט. פאַרשטייט זיך, אַז ניט נאָר טאָר מען ניט לויט דער לאָווסטאָניסטישער פּראָגראַם ניט בילדן קיין נייע אינדוסטריעלע יוניאָנס, נאָר מען מוז וואָס גיכער אויפגעבן די שוין עקזיסטירנדיגע. ס'איז אַ טאַקטיק פון אונטערגעבן זיך, פון ליקווידאַציע.

פאַרשטייט זיך, אַז די לאָווסטאָניסטן האָבן ביי אונזער לעצטער קאָנווענשאָן געלייקנט, אַז זיי האָבן בדעה אויפצוגעבן די אינדוסטריעלע יוניאָנס, און זיי לייקענען עס איצט נאָך אויך. אָבער זיי קענען שוין מער קיינעם ניט נאַרן. פאַר יעדן איינעם וואָס האָט נאָכגעפאָלגט זייער טעטיגקייט און די ליטעראַטור, וואָס זיי האָבן אַרויסגעגעבן זינט אונזער לעצטער קאָנווענשאָן, איז קלאָר, אַז מיר האָבן זייער פּראָגראַם איבערגעגעבן ריכטיג. און טאַקע דערפאַר ווייל זיי זאָגן ניט קלאָר, וואָס זיי מיינען, קענען זיי נאָך נאַרן די אַרבעטער, וואָס זיינען נאָך ניט באַקאַנט מיט זייער אַבזיכט און איינריידן זיי, אַז „מיר האָבן זיך אַרומגעזען, אַז זיי זיינען געראַכט און אָנגענומען זייער פּראָגראַם".

דער אמת איז, אַז זיי האָבן גאָר ניט קיין אַנדער פּראָגראַם

בנוגע די יוניאָנס, ווי די אַלטע אַמאָליגע פּראָגראַם פון „בויערן פון אינעווייניג". זיי האָבן אָנגענומען די מוסטי פּראָגראַם פון בילדן „לינקע אָפּאָזיציעס".

אין זייער „רעוואָלושאָנערי איידזש", 6טן דעצעמבער, באַמערקן מיר אונטער אַ שטיקל נייעס אויף דער ערשטער זייט אַזאַ „קאָפּ": „מיליטאַנטן געווינען אין לאָקאַל איינס פון דער א. ל. ג. וו. י." און נאָכדעם קומט די „פריילעכע" בשורה, אַז „די לינקע האָבן דערלאַנגט אַ פאַרניכטענדיגן קלאַפּ די רעאַקציאָנערע ביוראָקראַטן פון לאָקאַל איינס". אַ ביסל ווייטער דרשנ'ט דער לאָווסטאָן אָרגאַן אַזוי:

„דער זיג פון דעם פּראָגרעסיוון בלאָק איבער דער רעאַקציאָנערער אַדמיניסטראַציע אין איינעם פון די גרעסטע לאָקאַלן פון דער אינטערנעשאָנאַל ליידים גאַרמענט וואָרקערס יוניאָן, האָט געהאַט אַ גרויסע ווירקונג אויף די נאָדל־אַרבעטער. אַ סך, וועלכע זיינען געוואָרן נידערשלאָגן און אַנטמוטיגט, אַלס אַ רעזולטאַט פון דער טאַקטיק פון דער קאָמוניסטישער פּאַרטיי פון פאַרלאָזן די יוניאָנס, האָבן צוריקגעוואונען האָפנונג און זעען ווידער די מעגלעכקייטן פון אַ קאַמף פון לינקן פליגל געגן דער קלאַסן־קאָלאַבאָראַציע טאַקטיק פון די באַאַמטע פון דער א. ל. ג. וו. י. און אַנדערע יוניאָנס פון נאָדל אַרבעטער".

ווילט איר וויסן וואָס ס'איז דאָ פאַר אַזאַ גרויסע שמחה אויף די לאָווסטאָניסטן, וועלן מיר אייך דערציילן:

אין לאָקאַל 1 האָט די ליוויי־גרופּע געוואונען די עלעקשאָן קאָמיטע. ליוויי און זיין גרופּע זיינען זיגמאַניסטן. זיי האָבן זיגמאַנען געהאַלפן מאַכן דעם פּאָגראָם אויף דער יוניאָן. איצט האָבן זיי צוריק געבראַכט זיגמאַן'ען, וועמען מען האָט נאָמינירט פאַר מענעדזשער פון לאָקאַל 35. זיגמאַן האָט אָבער פאַרלאָרן די עלעקשאָן קאָמיטע, האָט ער זיך צוריקגעצויגן. ליוויי האָט געוואונען די עלעקשאָן קאָמיטע אין לאָקאַל איינס, לויפט ער פאַר מענעדזשער צוזאַמען מיט זיינעם אַ סלייט פון ביזנעס אַגענטן און עקזעקוטיוו באָרד מיטגלידער. אָט אָן דער באַנדע פון זיגמאַניסטן, שלעפּן זיך נאָך די עטלעכע לאָווסטאָניסטן און שרייען, אַז: „די רענק און פייל האָבן שוין געזיגט" און העלפן אַגיטירן פאַר דעם ליוויי סלייט.

אין דעם זעלבן נומער „רעוואָלושאָנערי איידזש" איז פאַראַן אַן אַרטיקל פון בען גיטלאָוו, וואו ער ברייגנט אַרויס דעם אונטערשייד פון זייער פּראָגראַם ביז אונזער:

מיר, — זאָגט גיטלאָוו, — גייען אין די אַלטע יוניאָנס כדי זיי צו צעברעכן און אַריינברייגנען די מיטגלידער אין דער אינדוסטריעלער יוניאָן, בעת זיי, די לאָווסטאָניסטן, גייען אַהין צו באַזיגן די רעאַקציאָנערע ביוראָקראַטן און געווינען די יוניאָנס און פאַרוואַנדלען זיי אין מיליטאַנטישע אָרגאַניזאַציעס געגן די באַלעבאַטים.

און געווינען יענע יוניאָנס ווילן זיי דורך פאַראייניגן זיך מיט די ליוויים און מיט דער מוסטי גרופּע (גיטלאָוו אין אַן אַרטיקל אין „רעוואָלושאָנערי איידזש" פון 6טן דעצעמבער, זאָגט, אַז זיי נעמען אָן מוסטי'ס פּראָגראַם און אַטאַקירט די קאָמוניסטן, אַלעמאַי זיי זעען ניט די גרויסע באַדייטונג פון דער מוסטי גרופּע).

אויך אַזוי זעען מיר טאַקע ניט איין פאַרוואָס שוין אויך ניט פאַראייניגן זיך מיט שלעזינגער'ן, און מיט הילמאַנ'ען, דאַן וועלן מיר זיכער „געווינען" יענע יוניאָנס. וואָרום וואָס איז דער אונטערשייד צווישן ליוויי און שלעזינגער'ן, און פון סאַלוצקי'ן (וואָס איז אַן אָנגעזעענער פירער אין דער מוסטי גרופּע), ביז הילמאַנ'ען. איז דען סאַלוצקי ניט הילמאַנ'ס שיק־אינגל? טוט ער דען ניט פאַר אים די שמוציגסטע אַרבעט?

איצט זעט איר שוין, ווי אמת ס'איז די מעשה אין „טאָג", אַז מיר האָבן אָנגענומען די לאָווסטאָן פּראָגראַם. מיר טוען טאַקע אַרבעט אין יענע „יוניאָנס". מיר ווילן אָבער ניט פאַרפירן די אַרבעטער מיט אילוזיעס, אַז זיי קענען פאַרטרייבן די הילמאַנס, די שלעזינגערס, און איבערנעמען די אַמאַלגאַמייטעד און די אינטערנעשאָנאַל. איר קענט עס אַזוי טאָן, ווי איר קענט, למשל, דורך דערוויילן אַ מערהייט קאָנגרעסלייט פאַרוואַנדלען די אַמעריקאַנער רעגירונג אין אַן אַרבעטער רעגירונג, וואָס זאָל אָפּשאַפן דעם קאַפּיטאַליזם. די סאָציאַליסטן פּרעדיגן אַזאַ געדאַנק. זיי גלויבן אַליין דערין ניט, זיי גייט גאָר ניט אין לעבן, אַז מען זאָל דעם קאַפּיטאַליזם אָפּשאַפן. די לאָווסטאָניסטן פאַרשפּרייטן דעם געדאַנק, אַז מען קען אויף אַן ענלעכן אופן געווינען די יוניאָנס, און מיר צווייפלען, צי זיי אַליין גלויבן אין דעם.

אָבער דאָס מיינט ניט, אַז מען דאַרף אָנפירן אַ באַיקאָטטאַקטיק אין די קאָמפּאַני־יוניאָנס. כל זמן אַרבעטער געהערן דאָרט—אַנדערע ווייל זיי ווייסן נאָך ניט, אַז זיי זיינען קאָמפּאַני־יוניאָנס, און אַנדערע, ווייל זיי זיינען געצוואונגען, מוז מען דאָרט זיין טעטיג און אויפקלערן די אַרבעטער. מען מוז זיי אָרגאַניזירן אין פאַראייניגטע פראָנט קאָמיטעס און פירן דעם קאַמף אין די שעפער פאַר בעסערע באַדינגונגען און אויך אויסנוצן די מיטינגען און די וואַלן, וואו אַזעלכע קומען פאָר אין די אינטערסן פון דער „רענק און פייל". מען טאָר אָבער ניט שאַפן ביי די אַרבעטער די אילוזיע, אַז זיי קענען, געווינענדיג ביי די לאָקאַלע מיטינגען, אַריינקריגן דעם אַפּאַראַט פון דער אַמאַלגאַמייטעד אָדער אַן אַנדער יוניאָן פון די ביוראָקראַטן. ווייסן מיר דען ניט פון דערפאַרונג, אַז דאָס איז אוממעגלעך. זיי קענען צו יעדער צייט, ווען די אַרבעטער שטימען זיי אַרונטער, אינגאַנצן אָפּשאַפן מיטינגען און וואַלן, אָדער אויסשליסן די דערוויילטע. כל זמן זיי האָבן די קאָאָפּעראַציע פון די באַלעבאַטים, קענען זיי הערשן אָן דער צושטימונג פון די מיטגלידער.

דערפאַר מוז אונזער הויפּט אַרבעט זיין צו צוגרייטן די מאַסען און אָרגאַניזירן זיי פאַר'ן קאַמף צו פאַרניכטן דעם בונד פון די באַלעבאַטים און די אַגענטן פון די קאָמפּאַני־יוניאָנס און צווינגען זיי צו אַנערקענען די אינדוסטריעלע יוניאָן פון די אַרבעטער.

מ. י. וואכמאן

די אינטערווענץ פאַרשווערונג געגן ראַטן־פאַרבאַנד

„דערום איז יעדעס מאָל, ווען די קאַפּיטאַליסטישע ווידערשפּרוכן פאַנגען אָן צו ווערן שאַרפער, ווענדעט די בורזשואַזיע אירע בליקן אין דער ריכטונג פון ראַטן־פאַרבאַנד: אפשר וועט זיין מעגלעך צו לייזן דעם אָדער יענעם ווידערשפּרוך פון קאַפּיטאַליזם, אָדער אַלע ווידערשפּרוכן צוזאַמענגענומען, אויפ'ן חשבון פונ'ם ראַטן־פאַרבאַנד, אָט דעם לאַנד פון די סאָוועטן, דער פעסטונג פון דער רעוואָלוציע, וואָס רעוואָלוציאָניזירט מיט זיין בלויזער עקזיסטענץ דעם אַרבעטער־קלאַס און די קאָלאָניעס, וואָס שטערט די פאַרבאַריי־טונגען פאַר אַ נייער מלחמה, וואָס שטערט צו מאַכן אַ נייע פאַנאַנדערטיילונג פון דער וועלט, וואָס דער־לאָזט נים מען זאָל באַלעבאַטעווען אויף איר געוואַל־דיג־גרויסן אינערלעכן מאַרקעט, אין וועלכן די קאַ־פּיטאַליסטן נויטיגן זיך אַזוי שטאַרק, ספּעציעל איצט אין פאַרבינדונג מיט'ן עקאָנאָמישן קריזיס".

— באַריכט פון י. סטאַלין, צום 16טן צוזאַמענ־פאָר פון דער קאָמוניסטישן פּאַרטיי פון ראַטן־פאַר־באַנד.

דער פּראָצעס פון די אינזשענערן אין מאָסקווע האָט אויפ־געדעקט אַלע איינצעלהייטן פון דער שענדלעכער אינטערווענ־ציע־פאַרשווערונג, וועלכע איז מיט אַזוי פיל פּלאַנמעסיגקייט צוגעגרייט פון די אַנטלאָפענע ווייסע געוועזענע רוסישע אינ־דוסטריעלע מאַגנאַטן (פריימטאָרג) און מאָנאַרכיסטן, מיט דער אַקטיווער אונטערשטיצונג פון די סאָציאַל פאַשיסטן און אונ־טער דער דירעקטער לייטונג פון פראַנצויזישן גענעראַל־שטאַב. אין דער פאַרשווערונג האָבן זיך באַטייליגט מעכטיגע פּאָליטישע און קאַפּיטאַליסטישע אינטערעסן ניט בלויז פון פראַנקרייך (פּואַנקאַרע, בריאַן), נאָר אויך פון ענגלאַנד (דעטערדינג, טשויר־טשיל) און פון אַמעריקע (מעלאָן'ס קאַמפּיין געגן סאָוועטישן האַנדל, הילקוויט־וואָל'ס העצע־קאַמפּאַניע געגן ראַטן־פאַרבאַנד).

די פאָלקאָמענע אויפדעקונג פון דער פאַרשווערונג האָט אַריינגעבראַכט אַ צומישונג אין דעם לאַגער פון די שונאים פון דעם סאָציאַליסטישן אויפבוי אינם לאַנד פון די סאָוועטן. מיט אַ אימפּעט און חוצפה פּרואווט מען זיך פאַרשטעלן די גאַנצע פאַרשווערונג אַלס אַ מין ספּעציעלן גיגאַנטישן פאַרס. מען פּרואווט דערציילן מעשיות, אַז ריאַבושינסקי זאָל האָבן געשטאָרבן נאָך אין 1927, און ביידע, אי פּואַנקאַרע אי טשויר־טשיל שווערן זיך ביי באָרד און פּאות, אַז זיי האָבן קיין וויס־גוואַרדייער קיינמאָל אין די אויגן ניט אָנגעזען, אָפּגערעדט, אַז דער פראַנצויזישער געגנראַל שטאַב זאָרגט בלויז פאַר'ן שלום פון דער וועלט, וועט קיין פליג אויפן וואַנט ניט שאַטען און בלויז באַלשעוויקעס קענען זיך פאַרגינען „אויסטראַכטן" אויף דעם „אומשולדיגן" און „פרידלעכן" פראַנצויזישן גענעראַל־שטאַב נעבאַך אַזאַ מין בלבול, רחמנא לצלן.

עס איז ניט דער צוועק פון דעם אַרטיקל צו באַטראַכטן די פּאָליטישע זייט פון דער פראַגע. דאָך איז וויכטיג פעסט־צושטעלן אַ פּאָר פאַקטן. דאָס וואָס אַ געוויסער ריאַבושינסקי איז געשטאָרבן אין 1927, האָט ניט געשטערט דעם ריאַבושינ־סקי פון דער פאַרשווערונג צו פאַרעפנטלעכן אַן אַרטיקל אין דעם פּאַריזער ווייס־גוואַרדייאַנישן זשורנאַל „וואָזראָזשדעניע", פון דעם 7טן יולי 1930, אין וועלכן ער פירט דורך אַ געגנויע בוכהאַלטעריע פון דער געפלאַנטער אינטערווענציע:

ווען די מענטשהייט (לייען: קאַפּיטאַליזם) וועט אויסגעבן בלויז איין ביליאָן דאָלאַר וועט זי אַריינקריגן אַן איינקונפט פון ניט ווייניגער ווי פינף ביליאָן, דאָס מיינט 500 פּראָצענט אַ יאָר און עס זיינען פאַראַן אויסזיכטן, אַז די פּראָפיטן וועלן זיך מיט יעדן יאָר פאַרגרעסערן אויף נאָך וועלכע הונדערט — צוויי הונדערט פּראָצענט.

דערצו וועט דער אַריינגעלייגטער ביליאָן דאָלאַר ברייגגען נוצן טאַקע גלייך אויפן פּלאַץ. ריאַבושינסקי זוכט אינם אַר־טיקל, ווי מען זאָגט ביי אונז אין ענגליש, „צו פאַרקויפן" זייז אינטערווענציע פּלאַן דער ברייטער געזעלשאַפטלעכקייט, און ער לערנט מיט זיי נאָך אַ קאַפּיטל וויס־גוואַרדייאַישע אינטער־ווענציע־בוכהאַלטעריע.

דאָס אָרגאַניזירן פון אַן אינטערנאַציאָנאַלער פרייוויליגער אַרמיי פון איין מיליאָן מענטשן וועט גלייך פאַרקלענערן די צאָל אַרבעטסלאָזע אין אייראָפּע... קיין צווייפל, אַז די באַפרייי־אונג פון רוסלאַנד (פון דער סאָוועטישער מאַכט) וועט אַרויסרופן אַן אינדוסטריעלע אויפלעבונג אין אייראָפּע.

אַן אומפאַרשעמטער, חוצפה'דיגער און בלוטדורשטיגער חשבון, אָבער אַ חשבון אין פולן איינקלאַנג מיט די טענדענצן פון אימפּעריאַליסטישן קאַפּיטאַליזם: אַ מיליאָן אַרבעטסלאָזע אַלס קאַנאָנען־פלייש, אַ בלוטיגער קריג, דאַן פאַרוואַנדלען דאָס „היילינגע פאָטערלאַנד רוסלאַנד" אין אַ קאָלאָניע עקספּלואַטירט בשותפות פון די געוועזענע רוסישע פּריצים און קאַפּיטאַליסטן און פון דעם וועלט־קאַפּיטאַליזם — עפּעס אַ קליינינקייט, פינף הונדערט פּראָצענט אַ יאָר פּראָפיט מיט אויסזיכטן פאַר נאָך הונדערט אָדער צוויי הונדערט פּראָצענט אַ יאָר!

און די וויס־גוואַרדייער זיינען שוין געווען אינגאַנצן גרייט און פערטיג. דעם 11טן נאָוועמבער 1930, האָבן „דער גענעראַל" מילער און דער „גענעראַל ליוטענאַנט" סטאַגאָוו אין פּאַריז אַרויסגעגעבן זייער „פּריקאַז" נומער 53, צום „רוסישן אַלגעמיינעם מיליטערישן בונד". אין דעם פּריקאַז דערמאָנען זיי, ווי מיט צען יאָר צוריק האָט וואַנגעל געמוזט עוואַקואירן (אַנטלויפן פון—בלעז) קרים; דער „פּריקאַז" דערקלערט דאַן:

דאָס עוואַקואירן פון קרים האָט פאַרענדיגט בלויז איינעם פון די עטאַפּן פונ'ם קאַמף פון די ווייסע, אָבער דער קאַמף ווערט נאָך פאַרטגעזעצט ביז צו היינטיגן טאָג; ער האָט בלויז אָנגענומען אַנדערע פאָרמען.

דערמאָנענדיג זיך אַן דער פאַרגאַנגענהייט און אָפּגעבנדיג כבוד אַלע וועלכע האָבן פאַרלאָרן זייער לעבן פאַר דער גערעכטער זייט, ווילן מיר גלויבן, אַז עס איז ניט ווייט די צייט, ווען די סאָלדאַטן פון דעם רוסישן אַלגעמיינעם מיליטערישן בונד, פאַר־שטאַרקט מיט אַלע רוסישע מענטשן, וועלכע זיינען פויאיג צו טראָגן געווער און וועלכע וואוינען אין אויסלאַנד, וועט אויס־קומען צו באַטייליגן זיך אין דעם נייעם עטאַפּ פונ'ם קאַמף פון די ווייסע, וועלכער פאַנגט זיך שוין אָן אויף דער טעריטאָריע פון דער ס. ס. ס. ר.

דער פראנצויזישער גענעראל שטאב האט צוגעגרייט דעם נויטיגן מלחמה אפּאראט. דער אזוי גערופענער „קאָרדאָן סאַניטער", דער קאנאָנען רינג פון פּוילן, רומעניע און די באלטישע לענדער איז געהעריג באוואפנט געוואָרן פון דעם פראנצויזישן גענעראל־שטאב, וועלכער האט אויך איבערגענומען די דירעקטע לייטונג פון זייערע ארמייען דורך ספּעציעלע מיליטערישע קאָמיסיעס. אָבער דער פראנצויזישער גענעראל שטאב האט שוין געהאט זיין דערפאַרונג אין די פריערדיגע אינטערווענציעס, און ער האט דארום געפאָדערט, אז די פאַרשווערונג זאָל געהעריג צוגעגרייט ווערן אויך פון אינעווייניג. אזוי ארום איז אויסגעשפּינען געוואָרן די נעץ פון דעם „אינזשענערן צענטער" פון ראמזין און קאמפּאניע, וועלכער האט געהאט אלס הויפּט אויפגאבע צו שטערן פון אינעווייניג אין דער דורכפירונג פונם פינף יאָריגן פּלאַן, צו סאבאָטאזשירן, צו אנטוויקלען פאלשע שעדלעכע פּלענער, צו פאַרשווענדן ווי נאָר מעגלעך די רעסורסען פון לאנד אויף ניט נויטיגע, אָדער גאָר שעדלעכע פּראָיעקטן, צו זען, אז די פאַרשידענע אינדוסטריען זאָלן זיך אנטוויקלען ניט גלייכמעסיג, אזוי אז למשל, נייע גרויסע שטאָל זאוואָדן זאָלן ניט קאָנען פּראָדוצירן צוליב א מאנגל אין וואַסער, אָדער אין קוילן, אָדער אין עלעקטרישער ענערגיע, אָדער אין אייזן־ערץ, צו שאפן א קינסטלעכן מאנגל אין געברויך פּראָדוקטן, כדי ארויסצורופן אן אומצופרידנקייט צווישן דער באַפעלקערונג, צו שטערן אין דער קאָלעקטיוויזירונג פון דער אגריקולטור און זיך פאַרבינדן מיט די קולאקעס און די אנדערע קאַפּיטאליסטישע עלעמענטן, און אזוי ווייטער און אזוי ווייטער. ערב דער סאמע אינטערווענציע האָבן זיי אויך געזאָלט שאפן געוויסע „דיווערסימענען", דורך דעם אויפרייסן פון געוויסע סטראטעגישע בריקן, זאוואָדן, באנען און אזוי ווייטער.

א באמת טייוועלשער פּלאַן. דוכט זיך אזא גלענצענדע בוכהאלטעריע. בלויז איין זאך האט דער פראנצויזישער גענעראל שטאב און די מעכטיגע קאַפּיטאליסטישע אינטערעסן און זייערע פּאָליטישע פאַרטרעטער אין פראנקרייך, ענגלאנד און אמעריקע ניט געקאָנט באַרעכענען: דעם אייזערנעם ווילן און דעם מעכטיגן גייסטיגן שוואונג פון דעם ארבעטער־קלאַס פונם ראטן־פאַרבאנד. די מערסטע סאבאָטאזש פּלענער פונם אינזשענערן צענטער האָבן זיך אָנגעשטויסן אָן דעם אייזערנעם פויסט פונם ארבעטער־קלאַס, און אפילו אין די פעלע וואו זייערע טייוועלשע פּלענער זיינען יאָ דורכגעגאנגען, זיינען די אַרבעטער מאסן מיט זייער אומבאַגרעניצטן ענטוזיאזם און אָפּפער־ווילינקייט איבערגעקומען אלע קינסטלעך געשאפענע שוועריגקייטן. פּלענער וועלכע זיינען אזוי אויסגערעכנט געוואָרן פון די קאָנטר־רעוואָלוציאָנערע קאָנספּיראַטאָרס, אז זיי זאָלן מוזן צוזאמענברעכן, זיינען דאָך דורכגעפירט געוואָרן. א פּאָר ביישפּילן וועלן זיין גענוג פאַר אונזער צוועק.

דער קאָנטר־רעוואָלוציאָנערער „אינזשענערן - צענטער" האט זיך ספּעציעל אָנגעזעצט אויף דער קוילן אינדוסטריע, ווייל קוילן זיינען דאָס סאמע הארץ פונם אינדוסטריעלן לעבן. אלע זייערע פּלענער האָבן געזוכט צו פאַרקלענערן די קוילן פּראָדוקציע. אָבער ניט אכטנדיג אויף די שטיינער וואָס זיי האָבן געלייגט אין וועג, איז די פּראָדוקציע גוואלדיג אויסגעוואָקסן. בעפאָר דער מלחמה, אין 1913, האט דאָס צארישע רוסלאנד פּראָדוצירט קארגע 29 מיליאָן טאָן קוילן א יאָר, אין דער צייט פון דער מלחמה און אינטערווענציע זיינען די מינעס פאַרטרונקען געוואָרן מיט וואסער און די קוילן פּראָדוקציע האָט זיך אינגאנצן אָפּגעשטעלט. ערשט אין 1923 האָט מען ווידער אָנגעהויבן פּראָדוצירן קוילן אינם ראטן־פאַרבאנד אין א מער ווייניג באַדייטענדער מאָס. אין 26-1925 האָט מען נאָך אלץ פּראָדוצירט ווייניגער ווי בעפאָר דער מלחמה — בלויז עטוואָס איבער 24 מיליאָן טאָן. דאָך מיט בלויז פיר יאָר שפּעטער, אין 30-1929, האָט שוין דער ראטן־לאנד פּראָדוצירט איבער 47 מיליאָן טאָן, כמעט צוויי מאָל אזוי פיל ווי בעפאָר דער מלחמה, און די פּראָגראַם איז, אז אין 1933, צום שלום פונם פינף יאָריגן פּלאַן, זאָל די פּראָדוקציע דערגרייכן 120 מיליאָן טאָן, מער ווי פיר מאָל אזוי פיל ווי בעפאָר דער מלחמה.

מען וואָלט געקענט ברייגנען נאָך צענדליגער ביישפּילן פון דעם ביישפּיללאָזן פּראָגרעס אפילו פון די אינדוסטריען, אין וועלכע די פאַרשווערער האָבן געהאט סטראטעגישע פּאָזיציעס און האָבן געקענט שטערן און האָבן טאקע מיט אלע מעגלעכקייטן געשטערט זייער אנטוויקלונג. דאָס וואָלט אָבער פאַרנעמען צופיל פּלאַץ. עס איז גענוג צו וויסן, אז די גראָס־פּראָדוקציע פון אלע אינדוסטריען, וואָס שטייען אונטער דעם אויפזיכט פון העכסטן עקאָנאָמישן ראט (וועסענכא) האָט פאַר די לעצטע צוויי יאָר (די ערשטע צוויי יאָר פונם פינף יאָר פּלאַן) זיך פאַרדאָפּלט, און די פּראָדוקציע פון דער אגריקולטור האָט פאַר דער צייט זיך פאַרגרעסערט אויף זעכציג פּראָצענט.

די אמאָליגע אויסרעכענונג פון דער קאַפּיטאליסטישער וועלט אויף דעם „דורכפאַל" פון קאָמוניזם מוז נאַטירלעך אונטער די אומשטענדן פאַרלירן וועלכן עס איז באַדייטונג. ניט ווייניגער פאלש האָט זיך ארויסגעוויזן די דערוואַרטונג, אז מען וועט קענען צעשטערן די מאַכט פון פּראָלעטאַריאַט אינם ראטן־פאַרבאנד דורך פאַרשווערונגען פון די אויבערשטע שיכטן פון דער אינטעליגענץ צוזאמען מיט די פאַרבליבענע קאַפּיטאליסטישע עלעמענטן, דערהויפּט די „קולאקן" פון אינעווייניג. ביידע „האָפענונגען" זיינען פאַרלאָרן געגאנגען. די קאַפּיטאליסטישע וועלט שטייט איצטער פאַר דער דירעקטער דיראַמע: אָדער אויפנעמען אן אָפענע מלחמה געגן ראטן פאַרבאנד, צערשט דורך אן עקאָנאָמישן און האַנדלס באָיקאָט און טאקע באלד דורך א באוואפענטן קריג; אָדער אם וויינינגסטן פאַר א צייט פּרוווען אָנהאלטן דעם „סטאטוס קוואָ", דעם קיינס־צוקשטאנד צווישן דעם לאנד פון קאָמוניזם און דער קאַפּיטאליסטישער וועלט. וועגן א דויערענדן שלום קלערן די קאַפּיטאליסטישע הערשער אפילו ניט. די וואָרט פירער פונם דאָמינירענדן קאַפּיטאליסטישן לאנד פון דער וועלט, אינערן מיניסטער וויל־בור פון די פאַראייניגטע שטאטן, וועלכער דריקט אויס די שטימונגען פון הוואווער'ן דערקלערט דאָס גאנץ אָפן:

> איינע פון די גרויסע פעלקער פון דער ערד פּרואווט באַוואוסטזיניג צו פאַרווירקלעכן גרויסע סאָציאַלע און עקאָנאָמישע פּראָגראַמען פאַר דער באַהערשונג פון זיין גרויס לאנד לויט נייע און נאָך ניט אויסגעפּרואווטע ריכטונגען. אונזער עקאָנאָמישע, סאָציאַלע און פּאָליטישע פילאָזאָפיע מוז אומפאַרמיידלעך אָנפירן א גיגאַנטישן און פונדאַמענטאַלן קאַמף מיט זייער פילאָזאָפיע. (פון זיין רעדע אין מעדיסאָן סקווער גאַרדן, דעם 8טן אָקטאָבער).

קלאָר און שאַרף. דער קאַפּיטאליזם מוז אומפאַרמיידלעך אָנפירן א גיגאַנטישן און פונדאַמענטאַלן קאַמף געגן קאָמוניזם. דעם איינגענעם געדאַנק זאָגט ארויס דער וואָרטפירער פון דער דאָמינירענדער אייראָפּייאישער קאַפּיטאליסטישער מאַכט, פון

אַף נייע וועגן

א. גראָספעלד

1.

א גרויסע, שווערע אָבער הערלעכע מיסיע איז אונז, אַר־בעטער, שול־טוער און לערער, איבערגעגעבן געוואָרן — דער־ציען דאָס אַרבעטער־קינד פאַר'ן אַרבעטער־קלאַס.

דער כח פון א באַוועגונג מעסט זיך ניט נאָר מיט די דער־גרייכונגען פון היינטיגן טאָג, נאָר נאָך מער אפשר מיט די מעג־לעכקייטן פון דער באַוועגונג צו ווירקן אין דער צוקונפט. פאַר איר איז דעריבער באַזונדער וויכטיג די פראַגע פון גע־ווינען דאָס אַרבעטער־קינד פאַר דעם קאָמוניסטישן אידעאַל פון דערציען באַוואוסטזיניגע קעמפער פאַר די אידעאַלן פונ'ם אַרבעטער־קלאַס, דערציען א דור, וועלכער זאָל קאָנען פאַר־ווירקלאַכן די ציל פונ'ם אַרבעטער־קלאַס.

פון דעם מאָמענט, ווען מיר האָבן זיך באַפרייט פון די „ראַדיקאַלן פּעדאַגאָגן" און אָנגענומען די אידעאָלאָגיע פון דער קאָמוניסטישער פּאַרטיי איז דער שול־בוי און די שול־באַוועגונג געוואָרן א לעבעדיגער און באַוועגנדיגער פאַקט. און עס האָט דאָך גאָר אַנדערש ניט געקאָנט זיין. ווייל די קאָמו־ניסטישע פּאַרטיי איז ניט נאָר דער פאָרפּאָסט פון פּראָלע־אַנקאַרע, ווען ער דערקלערט, אַז „עס קען ניט זיין קיין שלום מיט דער יוניאָן, וועלכע בויט דעם סאָציאַליזם".

אַמעריקע און פראַנקרייך זיינען די איינציגע צוויי לענדער, וועלכע קענען פינאַנסירן א מלחמה געגן ראַטן־פאַרבאַנד. א מלחמה פאָדערט אָן א שיעור מזומן געלט. ריאַבושינסקי וויל איינרעדן זיינע פאַרבינדעטע, אַז זיי וועלן אָפּקומען מיט א ביליאָן דאָלאַר. די גענעראַל־שטאַבן וויסן בעסער; א קריג אונטער די איצטיגע באַדינגונגען מוז איינשלינגען גוואַלדיגע סומען. אפילו בלויז אַלס אַן אָנפאַנג וועלן זיך פאָדערן ביליאָנען, און בלויז אַמעריקע און ענגלאַנד האָבן די נויטיגע גאָלד־פאָנדן, וועלכע מען מוז האָבן פאַר אַזא פאַרברעכערישע אַוואַנ־טיורע. די וועלט פאַרמאָגט איצט אַרום צען מיט א האַלב ביי־ליאָן דאָלאַר אָנגעהויפּטע גאָלד. אַרום צוויי־דריטל דערפון גע־פינט זיך אין פראַנקרייך און אַמעריקע. די גאָלד זאַפּאַסן פון אַמעריקע באַטרעפן קאַרגע פיר מיט א האַלב ביליאָן דאָלאַר און די גאָלד זאַפּאַסן פון פראַנקרייך באַטרעפן אַן ערך צוויי מיט צוויי צענטל ביליאָן דאָלאַר. אָבער דער אמת'ער פירער אין דער געפּלאַנטער אינטערוועניציע איז פראַנקרייך, פיל מער ווי אַמעריקע. די אורזאַכן זיינען פּשוט'ע.

פיל מער פראַנצויזיש געלט איז באַגראָבן געוואָרן אין שטיצן דעם רוסישן צאַריזם, ווי אַמעריקאַנער. דערצו האָט דער פראַנצויזישער אימפּעריאַליזם מורא פאַר זיין אויבערהערשאַפט אין אייראָפּע. די פּאַליסי פונם ראַטן פאַרבאַנד איז שטענדיג צו אונטערשטיצן די שוואַכע און געקריוודעטע לענדער: דייטש־לאַנד געגן דער באַרויבונג פונם אַזוי גערופענעם ווערסאַליער פרידן, ליטע געגן פּילסודסקישן באַוואָפנטן קולאַק. דער־צו האָט פראַנקרייך נאָך אין 1917 געהאַט א פאַרשטענדעניש מיט ענגלאַנד (אונטערגעשריבן דעם 23טן דעצעמבער 1917 פון קלעמאַנסאָ און לאָרד מילנער), לויט וועלכן פראַנקרייך האָט אַלס רעזולטאַט פון דער אינטערוועניציע געזאָלט באַקומען אַלס איר איינפלוס־זאָנע (פּשוט מיינט דאָס אַלס א מין פאַרשטעלטע קאָלאָניע), בעסאַראַביע, אוקראַינע און קרים. אין 1919, לויט דעם ערשט פאַרעפנטלעכן טאָג בוך פון דעם אַמעריקאַנער גע־נעראַל בלים, האָט קלעמאַנסאָ געפאָדערט, אַז מען זאָל שיקן א געהעריג גרויסע אַרמיי צו שטערן דורך אַן אָפענעם גרויסן קריג די מאַכט פון די סאָוועטן. דער פּלאַן איז דאַן ניט אָנגענומען געוואָרן, ווי בלים דערקלערט, בלויז צוליב דעם וואָס מען האָט זיך ניט געקענט גענוג פאַרלאָזן אויף די סאָלדאַטן, ווייל אין די פאַרהעלטניסמעסיגע קליינע אַרמייען פון די עלייעס, וואָס האָ־בען זיך דאַן געפונען אַרום אַרכאַנגעלסק, אין דרום רוסלאַנד און אַרום וולאַדיוואָסטאָק, זיינען פאָרגעקומען כסדר'דיגע בונטן.

פראַנקרייך האָט די גאַנצע צייט ניט אויפגעגעבן אירע אינטערוועניציע פּלענער. די נאָר וואָס אויפגעדעקטע פאַרשווע־רונג איז בלויז דאָס לעצטע רינגעלע אין דער קייט, וואָס פאַנגט זיך אָן אין 1917, ווערט פאָרטגעזעצט אין 1919, פירט צו דער איבערריסונג פון די פאַרהאַנדלונגען פון דער קאַפּיטאַ־ליסטישער וועלט מיט דעם ראַטן פאַרבאַנד אין גענאָאַ און אין האַאַג (1922), געפינט איר אויסדרוק אין דער פאָדערונג, אַז דער סאָוועטישער אַמבאַסאַדאָר ראַקאָווסקי זאָל צוריקגערופן ווערן (1927), און קומט ענדלעך אַרויס אין דער אָפן אין דער קאַמפּאַניע געגן די כלומר'שטע רעליגיעזע פאַרפאָלגונגען און ענדלעך און דערהויפּט אין דער אַזוי גערופענער אַנטי „דאָמ־פּינג" קאַמפּאַניע, וועלכע איז איינגנטלעך דער ערשטער שריט פאַר אַן אָפענעם עקאָנאָמישן קריג געגן ראַטן פאַרבאַנד, און אַן עקאָנאָמישער קריג מוז נאַטירלעך פירן צו אַן אָפענעם באַ־וואַפענטן קריג. פראַנקרייך, ווי געזאָגט, האָט שוין געמאַכט דעם ערשטן שריט, און האָט געשאַפן ספּעציעלע אויסנאַם־געזעצן פאַר'ן האַנדל מיטן ראַטן פאַרבאַנד, לויט וועלכן סאָוועטישע סחורה קען אימפּאָרטירט ווערן קיין פראַנקרייך בלויז לויט א ספּעציעלער ליצענזיע אָדער דערלויבניש פון דער רעגירונג.

אַמעריקע גליטשט זיך אויף דעם איינענעם געפערלעכן וועג. אָבער אַמעריקאַנער דעמאָקראַטיע איז באַרימט מיט איר פאַרביסנקייט און צביעות. דאָ וויל מען דאָס מאַכן אויף א „דעמאָקראַטישן" אופן, אָן שום ספּעציעלע אויסנאַם געזעצן. ניט מער, אַזוי ווי דער ראַטן פאַרבאַנד איז ניט אַנערקענט, קען מען פון דאָרט ניט אָננעמען קיין שום ציינגנישע אָדער קיין שום אָפיציעלע דאָקומענטן, און אַזוי ווי אין פילע פעלע מוז אימ־פּאָרטירטע וואַרע דוקא האָבן אַזעלכע דאָקומענטן, מיינט שוין דאָס ממילא, אַז די סאָוועטישע וואַרע קען ניט אַריינגעלאָזן ווערן. אויב דאָס איז ניט גענוג איז פאַראַן א בעסערע עצה. דער אַמעריקאַנער טאַריף האָט א פּונקט וואָס פאַרבאָט אימפּאָר־טירן וואַרע געמאַכט פון אַרעסטאַנטן. דער פּונקט איז שוין אויף די געזעץ ביכער זינט 1922 און גאָרנישט, קיינער ווייסט

(שלוס אויף זייט 30)

טאריאט, ניט נאָר די אָרגאַניזאַטאָרין פון דער פּראָלעטאַרישער רעוואָלוציע, זי איז די דערציערין פונ׳ם פּראָלעטאַריאַט.

א דאנק דער אויסקריסטאַליזירטער קלאסן־ליניע אין דער־ציאונג איז אין אונזער שול־באַוועגונג היינט צו טאָג שוין דאָ גאָר קנאַפּע און שוואַכע געגן־טענער. זעלטן ווער עס פרעגט דעם ציל גופא, אָט יענעם דערציאונג־ציל וועלכז מיר האָבן אָנגעצייכנט מיט צוויי יאָר צוריק, וועגן וועלכן עס האָבן זיך אַזעלכע הייסע דעבאַטן געפירט.

איז אָבער אין איצטיגן פאַרשאַרפטן פּעריאָד פון קלאסן־קאַמף—מער ווי אַלעמאָל—וויכטיג אונטערצושטרייכן די באַ־דייטונג, צו געבן א רעוואָלוציאָנערע קלאסן־דערציאונג דעם יונגן אונטערוואַקסנדיגן דור. ס׳איז געגוג א קוק צו טאָן מיט וואָס פאר אן אימפּעט עס ארבעטן די נאַציאָנאַליסטישע און אָרטאָדאָקסישע שול־טוער, כדי אריינצונאַרן די ארבעטער־קינ־דער אין זייער נעץ פון שוואַרצקייט און שאָוויניזם. דער פאַקט, וואָס פאר די לעצטע פּאָר יאָר איז אויסגעגעבן געוואָרן אויף סינאַגאָגן, טעמפּלען און תלמוד־תורות העכער ווי איין ביליאָן דאָלאַר, באַווייזט צום קלאָרסטן די נאַציאָנאַליסטישע און אָרטאָדאָקסישע צילן.

די פּאָבליק־סקול פון איר זייט זוכט אַלע מיטלען און וועגן צו פאַר׳סמ׳ען דעם ארבעטער׳ס קינד דורך די פאַרשיידענע פּובליקאַציעס און לערן־ביכער פאַר קינדער באַמיט מען זיך צוצוגרייטן דינער און לוין־שקלאַפן, אָפּציען זיי פון די טאָג־טעגלאַכע געשעענישן, פאַרמיאוס׳ן דעם קאַמף וואָס זייערע טאַטעס פירן מיט׳ן הערשנדיגן קלאַס, מ׳איבט אויס אויף די קינדער צו רעספּעקטירן די איצטיגע סיסטעם. מ׳לערנט זיי פּאַטריאָטיזם, געהאָרכזאַמקייט, רעספּעקט פאַר „געזעץ און אָרדנונג״, פאַרהערלאַכן זייערע קאַפּיטאַליסטישע רעגירונגען און די פּאָבליק־סקול איז געוואָרן א נוירסערי פאַר צוקונפטיגע סקעבס און ווייסע גוואַרדייער.

פיינטלעכע כוחות לויערן אויף אונזערע קינדער. פון איין זייט—די פּאָבליק־סקול, פון דער צווייטער זייט—די נאַציאָ־נאַליסטישע און אָרטאָדאָקסישע שולן און תלמוד־תורות. חוץ דעם א ריי קינדער־אָרגאַניזאַציעס, אויסערלאַך אומשולדיגע, אָבער אין תוך—בורזשואַזע.

ס׳וועט וויכטיג זיין אָנצואַווייזן אויף דעם פאַקט אליין, אז אין דער צייט וואָס אונטער דער קאָמוניסטישער אדעאָלאָגיע געפינען זיך אין קינדער־שולן און קינדער־אָרגאַניזאַציעס אן ערך זיבן־אַכט טויזנט ארבעטער־קינדער, האָט דער הערשנדיגער קלאַס אין אַמעריקע א קינדער־אָרגאַניזאַציע באַי־סקאָוטס פון העכער א מיליאָן, וואָס צום גרויסן באַדויערן געפינען זיך דאָרטן די גרעסטע מערהייט ארבעטער־קינדער. רעכנט צו צו דעם מיליאָן נאָך די טויזנטער און צענדליגער טויזנטער אר־בעטער־קינדער פון די תלמוד־תורות, חדרים, קלויסטערס און נאַציאָנאַליסטישע שולן ווערט די ציפער אַזוי גרויס, אז א שרעק כאַפּט פּשוט ארום.

שטעלט זיך דעריבער די פראַגע פאַר אונזערע שול־טוער: ווי אַזוי זאָל קומען אונזער שול אין היינטיגער צייט, ביי היינ־טיגע באַדינגונגען, אין דער היינטיגער סביבה, ביי די פינאַנ־ציעלע צרות, ווי אַזוי זאָל זי קומען צו דעם, אז זי זאָל אונז קאָנען פולשטענדיג באַפרידיגן?

מיר האָבן פּעדאַגאָגישע אידעאַלן, דערציאונג־אידייען, מיר האָבן אָנגעצייכנטע ענד־צילן—אמת, מיר זוכן נאָך די בעסטע וועגן און מיטלען צו זיי צוצוקומען, אָבער די הויפּט־שווערינקייט איז, ווי אַזוי דערגרייכן מיר די טויזנטער און טויזענטער ארבעטער־עלטערן, זיי איבערצייגן אין דער וויכ־טיגקייט פון שיקן זייערע קינדער צו אונז אין שול?

2.

די פאַראייניגונג פון אונזערע שולן מיט׳ן אינטערנאַציאָ־נאַלן אָרדן האָט א שטופּ געטאָן אונזער שול־באַוועגונג פאָר־אויס. פון פאַרשיידענע שטעט און שטעטלאַך איבער׳ן לאַנד קומען אָן פאָדערונגען צו עפענען נייע שולן. ס׳איז אָפּטמאָל אן אָפּהאַלט פון עפענען א שול אין וויכטיגע צענטערן צוליב דעם מאַנגל אין לערער. מיר וואָלטן טיילווייז געקאָנט צו־פרידן זיין מיט דער אָפּגעטאָנענער ארבעט. אונזער שול איז געוואָרן אזא פאַקט, וועלכן מען קען שוין נישט אוועקמאַכן מיט דער האַנט, ווי אונזערע שונאים האָבן געפּרואווט נביאות זאָגן—ערשט גאָר נישט לאַנג—אז מיר וועלן זיך לאַנג נישט האַלטן.

מיר קאָנען ניט און טאָרן ניט צופרידן בלייבן מיט דעם אָפּגעטאָנענעם, ווייל מיר זיינען ניט קיין אָפּגעזונדערט קלייזל פאַר זיך; מיר זיינען ניט קיין אָפּגעשלאָסענע סעקטע וועלכע שטעלט זיך צופרידן מיט וויפיל ס׳איז פאַראַן. מיר זיינען די פּיאָנערן פון ארבעטער־קינדער דערציאונג. מיר ווייזן די נייע וועגן פון רעוואָלוציאָנערער פּעדאַגאָגיק אין אַמעריקע. מיר מוזן ווערן די וועגווייזער פאַר אַנדערע ארבעטער קינדער שולן פון נאַציאָנאַלע מינדערהייטן אן אונטערשייד פון ראַסע און קאָליר.

אַלע ווייסן מיר גאַנץ גוט די פאַראַנענע שווערינקייטן—די באַדינגונגען אין און אויסער דעם אידישן ארבעטער־לעבן. געוועזן א צייט, און נישט לאַנג, ווען מע האָט געקוקט אויף אונז, ווי אויף פאַנטאַסטן, בעלי־חלומות, דאָן־קיכאָטן, ווען מיר האָבן דאָס ערשטע מאָל אין אַמעריקע אַרויסגעבראַכט דעם געדאַנק פון א פּראָלעטאַרישער קלאַסן־דערציאונג. א סך שול־טוער האָבן זיך געשראָקן, מעגלאַך ס׳וועט שאַדן ברייגגען אונ־זער דרייסטקייט; מעגלאַך ס׳איז צו פרי אונזער אַרויסטריט. האָט דאָס לעבן באַוויזן, אז מיר זיינען אַרויס די זיגער. אן אויסגעהאַלטענע פּראָלעטאַרישע ליניע אין דערציאונג האָט אונז באַרייכערט און באַפעסטיגט. דער אינטערנאַציאָנאַלער אַרבע־טער־אָרדן האָט ניט ווייניג צוגעהאָלפן צו באַזייטיגן א סך שווערינקייטן אפ׳ן וועג פון דורכפירן אונזערע אויפגאַבן.

אָבער דאָס אליין איז ווייניג. מיר מוזן איצט אַרויף אויף נייע און ברייטערע וועגן. עס שטעלט זיך ניט איינמאָל די פראַגע: קאָנען מיר גלייכגילטיג צוקוקן וואָס ס׳ווערט מיט די ארבעטער־קינדער פון אַנדערע נאַציאָנאַליטעטן, קאָנען מיר זיך צופרידנשטעלן מיט דעם, וואָס אונז געלינגט טיילווייז צו דערגרייכן אין די ראַמען פון דער אידישער ארבעטער־סביבה? שוין־זשע דאַרפן מיר ניט צוהעלפן אַרויסרייסן די ארבעטער־קינדער פון אַנדערע נאַציאָנאַליטעטן, פון אונטער דעם רעאַק־ציאָנערן און קאַפּיטאַליסטישן איינפלוס? מיר וואָלטן נאָר דאַמאָלסט געקאָנט שטיין אין א זייט, ווען אונזער ציל וואָלט געווען אידיש און ניט קלאַסן־דערציאונג; ווען אונזער ציל, פּראָגראַם און מעטאָד זאָל זיין אויסשליסלאַך צוגעפּאַסט פאַר סתם אידישע קינדער און ניט פאַר ארבעטער־קינדער. אַזוי

אונזערע קינדער

משה שיפרים

(בלעטלער פון א פראלע־
טארישן לערער׳ס
נאטיצבוך)

ע... ווען אלע ארבעטער וואלטן פארשטאנען

צווייטער קלאס. דער לערער רעדט וועגן סאוועטן־פאר־באנד. ער מאלט א בילד ווי אזוי דאס לאנד אנטוויקלט זיך. די קינדער זיצן מיט ברייט־צעעפנטע אויגן און שלינגען די וואונדער פון לערער׳ס מויל.

דוד, א בלאנד, רירעוודיג יאטל, שפרינגט אויף:

— א־יא, לערער, דער פינף־יאריגער פלאן וועט ניט נע־מען מער ווי פיר יאר?

שטייט אויף ווילי, א שטענדיג פארטאיעט אינגל מיט פולע בעקלאך.

— לערער, אין פינף־יאריגן פלאן גייט אויך אריין די טורקסיביר אייזנבאן, ניט אמת? עס האט געדארפט נעמען דריי יאר אויפצובויען און זי איז אויפגעבויט געווארן אין צוויי יאר, ע?

נעמט דער לערער רעדן וועגן ריזיגן פארנעם פון פינף־יאריגן פלאן. ער ווייזט אן מיט ציפערן ווי אזוי די ארבעטער האבן שוין פארגרעסערט די פראדוקציע.

היימי מיט זיין חבר סאלאמאן זיצן אויפ׳ן פעדערשטן בענקל. מיט יעדן ציפער, וואס דער לערער דערמאנט, וואקסט אין היימי׳ן די באגייסטערונג. ער דערלאנגט אלע מאל א זעץ דעם חבר מיט׳ן עלנבויגן אין דער זייט און קוקט אויף אים טריאומפירנדיג, זיגעריש. די אויגעלעך רעדן: הערסט? הערסט?

יעדער ציפער ווערט באגלייט מיט א זעץ דעם חבר אין זייט. יענער ענטפערט אים מיט די אויגן:

— א פראגע צי איך הער?

צום סוף רוקט זיך צו סאלאמאן צו היימי׳ן און טוליעט זיך איינגאנצן אריין אין אים. היימי נעמט אים ארום און ביידע גליען פון פרייד.

ווען דער לערער ענדיגט:

—איצט איז אין סאוועטן־פארבאנד ניטא קיין ארבעט־לאזער, פארקערט עס פעלן נאך אויס ארבעטער—און אין רייכן אמעריקע זיינען דא ניין מיליאן ארבעטלאזע — —

גליען אויף די אויגן ביי היימי׳ן. א ברייטער שמייכל באלייכט זיין פנים:

— לערער, אזוי פיל מענטשן גייען דא ארום אן ארבעט און א סך פון זיי פארשטייען ניט—

אבער ווי סיי אונזער ציל, פראגראם און מעטאד איז נאר א פראגע אף וואסער שפראך מען לערנט, טארן מיר זיך ניט אפ־גרעניצן און מאכן שבת פאר זיך. מיר דארפן אריינציען אין אונזערע שול־צימערן ארבעטער־קינדער פון פארשיידענע נא־ציאנאליטעטן, ארגאניזירן אינטערנאציאנאלע סעקציעס פון פארשיידענע טיפן. פארוואס איז ניט מעגלאך אז ס׳זאל גע־שאפן ווערן אן אטלעטישער קולב וואו ס׳איז ניטא קיין פראגע פון שפראך, וואו ארבעטער־קינדער אן אונטערשייד פון ראסע און קאליר זאלן קאנען זיין מיטגלידער? דאסזעלבע קאן גע־זאגט ווערן וועגן אן ארקעסטער, הייקס, עקסקורסיעס, טענץ, דיסקוסיעס, א. א. ע וואלט גארניט אנגערירט די שול אין עצם כאראקטער. ס׳וואלט אבער קאארדינירט די ארבעט צווישן ארבעטער־קינדער פון פארשיידענע נאציאנאליטעטן אף אן אינטערנאציאנאלן פארנעם. אזעלכע קלובן אדער סעקציעס קאנען האבן זייערע אונטערנעמונגען איינמאל א וואך און מיר וואלטן מעגלאך דערגרייכט זייער גוטע רעזולטאטן.

און פארוואס זאלן אונזערע שולן ניט זיין פאראינטערע־סירט אין העלפן שאפן א גוטן ענגלישן זשורנאל פאר קינדער, וועלכער זאל ארום זיך קאנען צוזאמענקלייבן ארבעטער־קינ־דער, וועלכע קריגן בלויז א בורזשואזע דערציאונג? פארוואס איז ניט מעגלעך צוזאמענקונפטן פון קינדער מיט אנדערע נא־ציאנאלע ארבעטער־שולן? און וואס איז מכח די לערער? דארפן טאקע אונזערע ארבעטער־לערער זוכן און בלאנדזשען אין דער פינצטער? קאנען דען ניט די לערער לערנען איינער ביים אנדערן סיי די פראגראם סיי דעם מעטאד פון פראלעטארי־שער קינדער־דערציאונג?

אגב, איז עפעס אזא רעזאלוציע אין דער ריכטונג אנגע־נומען געווארן ביי אונזער לעצטן צוזאמענפאר. א שאד נאר, וואס ביז איצט איז גארניט אויפגעטאן געווארן צו פארשטענ־דיגן זיך מיט די עקזיסטירנדיגע ארבעטער־קינדער־שולן פון אנדערע נאציאנאליטעטן. מיר האבן גארניט אפילו קיין גע־נויע ציפערן און פאקטן וועגן די פרעמד־שפראכיגע ארבעטער קינדער שולן.

אז אט־די ארבעט איז אויסערסט וויכטיג היינט צו טאג קאן מען זען פון דער פיבערהאפטער צוגרייטונג פון דעם הער־שענדיגן קלאס און זיין אויסדרוק ביי דער לעצטער קאנפערענץ אין וואשינגטאן וועגן קינדער „פארזארגונג". איצט, מער ווי אלעמאל, טארן מיר מער ניט בלייבן איזאלירטע גרופעס, ניט וויסנדיג איינער פון אנדערן און פארנאכלעסיגן טויזנטער אר־בעטער־קינדער, וועלכע גייען בכלל ניט אין אן ארבעטער־שול, וועלכע באקומען בכלל ניט קיין קלאסן־דערציאונג און בלייבן אונטער׳ן איינפלוס פון דער קאפיטאליסטישער שול.

פאר דער קולטור־קאמיסיע ביים ארדן שטייט איצט א גרויסע אויפגאבע. זי מוז זען אנפירן א אידעאלאגישע קאמ־פאניע אין דער ריכטונג, אויפקלערן די שול־טוער און מיטגלי־דער פון ארדן, אז נאר דער וועג איז דער ריכטיגער פאר א פאראייניגטער קלאסן־ליניע אין דער פראלעטארישער דערציי־אונג.

מ׳וועט דארפן ברעכן ווענט, זוכן, אויפטאן און איבער־טאן. עס דארף אבער זיין דער נייער וועג צו דער גרייכן דעם געשטעלטן ציל.

הויבט זיך אויף סאָלאָמאָן:

— ווען אַלע ארבעטער וואָלטן פאַרשטאַנען—
גיט זיך היימי א צאַפּל און כאַפּט אונטער:

— עך... וואָלטן מיר דאָך געמאַכט די רעוואָלוציע.

פריידיגע שמייכלען צעלייגן זיך אויף קינדערשע פּנים'ער. פאַר'חלומ'טע אויגן קוקן ערגעץ אין דער ווייט, אריבער לע־נינ'ס בילד מיט די שמייכלענדיגע גוטע אויגן.

—_—

פאַרוואָס עפּעס אידן באַזונדער?

דריטער קלאַס. דער שמועס איז וועגן „איקאָר". דער לערער דערציילט ווי אזוי די אידן האָבן געלעבט אונטער'ן צאַר. ער רעדט וועגן פּראָדוקטיווע און ניט־פּראָדוקטיווע עלעמענטן, נעפּ, קאָלאָניזאַציע און פאַרענדיגט מיט ביראָ־בידזשאַן.

גיט זיך א כאַפּ די בלאָנדע איידי:

— לערער, איז לענין געווען א איד?

ענטפערט דער לערער:

— ניין, לענין איז געווען א—באָלשעוויק.

און קוקט מיט לאַכנדיגע אויגן אויף איידי'ן.

נאָך א פּויזע גיט ער צו:

— באָלשעוויקעס זיינען אינטערנאַציאָנאַל, ניט קיין אידן און ניט קיין קריסטן.

שפּרינגט מיטאמאָל אויף דער שטענדיג־אומרואיגער דזשוליום:

„אויב אזוי, פאַרוואָס־זשע עפּעס אָפּטיילן אידן באַזונ־דער, פאַרוואָס האָט מען גלייך ניט צעטיילט דאָס לאַנד צווישן די אידן און קריסטן?

זיגעריש קוקט ער אויפ'ן לערער, מיט איין אויגל א פאַר־טראַכטס.

דרייט זיך אוים צו אים איידי:

— וואָס־זשע וואָלסטו געוואָלט, מען זאָל פריער געווען באַזאָרגן די קרעמער, ניט די ארבעטער און פּויערים? צוליב וואָס האָט לענין דערקלערט דעם נעפּ? הא?

זי קוקט שמייכלענדיג צום לערער.

ער שעמט זיך גאָר ניט

דער אַכט־יאָריגער טעוויע איז אריינגעקומען אין שול א פאַרפלאַמטער:

— איר הערט, לערער, איך בין געגאַנגען אין גאַס און באַגעגנט מיינעם א חבר. גייען מיר אזוי פאַרביי א צייטונג־סטענד, ווייז איך אָן מיין חבר אויפ'ן „פאָרווערטס":

— דו ווייסט, וואָס דאָס איז?

ענטפערט ער מיר:

— יאָ, מיין טאַטע לייענט די צייטונג.

און טעוויע שטעלט אוים א פּאָר אויגן און צעפירט די דאַרע הענטלאַך:

— און ער האָט זיך ניט געשעמט מיר דאָס צו דערציילן.

א רעכטער? וואָס־זשע טוען מיר דאָ?

דערציילט דער טאַטע וועגן דעם אַכט־יאָריגן טעוויע:

איך האָב מיטגענומען טעוויע'ן צו מיינעם א פריינט אין הויז. יענער איז א רעכטער.

איך מיט מיין פריינט זיינען געזעסן און גערעדט און טעוויע האָט דערווייל גענומען ארומקוקן דאָס הויז. אויף א בענקל האָט ער דערזען א „פאָרווערטס". ווען דער פריינט מיינער איז אויף א ווײַלע ארויס פון צימער קומט צו צו מיר טעוויע:

— טאַטע, וואָס איז דאָס? א „פאָרווערטס" גאָר? ווי קומט עס?

ענטפער איך אים:

— דער פריינט מיינער איז א רעכטער, לייענט ער דעם „פאָרווערטס".

צעעפנט טעוויע א פּאָר אויגן:

— — א רעכטער גאָר? וואָס־זשע טוען מיר דאָ? קום, פּא, לאָמיר אהיימגיין.

לייט־אַרטיקל

(שלוס פון זייט 6)

קאָן גלייך אריין אין קראַפט, ווען די ארבעטסלאָזע, געשטיצט פון די ברייטע מאַסן פון אַמעריקע וועלן עס ענערגיש פאָדערן.

ביינקן קראַכן

דער קאַפּיטאַליזם פוילט. זיינע פונדאַמענטן טרייסלען זיך. דער עולם גלויבט שוין ניט מער אין דער אַלמעכטיגקייט פונם אַמעריקאַנעם קאַפּיטאַל. קראַכען ביינק. הערשט אויף וואָל־סטריט א פּאַניק. זעען אַלץ מער מענטשן דעם וואַרנדיגן צייכן אויפן וואַנט. נאָר די בורזשואַזיע איז בלינד, אזוי ווי דער שכורער בלשצר פון דער דניאל־לעגענדע. ליאַרעמט זי און העצט געגן די קאָמוניסטן, פאַרוואָס זיי דערקלערן דעם צייכן אויף איר וואַנט. נאָר אַלע אירע העצעס קאָנען ניט אָפּשטעלן איר אונטערגאַנג. די קאַפּיטאַליסטישע סיסטעם איז באַנקראָט. זי מוז אָפּטרעטן איר פּלאַץ פאַר אזא געזעלשאַפט, וואו קיינער וועט ניט ליידן פון הונגער און נויט — פאַר א „פאַראייניגטן סאָוועטן־פאַרבאַנד פון אַמעריקע".

נאָטיצן פון סעקרעטאַר

(שלוס פון זייט 2)

קוטיווע גערופן פאַר ענדע יאַנואַר אין ניו יאָרק און פאַר אָנפאַנג פעברואַר איבער'ן לאַנד א רייע פּלענומס וואו אַלע פראַגן פון אונזער אָרגאַניזאַציע און, פאַרשטייט זיך, אריינגערעכנט די מיטגלידער־קאַמפּאַניע, וועלן פאַרהאַנדלט ווערן. דער פּלאַן איז ניט קיין מיטינג פאַר א פּאָר שטונדן, נאָר אַמווייניגסטנס צוויי פולע זיצונגען אויף א גאַנצן טאָג, וואו מיר זאָלן האָבן די מעגלעכקייט ברייט צו דיס־קוטירן די פּראָבלעמען פון אונזער אָרגאַניזאַציע. אין ניו־יאָרק ווערט דער פּלענום גערופן פאַר'ן 25טן יאַנואַר, אין קליוולאַנד דיס־טריקט, וואָס נעמט אויך אריין דעטראָיט און פּיטסבורג, פאַר דעם 7טן פעברואַר. אין שיקאַגאָ —דעם 14טן פעברואַר, אין פילאַדעל־פיע, ווי אויך אין באָסטאָן, פאַר דעם 7טן פעברואַר.

די דיסטריקט־ און שטאַט־קאָמיטעטן דאַרפן זען, אַז די פּלענומס זאָלן ניט דורכגעפירט ווערן אויף א מעכאַנישן אופן, אַז דער טאָג־אָרדנונג פון דעם פּלענום זאָל בריוט דיסקוטירט ווערן אין די ברענטשעס און אז יעדער ברענטש זאָל ברענגען צו די פּלענומס רע־קאָמענדאַציעס וועגן אונזער ווייטערדיגער ארבעט, רעקאָמענדאַציעס צו אונזער קומענדער קאָנווענשאָן, רעקאָמענדאַציעס אויסצובעסרן אַלץ, וואָס איז נויטיג, און אריינטראָגן אַלע נויטיגע ענדערונגען אין אונזער אָרגאַניזאַציאָנעלן און קולטורעלן לעבן.

נאָטיצן פון סעקרעטאַר

1. רעגיסטרירטע בריוו.

אייניגע ברענטשעס זיינען ברוגז, הלמאי דער נאַציאָנאַלער אָפיס האָט זיי אַרויסגעשיקט רעגיסטרירטע בריוו פאַר דעם, וואָס זיי האָבן ניט באַצאָלט זייערע בילס אין צייט. ס'טייטש, טענה'ען זיי, מיר זיינען שולדיג איינגאַנצן 50-60 אָדער 80 דאָלאַר און פאַר דעם סוספענדירט מען אונז. פרעגן מיר די חברים: האָבן זיי פּרובירט באַרעבענען וויפיל עס באַטרעפט 200 מאָל 50$. ווייסן זיי, אַז אויב מיר וואָלטן געלאָזט בלויז 50$ אַ באַלאַנס אין יעדן ברענטש, דעמאָלט וואָלט עס באַטראָפן די סומע פון 10,000$? קאָן דער נאַציאָנאַלער אָפיס זיך דערלויבן צו לאָזן שטיין אַ סומע פון 10,000$ ביי דעם פערטן טערמין פון אונזער עקזיסטענץ? ווען די חברים וועלן אַ טראַכט טאָן וועגן דעם, וועלן זיי פאַרשטיין, אַז מיר קאָנען אנדערש ניט האַנדלען, אַז די ברענטשעס, וואָס צאָלן ניט איין דעם לעצטן טאָג, ווען עס איז באַשטימט געוואָרן די לעצטע איינצאָלונגען פון די ברענטשעס צום נאַציאָנאַלן אָפיס, מוזן סוספענדירט ווערן. זאָלן די ברענטשעס געדענקען, אַז דער לעצטער טאָג פון די טערמינען איז פיברואַר דעם 15טן, אַפּריל 15טן, יוני 15טן, אַוגוסט 15טן, אָקטאָבער 15טן, דעצעמבער 15טן. די סעקרעטאַרן דאַרפן באַזונדערס אַכטונג געבן און זען, אַז זיי זאָלן ניט דאַרפן באַקומען קיין „סוספענשאָן"-בריוו.

2. אויסצאָלונגען פון קראַנקן־בענעפיט.

דער גענעראַל אָפיס האָט איינגעשטעלט אַ סיסטעם דורך וועלכן מיר זיינען בכח אויסצוצאָלן קראַנקן־בענעפיט די זעלבע וואָך, ווען די אַפּליקאַציע קומט אַריין אין גענעראַל אָפיס. די בענעפיט־קאָמיטע יעדע וואָך און הייסט גוט די „סערטיפיקייטס" פאַר אויסצאָלן זיי. אויב אפילו די בענעפיט קאָמיטע זאָל ניט מיטן, מוז איין חבר פון דער בענעפיט־קאָמיטע, מיטוואָך אָוונט, קומען אין נאַציאָנאַלן אָפיס און באַשטעטיגן די „סערטיפיקייטס". גלייך ווי זיי ווערן באַשטעטיגט ווערן די טשעקס אַרויסגעשיקט צום ברענטש־סעקרעטאַר, אַזוי אַז קיין ברענטש קאָן זיך ניט און דאַרף זיך ניט באַקלאָגן, אַז אין גענעראַל אָפיס פאַרהאַלט מען קראַנקן־סערטיפיקייטס. אַ קראַנקן־סערטיפיקייט ווערט ניט אויסגעצאָלט, אויב דער סערטיפיקייט איז ניט ריכטיג אויסגעפילט פון דעם דאָקטאָר, אונטערגעשריבן פון סעקרעטאַר, האָספּיטאַלער און מיטגליד, אָדער עס איז ניט באַגלייט קיין קראַנקן־סערטיפיקייט פאַר יעדע וואָך באַזונדער, נאָר איין סערטיפיקייט פאַר עטלעכע וואָכן. בלויז אַזעלכע סערטיפיקייטס, ווערן צוריקגעוויזן פאַר אויסבעסערונגען. אויך ווערן צוריקגעוויזן סערטיפיקייטס, ווען עס איז ניט אונטערגעשריבן קיין קאָמיטעט אויף זיי. אַזוי אַז די שולד פון דעם, וואָס אַ מיטגליד באַקומט ניט גלייך זיין קראַנקן־בענעפיט פאַלט אויף דעם ברענטש און ניט אויף דעם גענעראַל אָפיס.

זאָלן די ברענטש סעקרעטאַרן אכטונג געבן, אַז איידער זיי שיקן אַריין אַ קראַנקן־סערטיפיקייט אין נאַציאָנאַלן אָפיס, זאָלן זיי זען, אַז עס איז פּינקטלאַך אויסגעפילט, געזעצלעך באַשטעטיגט פון די באַאמטע פון ברענטש און ברענטש מיטינג און דעמאָלט וועט דער ברענטש קריגן דעם טשעק די זעלבע וואָך.

3. פאָנד פאַר אַרבעטלאָזע.

נאָך מיט 6 חדשים צוריק האָט דער נאַציאָנאַלער אָפיס אין אַ צושריפט צו די ברענטשעס דערקלערט די וויכטיגקייט פון דעם, אַז די ברענטשעס זאָלן איינפירן אַן אַרבעטסלאָזן־פאָנד פאַר בילס־צאָלונגען פון די מיטגלידער צו די ברענטשעס. מיר האָבן רעקאָמענדירט, אַז יעדער ברענטש זאָל איינפירן אַ לאָקאַלן טעקס פון 10 סענט און די 10 סענט זאָל ניט געגנוצט ווערן פאַר קיין אַנדער צוועק ווי אויסצולייען דעם מיטגליד פאַר דיוס אין דער צייט, ווען ער איז אַרבעטס־לאָז און אַזוי שנעל ווי ער וועט זיך שטעלן אַרבעטן, זאָל ער צום אַרבעטסלאָזן־פאָנד אָפּצאָלן צוריק די פאַר דאָלאַר, וואָס עס האָט באַטראָפן דער לאָזן.

איצט שטייט די פּראָבלעם שאַרפער ווי זי איז געשטאַנען מיט זעקס חדשים צוריק און אונזערע ברענטשעס דאַרפן אנשטאָט טראַכטן, גלייך זען צו געפינען וועגן און מיטלען ווי אַזוי אַזאַ אַרבעטסלאָזן דיוס־פאָנד איינצופירן. נאָכאַמאָל, דער פאָנד טאָר ניט גענוצט ווערן פאַר קיין אַנדערע צוועקן אויסער פאַר אויסלייען דעם מיטגליד צו באַצאָלן זיין ביל צום ברענטש. די ברענטשעס דאַרפן די פראַגע אַוועקשטעלן גלייך אויפ'ן טאָג־אָרדנונג און געפינען דעם בעסטן וועג ווי אַזוי אַזאַ ספּעציעלן פאָנד גלייך איינפירן.

4. „דיילי וואָרקער" קאַמפּאַניע.

די נאַציאָנאַלע עקזעקוטיווע מיט דער פולער הילף פון די ברענטשעס איבער'ן לאַנד האָט אויף אַ גלענצנדן אופן דורכגעפירט די קאַמפּאַניע פאַר דער „מאָרגן־פרייהייט". אונזער לאָזונג צו זאַמלען $10,000 אין די ברענטשעס איז געווען אַ הונדערט־פּראָצענטיגער דערפאָלג. פולע $10,000 איז געזאַמלט געוואָרן און ווען די שורות וועלן דערגרייכן די מיטגלידער וועט שוין די סומע וואַרשיינלאַך זיין אַריבער $10,000. די קאַמפּאַניע האָבן מיר דורכגעפירט שנעל —בלויז אין איין חודש. די נאַציאָנאַלע עקזעקוטיווע האָט באַשלאָסן אויך אַקטיוו זיך באַטייליגן אין דער קאַמפּאַניע פאַר דעם „דיילי וואָרקער", די איינציגע אַרבעטער־צייטונג אין דער ענגלישער שפּראַך אין די פאַראייניגטע שטאַטן.

מיר האָבן זיך געשטעלט די באַשיידענע סומע פון $2,500 פון אַלע ברענטשעס איבער'ן לאַנד. און אונזער לאָזונג צו די ברענטשעס איז: יעדער ברענטש זאָל זאַמלען פּראָפּאָרציאָנעל 25 סענט פון אַ מיטגליד. דאָס מיינט אַ ברענטש פון 50 מיטגלידער זאָל אין דער קאַמפּאַניע שאַפן 12.50. אויב דער ברענטש קאָן ניט זאַמלען צווישן די מיטגלידער און קאָן פון קאַסע ניט געבן, זאָלן די מיטגלידער זאַמלען אויסער'ן ברענטש און קרעדיטירן עס אויפ'ן רעכענונג פון ברענטש.

מיר זיינען זיכער, אַז איר וועט אויך די קאַמפּאַניע דורכפירן אַזוי דערפאָלגרייך ווי די קאַמפּאַניע פאַר דער „מאָרגן־פרייהייט".

5. אונזער מיטגלידערשאַפט־קאַמפּאַניע.

מיר פאַרענדיגן דעם ערשטן טייל פון אונזער מיטגלידערשאַפט־קאַמפּאַניע. די טייל, וועלכע גיט די ברענטשעס די מעגלעכקייט צו געוויינען אַ ספּעציעלן **דעלעגאַט צו אונזער ערשטער קאָנווענשאָן.** אין זעקס טעג אַרום וועלן מיר שוין קאָנען אונטערציען דעם סך־הכל וויפיל ברענטשעס **עס האָבן געוואונען אין דער קאַמפּאַניע.** ווי עס זעט אויס, וועלן זיך ווייניציגער ברענטשעס ווי מיר האָבן גערעכנט אויסצייכענען מיט'ן געוויינען אַ ספּעציעלן דעלעגאַט צו אונזער ערשטער קאָנווענשאָן. אין דעם קומענדן נומער וועלן מיר אונטערציען אַ סך־הכל פון אונזער ערשטער טייל פון דער מיטגלידער־קאַמפּאַניע, וועלכע וועט זיך שליסן אין מאַי און וואָס גיט די ברענטשעס און די מיטגלידער די מעגלעכקייט צו געוויינען אַ דעלעגאַט קיין סאָוועטן־פאַרבאַנד.

די קאַמפּאַניע מוזן מיר דורכפירן אויף אַן ענערגישן און אויף אַ מער קאָנקרעטן אופן ווי מיר האָבן דורכגעפירט די ערשטע טייל פון דער קאַמפּאַניע און פאַר דעם צוועק האָט די נאַציאָנאַלע עקזע־

(שלוס אויף זייט 18)

די אָראַטאָריע „אָקטאָבער"

מ. פעדער

אַן אָראַטאָריע איז אַ דראַמע מיט מוזיק. בעסער, אַ דראַמע אינטערפּרעטירט דורך מוזיק. ווי די דראַמע, באַשטייט אויך די אָראַטאָריע פון כאַראַקטערן מיט אַ הויפּט־העלד, פון קאָנ־פליקטן, דערפירט צו אַ קלימאַקס.

די אָראַטאָריע אין איר איצטיגער פאָרמע איז אַ רעזולטאַט פון אַנטוויקלונגען, וועלכע האָבן באַקומען אויסדרוק נאָך אין דער פאַר מיטל־עלטערלעכער עפּאָכע. די אָראַטאָריע איז געשאַ־פען געוואָרן פון דער קירך—פאַר דער קירך; דער טעקסט האָט געמוזט זיין אַ שטריינג־רעליגיעזער. אַלע אָראַטאָריעס פון יע־נער צייט און ביז'ן סוף אַכצענטן יאָרהונדערט, האָבן זיך פאַ־נומען צו שילדערן דעם „פּאַסיאָן",—די יעזוס־געשיכטע—לויט'ן נוסח פון די אַפּאָסטאָלן און אַנדערע. איר העכסטן אויסדרוק האָט די אָראַטאָריע דערגרייט אין די הענט פון די צוויי גרויסע קלאַסיקער, באַך און הענדל. באַך האָט זיך אינגאַנצן איבערגע־געבן דער קירך. אַ מער וועלטלעכן כאַראַקטער אַנטהאַלט די מוזיק פון הענדל'ען, וואָס האָט געלעבט אין אַ שפּעטערער צייט, ביים ענד פון אַכצענטן יאָרהונדערט. ווען אַ נייער גייסט פון בורזשואַזער דעמאָקראַטיע האָט זיך גענומען פילן אין דער מערב אייראָפּייאישער וועלטל. הענדל'ס אָראַטאָריעס האָבן שוין וועלטלעכע טעמעס, כאָטש זיי זיינען גענומען מערסטנס פון דער ביבל (ווי „יהודה המכבי", „שמשון", „אחשורש" א. א. וו.) און פונ'ם אַלטערטום*)

די אָראַטאָריע „אָקטאָבער", וואָס שייפער האָט געשאַפן, און וועלכע איז אויפגעפירט געוואָרן פון פרייהייט געזאַנג פאַר־איין, שבת דעם 20טן דעצעמבער אין קאַרנעגי האָל, איז גאָר פון אַן אַנדער טויג געקנאָטן, און גאָר פון אַן אַנדער מאַטעריאַל גענומען.

ס'איז דאָס ערשטע מאָל אין דער מוזיק־געשיכטע, וואָס אַן אָראַטאָריע ווערט געשאַפן מיט אַ פּראָלעטאַריש־רעוואָלוציאָנע־רער אידעאָלאָגיע, וואו דער הויפּט העלד איז ניט עפּעס אַ לע־גענדאַרישער הייליגער, אַ קעניג, אַ משיח, נאָר די רעוואָלוציע, —די קעמפנדיגע פּראָלעטאַרישע רעוואָלוציאָנערע מאַסן!

דער טעקסט פון „אָקטאָבער", איז צוזאַמענגעשטעלט פון חבר בוכוואַלד, פון אַ ריי לידער פון רעוואָלוציאָנערע דיכטער, ווי באַוושאָווער, ראָזענפעלד, ווינטשעווסקי, האָפשטיין, קוש־ניראָוו, פעפער, שוואַרצמאַן, שאַפּירא, מאַיאַקאָווסקי, קוויטקאָ און מאַרקיש. דער טעקסט באַשטייט פון פאַרשיידענע פראַג־מענטן און פון לידער, וואָס זיינען געשאַפן געוואָרן אין פאַר־שיידענע צייטן, דאָך קלינגט עס האַרמאָניש און דינט גוט דעם צוועק.

די אָראַטאָריע איז געשריבן פאַר אַ כאָר, און באַריטאָן. זי איז אין צוויי טיילן מיט אַ פּראָלאָג.

חבר שייפער'ס מוזיק איז אַ קראַפטיגע, אַ פול־בלוטיגע, עכט־פּראָלעטאַריש. די עכטע פּראָלעטאַרישע מוזיק האָט ניט קיין שייכות מיט דזשעז אָדער מיט דער מוזיק, וואָס עקסטרע־מע אולטרא־מאָדערניסטישע קאָמפּאָניסטן פּראָדוצירן נאָכמאַ־כענדיג דעם רעש און געפילדער פון אַ טראַקטאָר־פאַבריק, פון פאָרד'ס אַ פעקטאָרי. די עכטע פּראָלעטאַרישע מוזיק זוכט ניט צו זיין עקזאָטיש, און אַז. וו. פּראָלעטאַרישע מוזיק דאַרף זיין פאַרשטענדלעך פאַר די אַרבעטער־מאַסן. עס טאָר ניט זיין סענטימענטאַל־צעקראָכן. עס טאָר ניט זיין אינזיכיסטיש־פּע־סימיסטיש ווי טשאַיקאָווסקי'ס. עס דאַרף זיין קרעפטיג, קאַמפּ־לוסטיג, מוטיג! עס דאַרף דינען די אינטערעסן פון די אַרבע־טער־מאַסן. עס דאַרק באַזינגען די קאַמפן פון דעם פּראָלעטאַ־ריאַט, און דערמוטיגן אים און זיין שווערן קאַמף פאַר זיין ענד־גילטיגער באַפרייאונג פון קאַפּיטאַליסטישן יאָך.

חבר שייפער'ס מוזיק איז פּראָלעטאַריש מיט דעם, וואָס עס איז הונדערט פּראָצענט אויסגעהאַלטן מיט דאָס וואָס מיר האָבן אויבן אָנגעצייכנט. יעדער כאָר־געזאַנג פון זיין געלונגענער אָראַטאָריע איז אַן עדות אויף דעם. שייפער'ס כאָרן, כאָטש זיי זיינען זייער קאָמפּליצירט, פון אַ טעכנישן שטאַנדפּונקט, דאָך זיינען זיי איינפאַך פאַר'ן צוהערער. ווייל שייפער איז אַ מע־לאָדיסט. ער היט אַלעמאָל די מעלאָדישע ליניע, און דערפאַר זיינען זיינע כאָרן זייער זינגעוודיג. כאָטש לויט'ן פאַרנעם און צוגאַנג פון זיין שאַפן איז ער אַ מאָדערניסט, דאָך איז ער מער געניינגט צו די קלאַסיקער באַך, הענדל, בעטהאָווען, א. א. וו. דער געבוי פון שייפער'ס פּראָזע איז די קלאַסישע. די טעכניק איז אַ הענדעליאַנישע. שייפער'ס מערסטע כאָרן זיינען געשריי־בען פוגאַליש. ד. ה. פיר־שטימיגע סעקציעס זינגען איינע אַנט־קעגן דער אַנדערער; כמעט אַנטאַגאָניסטיש, דאָך האַרמאָניש. ס'איז גוואַלדיג שווער צו שרייבן אַ פוגע, ווי אַזאַ מוזיק ווערט באַצייכנט. שייפער טוט עס מיט אַ גענייטקייט, מיט אַזאַ ריינ־קייט, מיט אַזאַ פאַרנעם, פּשוט צו באַוואונדערן! שייפער איז אַ דראַמאַטיקער און אַ רעאַליסט. ער פאַרטייטשט יעדן וואָרט, יעדן נואַנס. צייטווייז איז ער שוין צו־רעאַליסטיש. יעדעס ליד פון טעקסט קומט אַרויס פון זיין מוזיקאַלישער אינטערפּרע־טאַציע אַזוי קלאָר און פאַרשטענדלעך צום צוהערער ווי ווען ניט איז פריער. די מוזיק כאַראַקטעריזירט די לידער אַזוי בולט, אַזוי שאַרף, אַזוי דורכגעדרונגען טיף, אַז די לידער ווערן אָנגע־הויכט מיט אַזאַ רעוואָלוציאָנערן ברען, וואָס מאַכן אונזער בלוט פּולסירן האַסטיגער און מיר ווערן מיטגעריסן פון דער הויכער שטימונג, וואָס די מוזיק ברייגגט אין אונז אַריין.

די אָראַטאָריע „אָקטאָבער", איז אַן אַנטפּלעקונג! שייפער וואַקסט! אין זייענע פריערדיגע שאַפונגען האָט זיך נאָך גע־פילט — פון פּראָלעטאַרישן שטאַנדפּונקט — אַ ניט־אויסגע־האַלטנקייט; אידעאָלאָגיש ניט פעסט. די מוזיק זיינע האָט נאָך דאָ און דאָרט געהאַט אָפּקלאַנגען פון חזנות, חסידישעס. איצט

*) אין דער עפּאָכע באַך־הענדל, פלעגן די אָראַטאָריעס אויפגע־פירט ווערן כמעט ווי די אָפּעראַ היינט. די זינגער פלעגן טראָגן קאָסטיומען, וועדליג די וויכטיגקייט און כאַראַקטער פון דער שפּיל. זיי האָבן אויך געמוזט קענען עטוואָס פון דער שויספּיל קונסט. די שפּיל איז געווען פּרימיטיוו און באַמבאַסטיש.

ד. מאָרים לעוויט

ווירקונג פון קראַנקע ציין אויף אונזער געזונט

עס איז גאָר קיין ספק ניט, אַז פילע קראַנקהייטן פון מענטש־לעכן קערפּער קומען פון שלעכטע ציין און געשוואָלענע יאַסלעס. דער־הויפּט זייגען שעדלעך ציין־געשווירן, וועלכע זייגען אָנגעפילט מיט „פּאָס" (אַזאַ פליסיגע מאַטעריע, וואָס אַנטהאַלט אין זיך באַקטעריען און לאָזט אַרויס שטיקענדע גאַזן).

די בלוט־צירקולאַציע, ווען זי גייט פאַרביי די „פּאָס"־נעסטן אין מויל, ציט זי אין זיך אריין די באַקטעריען און מיקראָבן און פאַר־שלעפּט זיי אין אַנדערע טיילן פון קערפּער: אַמאָל צו די טאַנסילס, אַמאָל צו די לונגען און אַמאָל אפילו צום האַרץ. אין אייניגע פעלע איז דאָס „פּאָס"־פאַרגיפטונג אַזוי גרויס, אַז דאָס פאַראורזאַכט אין קין־בוין „נעקראָסיס" (פּוילונג). אין אַזעלכע פאַלן ווערט געמאַכט אַן ערנסטע אָפּעראַציע, וואו שטיקער ביין דאַרפן אויסגעהאַקט ווערן. צום גליק האָט די נאַטור באַזאָרגט אונזער קערפּער מיט געוויסע דע־פענסיווע מיטלען, כדי מיר זאָלן זיך קענען פאַרטיידיגן געגן אונ־זערע אייביגע שונאים, די מיקראָבן. אָט די פריינט אונזערע, וועלכע הייסן „ליוקאָסיידס", אָדער בעסער געזאָגט „באַקטעריען פרעסער", געפינען זיך אין די צעלן פון אונזער ווייס־בלוט. די ליוקאָסיידס זיינען געוויינלעך פאַנאַנדערגעוואָרפן אין פאַרשיידענע טיילן פון אונ־זער קערפּער. אין צייט פון געפאַר פאַרזאַמלען זיי זיך אין די מיליאָ־נען אַרום דעם פּלאַץ פון אינפעקציע. זיי שליסן זיך צוזאַמען, רינג־לען אַרום דעם שונא און פירן אָן אַ געפערלעכן קאַמף...

פיל אויטאָריטעטן פון דער מעדיציניישער וועלט שרייבן צו אַ סך געפערלעכע קראַנקהייטן — ווי מאָגן־קראַנקהייט, טאַנסיליטיס, נירן־קראַנקהייט, טובערקולאָזיס און אפילו האַרץ־קראַנקהייט צו פאַרנאַכ־לעסיגטע ציין. די הויפּט סיבה פון קראַנקע ציין איז נאַכלעסיגקייט.

קיין אויפגעקלערטער מענטש וועט זיך נישט דערלויבן צו טראָגן אויף זיין קערפּער אָדער געזיכט און הענט שמוץ, אָבער אין מויל וועט איר געפינען ביי אַ סך מענטשן צעפילטע וואָרצלען, שטיין (טאַר־טאַר), געשוואָלענע יאַסלעס און מאַסן מיקראָבן, וועלכע לאָזן אַרויס אַן אומאַנגענעם גערוך. דערצו דאַרף מען שטענדיג האָבן אין זינען, אַז דאָס מויל איז אַ אידעאַלער פּלאַץ פאַר מיקראָבן — היץ, פינ־סטערניש, נאַסקייט, לעבער און ווינקלען זייגען פאַר זיי ווי גע־וואונשן.

ווען שטיקלאַך עסן ווערן פאַרבליבן אַ לענגערע צייט אין מויל, פאַרמירן זיך מיקראָבן און באַקטעריאַ, וועלכע אַטאַקירן דעם צאָן אינערלעך און אויסערלעך. אַ געוויסע טייל מיקראָבן אין דער פאָר־מע פון זויער־שטאָף (לאַקטיק עסיד) עפן זיך איין און בויערן דורך אַ לאָך אין דער אויבערשטער האַרטער שיכט פון צאָן, וואָס הייסט „ענאַמעל". ווען מיר זייגען העפלעך גענוג זיי ניט צו שטערן אין זייער אַרבעט, בויערן זיי די לאָך שנעל און לייכט דורך אַלץ טיפער און טיפער, ביז זיי קומען צוערשט צו צו דער „פולפּע", און דאַן צום קאַנאַל פון וואָרצל פון צאָן, וואו דער נערוו געפינט זיך. פאַר־גיפטענדיג דעם נערוו, פאַרקלייבן זיי זיך אין קין־ביין אַרום עק פון וואָרצל און פאַרמירן אַן „עבסעס" (געשוויר).

איצט קומען מיר צו דער פראַגע, ווי אַזוי אויסצומיידן מויל־קראַנקהייטן. צוערשט דאַרפן מיר אויסקלייבן אַ ריכטיגע דיעטע, וועלכע זאָל העלפן דער אַנטוויקלונג פון שטאַרקע ציין און יאַסלעס. די פאָלגענדע שפּייזן זייגען רייך אין די נויטיגע עלעמענטן:

מילך, פאַרשידענע גרינסן, רויע פרוכטן מיט די הויט צוזאַמען, (ווייל די אויבערשטע שיכטן פון פרוכט אַנטהאַלט אַ סך מינעראַלן), סיריעלס און ברויט געמאַכט פון גאַנצן ווייץ. האַרטע שפּייז איז געזונט פאַר די ציין צוליב דעם, ווייל ביים קייען ריינ'גן זיך די ציין און גיט זיי אַ געלעגנהייט צו מאַכן איבונגען. עסט וואָס ווייניגער די געקינצעלטע קאָנסערווירטע שפּייזן, וועלכע ווערן פאַראַזיס צוגעגרייט אין אַ ווייכער, דעליקאַטער פאָרם, ווייל אין דעם צוריכ־טונג פּראָצעס פאַרלירט די שפּייז געוויסע וויכטיגע עלעמענטן און נע־מען נאָך דערצו אַוועק די נויטווענדיגקייט פון פיל קייען דאָס עסן.

גיט אייערע קינדער וואָס ווייניגער קענדיס, טשאָקאָלאַד, קעיק און פּויסטרים. כאָטש צוקער ווערט פאַררעכנט אַלס שפּייז, דאָך ברייגנט עס נאָר אַ סך ברענשטאָף און פעטס; אָבער אַ פעט קינד מיינט ניט, אַז עס איז אַ געזונט קינד. טשאָקאָלאַד און צוקערדיגע אכילות זייגען סם פאַר די ציין. טשואינג־גאָם איז נישט אַזוי שעדלעך. דאָס בעסטע מיטל, ווי צו האַלטן ריין דאָס מויל, איז מיט דער הילף פון אַ ווייכער ציין־בערשטל און „טוט־פּויסט". ריינ'גט אייערע ציין אין דער פרי און פאַר'ן גיין שלאָפן, און אויב מעגלעך, נאָך יעדן עסן. אויב די יאַסלעס בלוטיגן, דאַן טוט אַרויף אַ ביסל „פּויסט" אויף אַ ריינעם פינגער און מאַסאַזשירט גוט יעדן טאָג די יאַסלעס. דאָס וועט סטימולירן די בלוט־צירקולאַציע און זיי ברייגנען אין אַ געזונטן צושטאַנד. אונטערזוכט אייערע ציין און אייערע קינ־דער'ס ציין צוויי מאָל אַ יאָר, און עס געפינען זיך לעכער, דאַרפן זיי באַלד געפילט ווערן. האָט שטענדיג אין געדאַנק, אַז פאַרהיטונג אין צייט איז דער איינציגער בעסטער מיטל פאַר די ציין.

אויף דער עקאָנאָמישער פראַגע איז דאָ בלויז איין ענטפער. די גאַנצע מעדיציניישע פּראָפעסיע: ווי מעדיקער, דענטיסטן, פאַרמאַ־צעפטן, נוירסעס, אויך אַלע האָספּיטאַלס, דאַרפן נאַציאָנאַליזירט ווערן און אויסגעהאַלטן ווערן אויפ'ן חשבון פון שטאַט. די אַלע קוריר־אינסטיטוציעס דאַרפן קאָנטראָלירט ווערן פון ערלעכע פאַכלייט. (ניט קיין פּאָליטישענס). יעדע סאָרט מעדיציניישע הילף דאַרף געגעבן ווערן אינגאַנצן פריי. (אַזוי ווי עס ווערט שוין איצט פּראַקטיצירט אין סאָוועטן־פאַרבאַנד(. יעדער איינוואוינער זאָל רעגלמעסיג אונ־טערזוכט ווערן. אויב די פערזאָן טוט עס ניט — זאָל ער אָדער זי באַשטראָפט ווערן אַזוי גוט, ווי די עלטערן, וועלכע שיקן ניט זייערע קינדער אין די פאָלקס־שולן.

איז ניטאָ מער קיין סימן פון יענע פּסולת. „אָקטאָבער" איז דאָס ערשטע פּראָלעטאַריש־מוזאַקאַלישע ווערק פון אַ גרויסן פאַר־נעם פון אַ באַדייטנדיגן פּראָלעטאַרישן מוזיקער, וואָס איז דורכגעדרונגען מיט דער קלאַסן־אידעאָלאָגיע. „אָקטאָבער" וועט דינען ווי אַ לייכט־טורם פאַר אַנדערע פּראָלעטאַרישע קינסט־לער, וועט זיי דערמוטיגן אין זייער שאַפונגס־קראַפט צו דינען דעם פּראָלעטאַריאַט, צו דערמוטיגן אים אין זיין קאַמף און מיטהעלפן אים פאַר זיין ענדגילטיגער באַפרייאונג.

„אָקטאָבער" וועט פאַרבלייבן אין אונזער מוזיק־ליטעראַ־טור אַלס דאָס ערשטע פּראָלעטאַריש־מוזיקאַלישע ווערק, גע־שאַפן אויפ'ן באָדן פון די פאַראייניגטע שטאַטן. און אַלס אַזעל־כע וועט זי פאַרבלייבן קלאַסיש. זי וועט פאַרבלייבן אַ רעפּער־טואַר־ווערק.

„אָקטאָבער" איז אַ שיינענדיגער עדות אויף די פּאָטענציאַ־לע שאַפנדיגע כחות וואָס דער קלאַסן־באַוואוסטזיניגער אַרבע־טער עלעמענט פאַרמאָגט. אַז דער פּראָלעטאַריאַט קען שאַפן אַן אייגן קולטור. אַ קולטור, באַזירט אויף דעם פּרינציפּ פון יושר, פון סאָציאַלער גערעכטיגקייט. אַ קולטור, פונ'ם פּראָלעטאַריאַט פאַר דעם פּראָלעטאַריאַט!

פּראָטאָקאָלן פון דער נאַציאָנאַלער עקזעקוטיוו קאָמיטע

מיטינג פון דער נאַציאָנאַלער עקזעקוטיווע, אָפּגעהאַלטן שבת, דעם 8טן נאָוועמבער.

אנוועזנד: קאָטלער, קניאַזיק, ווייַנער, קאַרנעווסקי, פּאָלאַק, סיגר, סולטאַן, שילער, לין, שטיינבערג, רעדי, פישביין, מאַנדעל, ראָזענטאַל, מענשער, קעלנער.

אבוועזנד: אָלגין, גראָסמאַן, בראָדסקי, פינקעלשטיין, שטיינפעלד, ראָזען, לאַטקער, לעווין.

פאָרזיצער: שילער.

פּראָטאָקאָל פון לעצטן מיטינג פאָרגעלייגט און גוטגעהייסן מיט דער אויסבעסערונג, אַז חבר לין איז אָנוועזנד געווען ביים לעצטן מיטינג, און אַז דער פיונעראַל דעפּאַרטמענט זאָל אַרונטערנעמען פאַר אַ דעפּאַזיט פאַר אַ שטיין $25 אָנשטאָט $50.

חבר לין באַריכטעט פאַר דער נאַציאָנאַלער אָרגאַניזאַציאָנס־קאָמיטע. חבר זאַלצמאַן און חבר רעדי האָבן אָדרעסירט אַ מאַסמיטינג צו דער אינסטאַלירונג פון די דריי ברענטשעס אין נוואַרק, נ. דזש. דער מאַסמיטינג איז געווען אַ גרויסער דערפאָלג. חבר אָלגין איז געווען צום גרויסן מאַסמיטינג אין פילאַדעלפיע. דער מאַסמיטינג איז אויסגענוצט געוואָרן פאַר אונזער קאַמפּאַניע. חבר שייפער האָט באַזוכט טרענטאָן, נ. דזש. חבר שילער איז עוועזן אין סקרענטאָן און פּאַסייק. חבר פּאָלאַק צו אַ דזשאָינט מיטינג אין נוואַרק. חבר קניאַזיק אין פּעטערסאָן און ניו בראַנסוויק.

מען רעקאָמענדירט צו מאַכן אַן ענדערונג אין דער אָרגאַניזירונג פון יוגנט־ברענטשעס. אנשטאָט פון 13 יאָר זאָל זיין פון 15 ביז 23 יאָר. די אָרגאַניזאַציע־קאָמיטע האָט אויסגעטיילט אַ ספּעציעלע קאָמיטע פון דריי—די חברים זאַלצמאַן, לין און שייפער—אויסצואַרבעטן געניי דעם פּלאַן פאַר דער אָרגאַניזירונג פון יוגנט־ברענטשעס און אַרויסשיקן אַ ספּעציעלן צושריפט צו אַלע אונזערע ברענטשעס וועגן דעם.

אין דעטראָיט האָט די שול־פאַרוואַלטונג פאַרלאַנגט פאַרטרעטער צום שטאָטישן קאָמיטעט, וואָס זאָלן האָבן שטימרעכט. דער שטאָטישער קאָמיטעט האָט זייער פאַרלאַנג צוריקגעוויזן און מיר האָבן גוטגעהייסן דעם באַשלוס פון דעם שטאָטישן קאָמיטעט פון דעטראָיט.

די אָרגאַניזאַציע־קאָמיטע האָט דערוויילט די חברים מאַרמאָר, זאַלצמאַן און ווייַנער אַריינצוגעבן אַ דערקלערונג אין דער פּרעסע וועגן אונזער באַציאונג צום ציוניזם און אויך צו באַטייליגן זיך אין דער אנטי־ציוניסטישער באַוועגונג מיט אַלע אַנדערע טיילן פון דער אַרבעטער־באַוועגונג.

עס איז אָרגאַניזירט געוואָרן אַ יוגנט ברענטש אין שיקאַגאָ און אין די בראַנקס. עס האַלט זיך אין פאָרמירן אַ יוגנט־ברענטש אין מידל ווילעדזש, באָרא פּאַרק, בענסאָנהוירסט, בעט ביטש און וועסט ניו יאָרק. עס האַלטן זיך אין אָרגאַניזירן ברענטשעס פון זוואַניפּאָדאָלער אין לאָווער בראַנקס. אַ ברענטש ביי דער שול 16 און פּעטריקאָווער.

די אָרגאַניזאַציע־קאָמיטע האָט באַשלאָסן אַרויסשיקן חבר שילער צו באַזוכן אַ ריי שטעט אין קאָנעטיקוט און אָפּ־סטייט ניו יאָרק צו פּרובירן אָרגאַניזירן דאָרטן ברענטשעס.

דער באַריכט פון דער אָרגאַניזאַציע־קאָמיטע ווערט גוטגעהייסן.

חבר זאַלצמאַן באַריכטעט אַז די קאַמפּאַניע פאַר דער „מאָרגן־פרייהייט" זעט אויס צו זיין אַ דערפאָלג. מיר האָבן אַריינגעקראָגן אין די ערשטע דריי וואָכן איבער 6 טויזנט דאָלאַר פון די ברענטשעס. עס איז זיכער, אַז מיר וועלן שאַפן די פולע צען טויזנט דאָלאַר. לויט דעם באַשלוס פון דער נאַציאָנאַלער עקזעקוטיווע האָבן מיר אַרויסגעשיקט אַ רוף צו דער אונגאַרישער קראַנקן־קאַסע, סלאָוואַקישער פּראָטעסטאַנטישער אָרגאַניזאַציע און די רוסישע אייד סאָסייעטי, און וועלכן מיר האָבן אָנגעגעבן אַ גאַנצע רייע מאָטיוון פאַרוואָס עס וואָלט וויכטיג געווען אַזאַ פאַראייניגונג און מיר לאָדן זיי איין צו אַ געמיינשאַפטלעכע קאָנפערענץ. ביז היינט האָט שוין די אונגאַרישע קראַנקן־קאַסע געענטפערט, אַז זיי נעמען אָן אין פּרינציפּ אונזער בריוו און האָבן דערוויילט אַ קאָמיטע פאַר אַ פאַראייניגטע אַקציע. די אַנדערע צוויי אָרגאַניזאַציעס האָבן נאָך קיין ענטפער ניט געגעבן.

חבר זאַלצמאַן רעקאָמענדירט, אַז די נאַציאָנאַלע עקזעקוטיווע זאָל אַרויסגעבן אַ דערקלערונג וועגן די לעצטע געשעענישן אין ציוניזם. עס איז מערקווירדיג, וואָס טראָץ דעם, וואָס דער ציוניזם האָט געקראָגן אַזאַ שווערן קלאַפּ און דאָס, וואָס עס דאַרף איצט באַזונדערס זיין קלאָר פאַר די ברייטע מאַסן, אַז דאָס וואָס מיר האָבן געזאָגט פאַראייאָרן איז ריכטיג געווען, אַז דער ציוניזם איז בלויז אַ געווער פון דעם בריטיש־אַמעריקאַנעם אימפּעריאַליזם, אַז דער פּאָליטישער ציוניזם איז טויט, אַז דער בריטישער אימפּעריאַליזם וועט זיך ניט אָפּזאָגן פון דעם ציוניזם אינגאַנצן, ווייל ער דאַרף אים האָבן פאַר זיין קאָלאָניאַל־פּאָליטיק; אַז טראָץ דעם, וואָס די ברייטע מאַסן, זעענדיג דעם באַנקראָט פון ציוניזם, האָבן זיך געדאַרפט אָפּקערן פון אים, האָט דער ציוניזם אויסגענוצט דעם שווערן קלאַפּ, וואָס זיי האָבן געקראָגן צו מאָביליזירן אַלע טעמעני און רעפּובליקאַנער פּאָליטישנס, די פישעס און מעטיו וואָלס צוזאַמען מיט די סאָציאַל־פּאַשיסטן פאַר אַ נייער טשאַד־קאַמפּאַניע אין דער אידישער גאַס. אין דעם מאָמענט ליגט אויף אונז אַ באַזונדער חוב אַרויסצוקומען מיט אַ ברייטער אויפקלער־קאַמפּאַניע געגן דעם ציוניזם.

חבר זאַלצמאַן רעקאָמענדירט אויך, אַז מיר זאָלן שיקן אַ דעלעגאַט, אויב מעגלאַך פון שיקאַגאָ, וואָס זאָל אונז פאַרטרעטן ביי דער אַנטי־לינטשינג קאָנווענשאָן.

די קאַמפּאַניע פאַר נייע מיטגלידער אַנטוויקלט זיך אַביסל מער לעבעדיג ווי פריער. נאַמירלאַך, אַז די שווערע צייטן שטערן זייער פיל אין דער אַרבעט. די צאָל מיטגלידער איז 8,588. עס פאָרן איצט אַרויס אויף טורס די חברים סולטאַן, אייבראַמס, אַלמאַזאָוו און קאַמענעצקי. די אַלע טורס וועלן אויסגענוצט ווערן פאַר אָרגאַניזאַציע־צוועקן, פּונקט אַזוי ווי פאַר קולטור־טעטיקייטן.

מיר פאַרמאָגן איצט אין אונזערע פאָנדן: $19,862.60.

באַריכט פון חבר זאַלצמאַן ווערט גוטגעהייסן.

חבר פּאָלאַק באַריכטעט פאַר דער אָפּיס־קאָמיטע. מיר האָבן באַקומען דעם ערשטן באַריכט פון אונזער אָדיטאָר. מיר האָבן נאָך דעם באַריכט ניט געהאַט די מעגלעכקייט דורכקוקן געניי, אָבער ער באַווייזט, אַז אונזער אָרגאַניזאַציע געפינט זיך פינאַנציעל אויף אַ גוטן באָדן.

מיר האָבן באַשלאָסן, אַז דער אָפּיס זאָל אָננעמען אַלע מיטלען, אַז דער „פונק" זאָל גלייך אַרויסגעשיקט ווערן, אויב אפילו מען דאַרף אַוועקזעצן אַן עקסטראַ אַרבעטער צו דער אַרבעט.

די בענעפּיט קאָמיסיע באַריכטעט אַז זיי האָבן געמאַכט אייניגע ענדערונגען אין דאָקטוירים, אַז עס זיינען געווען צוויי טויטן־פאַלן —איינער $500 און איינער 1,000". ביידע טויטן־פאַליסיס זיינען גוטגעהייסן געוואָרן און זיינען אויסגעצאָלט געוואָרן.

דער באַריכט פון דער בענעפּיט קאָמיטע ווערט גוטגעהייסן.

די אָפּיל קאָמיטע באַריכטעט, אַז זיי האָבן גוטגעהייסן די האַנדלונג אין ברענטש 2 וועגן דער ראָזענטאַל־קויס. מיר האָבן אויך באַשלאָסן, אַז חבר טייטעלבאַום זאָל באַצאָלן האַלב פון דער סומע, וואָס ער איז שולדיג צו ברענטש 116.

דער באַריכט פון דער אָפּיל־קאָמיטע ווערט גוטגעהייסן.

חבר רעדי באַריכטעט פאַר דער קולטור־קאָמיסיע. מיר זעצן פאַר דאָס אַרויסשיקן פון די קאָנספּעקטן. די שול קאָנפערענץ אין ניו יאָרק איז געווען אַ גרויסער דערפאָלג. עס ווערט צוגעגרייט און פאַרברייטעט די געשריבענע לעקציעס וועגן נאַטור־וויסנשאַפט און וועגן די גרונט־פּרינציפּן פון פּאָליטישער עקאָנאָמיע. מיר האָבן באַשלאָסן

צו באַווילינגן דעם פאַרלאַנג פון דער מיטל־שול פון ניו יאָרק, אַז זיי זאָלן פאַרשפּרייטן אין די ברענטשעס זייער בוך, וואָס די שילער האָבן אַרויסגעגעבן אונטער׳ן נאָמען „ניו־יאָרק״.

עס ווערן אויך צוגעגרייט די קורסן אין די פאַרשיידענע געגנטן פון ניו־יאָרק. עס זיינען שוין פאַרברייטעט אייניגע טורס פאַר די חברים סולטאַן, אַלמאַזאָוו, אייבראַמס און קאַמענעצקי. מיר פלאַנע־ווען נאָך אייניגע טורס מיט די חברים ווייגער און אַלגין. באַשלאָסן אַז דער „פונק״ זאָל דאָס מאָל זיין אַ נאָוועמבער און דעצעמבער נומער.

באַריכט פון דער קולטור־קאָמיסיע ווערט גוטגעהייסן.

מיט דעם ווערט די זיצונג געשלאָסן.

מיטינג פון דער נאַציאָנאַלער עקזעקוטיווע אָפּגעהאַלטן דאָנערש־טאָג, דעם 11טן דעצעמבער. דער פּראָטאָאָל פון לעצטן מיטינג ווערט ניט פאַרגעלייענט.

אַנוועזנד: קאָטלער, קניאַזיק, קאַרנאוסקי, גראָסמאַן, בראָדסקי, פּאַלאַק, סיגל, פינקעלשטיין, שילער, שטיינפעלד, לין, רעדי, פישביין, לאַטקער, לעווין, מאַנדעל, ראָזענטאַל, קעלנער, ראָזען.

אַבוועזנד: אַלגין, מענשער, שטיינבערג, ווייגער, סולטאַן.

פאָרזיצער: שילער.

חבר זאַלצמאַן באַריכטעט, אַז מיר האָבן שוין געזאַמלט $9,600 פאַר דער „מאָרגן־פרייהייט״. דער „דיילי וואָרקער״ האָט איצט אָנ־געפאַנגען אַ קאַמפּאַניע פאַר געלט און די עקזעקוטיווע האָט געדאַרפט זיך באַטייליגן אין דער קאַמפּאַניע אין אַזאַ פאָרמע, וואָס זאָל בראַנ־גען די מאַקסימום הילף. אַ לאָזונג פאַר 25 סענט פון אַ מיטגליד, געזאַמלט פון די ברענטשעס, וועט דערגרייכן די סומע, וואָס מיר קאָ־נען זאַמלען אין דעם איצטיגן מאָמענט.

מיר האָבן אָפּגעהאַלטן אַ זיצונג פון די אונגאַרישע קראַנקען־קאַסע, סלאָוואַקישע פּראָטעסטאַנטישע אָרגאַניזאַציע און די רוסישע מוטו־אַל אייד אַסאָסיאַיישאָן, ווי אויך פאַרטרעטער פון דער נאַציאָנאַלער עקזעקוטיווע פון אונזער אָרדן.

דער מיטינג האָט נאָך אַן אויספירלאַכע דיסקוסיע אָנגענומען די פאָלגנדע רעזאָלוציעס צו די פּראָטעסטאַנטישע אָרגאַניזאַציעס אַלס אַ באַזיס פאַר פאַראייניגונג.

1. די פאַראייניגטע פּראָטעסטאַנטישע אָרגאַניזאַציע מוז זיין געבויט אויף דער ליניע פון דער ברייטסטער שפּראַך־אַוטאָנאָמיע פאַר די פאַרשיידענע שפּראַך־גרופּן, וועלכע וועלן ווערן אַ טייל פון דער אָר־גאַניזאַציע.

2. די פאַראייניגטע פּראָטעסטאַנטישע אָרגאַניזאַציע מוז זיין געבויט אויף דעם באַזיס פון שפּראַך־סעקציעס מיט שפּראַך־סעקטאָרן און שפּראַך־אָרגאַניזערס און קולטור־קאָמיטעס אָנצופירן מיט דער ביל־דונגס־ און קולטור־אַרבעט אין די פאַרשיידענע שפּראַך־סעקציעס.

3. די נאַציאָנאַלע קאָמיטע פון דער פאַראייניגטער פּראָטעסטאַנ־טער אָרגאַניזאַציע זאָל צוזאַמענגעשטעלט ווערן לויט פּראָפּאָרציאָ־נעלער פאַרטרעטערשאַפט פון אַלע אָנגעשלאָסענע שפּראַך־גרופּן.

4. פאַר דער נאַציאָנאַלער קאָנווענשאָן פון דער פאַראייניגטער אָרגאַניזאַציע זאָלן אַלע שפּראַך גרופּן אָפּהאַלטן קאָנווענשאָנס און דאָרטן זאָל באַשטימט ווערן איין פאַרטרעטער פון יעדן טויזנט מיט־גלידער צו דער נאַציאָנאַלער עקזעקוטיווע קאָמיטע. ביי דער קאָנווענ־שאָן זאָל זיי אויך באַשטימען זייערע שפּראַך־קאָמיטעטן און שפּראַך־סעקרעטאַרן.

5. די דיסטריקט און סיטי־קאָמיטעטן זאָלן צוזאַמענגעשטעלט ווערן אויף דעם זעלבן אופן ווי די נאַציאָנאַלע עקזעקוטיווע קאָמיטע און די פאַרטרעטערשאַפט זאָל זיין אויף דעם זעלבן באַזיס.

6. אַז די צאָלונגען צו דעם טויזטן בענעפיט פאָנד זאָלן זיין באַזירט אויף די נאַציאָנאַלע „פּראָטווירנאַל קאָנקרעט סטעפּ רייטס״ און אויף די „לעוועל רייטס״, אָבער די הויפּט אַרבעט פון דער אָר־גאַניזאַציע זאָל זיין געפירט אויף דעם „סטעפּ רייט״ פּלאַן.

7. די קראַנקן־בענעפיט „אָפּשאַנס״ זאָלן זיין $4, $6, $7, $8, $10, $12 און $15, אַזוי אַז מיר זאָלן צאָלן 15 וואָכן דעם ערשטן יאָר פולע בענעפיט, 15 וואָכן האַלב בענעפיט דעם צווייטן יאָר און $15 האַלב בענעפיט דעם דריטן יאָר. דערביי זאָל אויך זיין אַן „אָפּשאַן״, וואָס גיט די מעגלעכקייט די מיטגלידער צו נעמען 25 וואָכן אַ יאָר קראַנקן־בענעפיט.

8. אַ פאַראייניגטער רוף אונטערגעשריבן פון אַלע עקזעקוטיוו קאָמיטעטס זאָל באַלד געשיקט ווערן צו אַלע ברענטשעס פון דער אונ־גאַרישער, טשעכאָ־סלאָוואַקישער און רוסישע קראַנקען בענעפיט סאָ־סייעטיס און צו דעם אינטערנאַציאָנאַלן אַרבעטער־אָרדן.

9. אַז יעדע אָרגאַניזאַציע זאָל באַלד אָנפאַנגען אַן אידעאָלאָ־גישע קאַמפּאַניע פאַר „אַמאַלגאַמיישאָן״ און זאָל שיקן רעדנער אי־בער׳ן לאַנד פאַר דעם ספּעציעלן צוועק.

10. ביי דער פאַראייניגטער זיצונג זאָל מען אַרויסלאָזן אַ רוף פאַר „אַמאַלגאַמיישאָן״, פאַר דער פּרעסע.

די קאַמפּאַניע פון אונזער אָרדן גייט אַביסל פעסטער ווי זי איז געגאַנגען פריער, אָבער נאָך אַלץ ניט מיט דעם אימפּעט, וואָס זי האָט געדאַרפט גיין. דער הויפּט־חסרון פון אונזער קאַמפּאַניע איז דאָס, וואָס עס פעלט אונז קאָנקרעטיזאַציע. די ברענטשעס און די שטאָ־טישע קאָמיטעטן האָבן נאָך ניט באַוויזן ניט נאָר אויסצוגאַרבעטן אַן אַלגעמיינעם פּלאַן, נאָר קאָנקרעטיזירן די אַלגעמיינע פּלענער אין פאַרבינדונג מיט זייער דורכפירונג. אויך אויף דעם פונקט האָבן מיר איצט אָנגעהייבן האַמערן און וואַרשיינלעך אין די נעקסטע וואָכן וועלן מיר זיין בכח אַריינצוטרעטן אין אַ פּלאַנמעסיגערע קאַמפּאַניע פאַר מיטגלידערשאַפט.

מיר האָבן פונדעסטוועגן שוין אָרגאַניזירט 12 נייע ברענטשעס אין ניו יאָרק און איבער׳ן לאַנד. די מיטגלידערשאַפט איז געוואַקסן מיט נאָענט צו צוויי טויזנט זינט מיר האָבן געשלאָסן די קאַמפּאַניע לעצטן יאָר.

מיר פאַרמאָגן היינט אין אונזער אָרגאַניזאַציע 9,422 מיטגלי־דער, אַרונטערערעכענענדיג אַלע געשטראָבענע פאַר די דריי טערמינען.

מיר פאַרמאָגן אין אונזערע פאָנדן $21,683. דאָס איז אונזערע קעש פאָנדן. דערצו האָבן מיר נאָך אַסעטס אין דער פאָרמע פון דע־פּאַזיטס, פּוירנישטער, און אין געלדער, וואָס די ברענטשעס זיינען אונז שולדיג. צוזאַמען דערגרייכן שוין אונזערע טאָטל אַסעטס 32,655.47״.

איך האָב זיך אויך באַטייליגט אין אַ קאָנפערענץ פון אַלע נאַ־ציאָנאַלע און צענטראַלע קערפּערשאַפטן געגן ציוניזם. דער רעזול־טאַט פון יענער קאָנפערענץ איז געווען אַ דזשאָינט מיטינג פון די אַלע צענטראַלע און נאַציאָנאַלע קערפּערשאַפטן אין וועלכן איר האָט זיך אַלע באַטייליגט.

יענער דזשאָינט מיטינג האָט דערווייל אַ נאַציאָנאַלן קאָמי־טעט. פון אונזער אָרגאַניזאַציע גייען אַריין די חברים מרמר, סיגל, שילער, זאַלצמאַן.

חבר זאַלצמאַן באַריכטעט אויך, אַז נאָך דער פאַראייניגונג פון די שולן מיט׳ן אינטערנאַציאָנאַלן אַרבעטער־אָרדן איז אויפגעשוואָ־מען די פּראָגע וועגן קעמפּ „קינדערלאַנד״. דער קעמפּ איז ביז איצט פאַרוואַלטעט געוואָרן פון די שולן דורך זייערע דירעקטע פאַרטרע־טער. איך וואָלט רעקאָמענדירט, אַז אַן ענדערונג זאָל געמאַכט ווערן דערמיט, וואָס מיר זאָלן אין דער פאַרוואַלטונג פון קעמפּ אַריינציען אַלע ברענטשעס פון ניו יאָרק און אַרום ניו יאָרק, אַזוי אַז דאָס זאָל אויף אַן אמת ווערן אַ קעמפּ ניט נאָר פון די שולן, נאָר אויך פון די ברענטשעס פון דעם אינטערנאַציאָנאַלן אַרבעטער־אָרדן אין דעם ניו יאָרק דיסטריקט.

דער באַריכט ווערט גוטגעהייסן.

פאַר דער אָפּיס־קאָמיטע באַריכטעט חבר פּאַלאַק:

1. דער אָפּיס פאַרענדיגט אויסמאַכן פּאַליסיס און זיי ווערן אַרויסגעשיקט.

2. מיר האָבן געקויפט אַן אַדרעסאָגראַף מאַשין. עס וועט אונז קאָסטן $900 מיט די סטענסלס און וועט זיין פאַרטיג ניט שפּעטער ווי 6 וואָכן.

3. די אַלע געשטראָבענע ברענטשעס זיינען גוטשטייענד געוואָרן. אין פאַרבינדונג מיט׳ן שטרייכן האָבן מיר דערהאַלטן אַ פּראָטעסט פון ברענטש 49 און געשיקט צו זיי אַ פאַרטרעטער פון אָפּיס־קאָ־מיטע.

אין אונזערע ברענטשעס

פרייהייט בר. 100, אינט. ארב. אָרדן, שיקאַגאָ

ברענטש 100 האָט אַלעמאָל געגאָלטן פאַר אַן „אייזערנע וואַנט" פונ'ם לינקן פליגל. דאָך האָבן מיר ניט געקאָנט טאָן קיין סך אַרבעט פאַר דער רעוואָלוציאָנערער אַרבעטער באַוועגונג.

פאַרוואָס וויל מיר זיינען געווען פאַרנומען אין קאַמף געגן די נאַציאָנאַלע און לאָקאַלע קליקעס. מיר פירן אויך איצט אָן אַ קאַמף געגן זיי. אָבער נישט מער ווי געגן אונזערע „פירער", וועל־כע פלעגן ריידן אין אונזער נאָמען, נאָר ווי געגן משרתים פון קאַ־פיטאַליזם און סאָציאַל־פאַשיסטן. זיינען אונזערע מיטינגען געוואָרן לעבעדיג און אינטערעסאַנט.

מיר האָבן אַ שיינע, רייכע אַרבעטער ביבליאָטעק, וואו מיר גיבן אַרויס ביכער צום לייענען, סיי צו מיטגלידער און סיי צו ניט־מיט־גלידער. אונזער רוטינע אַרבעט ווערט אָפּגעטאָן קורץ און זאַכלעך, כדי מיר זאָלן קאָנען אָפּגעבן מער צייט פאַר לעקציעס און דעבאַטן. דער פרייהייט ברענטש האָט פאַר די לעצטע זעקס וואָכן דורכגעפירט דריי לעקציעס איבער די פאָלגענדע טעמעס: „די לאַגע אין כינע",

---

4. אויף אַ פאַרלאַנג פון מידל ווילעדזש ברענטש צו דערלויבן זיי ווענדן זיך נאָך שטיצע צו ברענטשעס, באַשלאָסן צו דערוויילן אַ קאָמיטע זיי צו העלפן.

5. היינט טרענספערירט די געלט צום טשיינס נעשאָנאַל באַנק.

6. ס'איז געגעבן געוואָרן אַ רעכט דעם אָפיס צוריקווייזן אַפּליקאַציעס פאַר מיטגלידער ניט אָנגעמבאַר צוליב פיזישן צושטאַנד אָדער יאָרן.

7. טרענטאָנער ברענטש האָט זיך געווענדעט מיט אַ פאַרלאַנג, אַז קיין סעמעטערי טעקס זאָל ניט קאָלעקטעד ווערן פון זיי, ווייל זיי האָבן אַן אייגענע. דער פאַרלאַנג באַוויליגט.

8. אין דער פראַגע פון יערלעכן רייזן באַשלאָסן, אַז עס זאָל אַריינגיין אין קראַפט פון 1טן יאַנואַר, 1 סענט פּער מאָנאַט פאַר אַלע קלאַסן מיטגלידער אין אַלע יאָרן.

חבר לין באַריכטעט פאַר דער אָרגאַניזאַציע־קאָמיטע. די צוויי בראָשורן אין אידיש און ענגליש זיינען אַרויס פון דרוק און זיי־נען פאַנאַנדערגעשיקט געוואָרן צו די ברענטשעס איבער'ן לאַנד.

די נאַציאָנאַלע אָרגאַניזאַציע־קאָמיטע האָט אָפּגעהאַלטן אַ ספּע־ציעלן מיטינג מיט דעם ניו יאָרק שטאָט־קאָמיטעט וועגן קאָנקרעטי־זירן די אַרבעט. עס איז אויסגעאַרבעט געוואָרן אַ געניער פּלאַן ווי אַזוי צו דערגרייכן אַן גרויסע צאָל אָרגאַניזאַציעס, וואָס וואָלטן זיך געדאַרפט אָנשליסן אָן אונזער אָרדן.

חבר סולטאַן האָט אונז אַריינגעשיקט אַן אויספירלאַכן באַריכט פון יאָנגסטאַון אין וועלכן ער דערקלערט, אַז ער האָט רעאָרגאַניזירט דעם ברענטש. ניין נייע מיטגלידער האָבן זיך אָנגעשלאָסן. די אָר־גאַניזאַציע־קאָמיטע האָט באַשלאָסן גוטצוהייסן די רעקאָמענדאַציע וועגן אויסשליסן גאָטליב, פרענק און לאָוו פאַר'ן שלעפּן אין קאָרט אַלע טיילן פון דער אַרבעטער־באַוועגונג אין יאָנגסטאַון און פאַר־לאַנגען, אַז די מיטגלידער, וואָס האָבן געשטימט געגן חבר סולטאַן'ס פאַרגעשלאָגענע רעזאָלוציע ביים ברענטש זאָלן אַריינשיקן אַ דער־קלערונג פאַרדאַמענדיג די האַנדלונג פון גאָטליב.

מיר האָבן באַשלאָסן אַריינצוגעבן אַנאָנסן אין דעם „איקאָר"־זשורנאַל, צו די פּיאָנערן, „פּראָלעטפּען" און פרייהייט געזאַנגס־פאַראיין און געשיקט אַ באַגריסונגס־טעלעגראַמע צו דער לייבאָר ספּאָרטס קאָנווענשאָן. מיר האָבן צוריקגעוויזן דעם פאַרלאַנג פון דער פילאַדעלפיאַ דיסטריקט קאָמיטע צו באַוויליגן אַ סומע פון $30 פאַר אַ באַגריסונג אין אונזער שול־זשורנאַל.

די נאַציאָנאַלע עקזעקוטיווע דערוואַרטעט, אַז אין אַלע שול־זשור־נאַלן וועלן זיך געפינען אַנאָנסן פאַר אונזער אָרדן, אָבער אין די זשורנאַלן קאָנען מיר ניט געבן באַצאָלטע אַנאָנסן. עס פאַרענדיגן זיך שוין די אינסטאַלירונגען און מיר שיקן פאַרטרעטער אין אַזוי־פיל ברענטשעס וויפיל עס איז נאָר מעגלאַך.

חבר שייפער איז געווען אין אַלבאַני. דאָרטן אָרגאַניזירט אַ ברענטש. חבר קניאַזיק איז געווען אין מאַנטיסעלאָ. חבר קעלנער איז געפאָרן צו אָרגאַניזירן דעם ברענטש אין טאַמס ריווער. חבר שילער איז געווען אויף אַ טור, וואו ער האָט באַזוכט די פאָלגנדע שטעט: האַרטפאָרד, ספּרינגפילד, האַליאָק, נאָרוויטש, ניו לאָנדאָן, נאָרוואָלק, סקענעקטעדי, פּאָקיפּסי. אין נאָרפאָלק איז גלייך אָרגאַ־ניזירט געוואָרן אַ ברענטש מיט 15 מיטגלידער. אין ניו לאָנדאָן, יוטיקא, סקענעקטעדי און האַליאָק—אין די אַלע פּלעצער וועט מען נאָך דאַרפן פּרובירן מאַכן אָנשטרענגונגען צו אָרגאַניזירן ברענטשעס און דערווייל איז ניט געווען קיין מעגלעכקייט צו אָרגאַניזירן די ברענטשעס. אין נאָרוויטש האָט זיך אָרגאַניזירט אַ ברענטש צוזאַ־מענגעשטעלט פון פאַרשיידענע נאַציאָנאַליטעטן—אידן, רוסן און אי־טאַליענער. אין דעם קאָנסטיטוקאָט דיסטריקט וואָלט מען געקאָנט אויפטאָן מער אַרבעט, ווען מיר וואָלטן געהאַט אַ לעבעדיגערן דיס־טריקט קאָמיטעט.

דער באַריכט פון דער אָרגאַניזאַציע־קאָמיטע ווערט גוטגעהייסן.

פאַר דער בענעפיט קאָמיטע באַריכטעט חבר מאַנדעל. מיר האָבן פאַרקויפט די אַלטע סעמעטערי. ווייל מיר האָבן געגוג פּלאַץ אויף דער נייער סעמעטערי. אין בר. 4 זיינען קראַנק געווען 2 מיטגלי־דער פאַר די 3 חדשים. מיר האָבן באַשלאָסן זיי אויסצאָלן דעם בע־נעפיט, דערפאַר ווייל זיי זיינען אַריינגעקומען צוזאַמען מיט אַ גאַנ־צע גרופּע פון 25. דער באַריכט פון דער בענעפיט קאָמיטע ווערט גוטגעהייסן.

חבר פינקעלשטיין באַריכטעט פאַר דער קולטור־קאָמיסיע. ביי אַ קאָנפערענץ פון „פּראָלעטפּען" מיט'ן „אַרטעף" האָבן מיר אָפּגע־מאַכט מיט זיי, אַז זיי דאַרפן גיין צו אונזערע ברענטשעס. די מיט־גלידער פון „אַרטעף" קריגן $5 פאַר'ן „אַרטעף" און די מיטגלידער פון „פּראָלעטפּען" קריגן $1 פאַר'ן „פּראָלעטפּען". מיר האָבן אַרויס־געשיקט אַ רשימה פון די לעקטאָרן און טעמעס צו די ברענטשעס. נאָך צוויי כרעסטאָמאַטיעס פאַר אונזערע שולן וועגן דער רוסישער רעוואָלוציע פאַר'ן 3טן און 4טן יאָר ווערט פאַרטיג די טעג. פאַר'ן שול־חודש האָבן מיר באַשטימט אַרויסגעבן 5,000 ליפלעטס און דער קומענדער נומער „פונק" זאָל זיין אַ ספּעציעלער פאַר די שולן. אויך זאָלן מיר אַרויסשיקן אַ קאָנספּעקט וועגן די שולן צו די ברענטשעס. דער אַרבעטער־אוניווערסיטעט האָט זיך געווענדעט צו אונז, אַז מיר זאָלן אַרויסגעבן דעם בוך: „קאַפּיטאַליזם, סאָציאַליזם און קאָמו־ניזם". זיי פאַרפליכטן זיך צו פאַרקויפן 500 קאָפּיעס צו די סטו־דענטן. באַשלאָסן דעם בוך אַרויסגעבן.

קאָנספּעקטן וועגן ציוניזם אַרויסגעשיקט איבער'ן לאַנד. דעם קומענדן קאָנספּעקט באַשלאָסן זאָל זיין וועגן דער מלחמה־געפאַר. באַשלאָסן, אַז אַלע שול־אויסגאַבן, איידער זיי גייען צום דרוק, זאָלן זיי דורכגיין די רעדאַקציע פון דער קולטור־קאָמיסיע. באַשלאָסן פאַרצוזעצן די לעקציע קורסן וועגן גרונט־פּרינציפּן פון דער עקאָ־נאָמישער וויסנשאַפט. מיר האָבן געשיקט רעדנער וועגן די שולן אין פּעטערסאָן, פילאַדעלפיע, האַרטפאָרד און פּאַסייק.

מיר האָבן אַראַנזשירט לעקטשור־טורס מיט חבר סולטאַן אין 29 שטעט, חבר אַלמאַזאָוו—7, אייבראַמס—10, קאַמענעצקי—13, וויינער —28 און אַלגין 30 שטעט.

דער באַריכט פון דער קולטור־קאָמיסיע ווערט גוטגעהייסן.

מיט חבר באַקאַל; „וואָס לערנען אונז די וואַלן אין דייטשלאַנד", מיט חבר באַמסטיין; „דער באַנקראָט פון ציוניזם", מיט חבר גערטנער.

אונזער ברענטש האָט געשאַפן אין דער איצטיגער קאַמפּאַניע פאַר דער „מאָרגן פרייהייט" אַ געהעריגע סומע געלט, נישט געקוקט אויף דעם, וואָס מיר האָבן אין אונזער ברענטש אַ גרויסע צאָל אַרבעטסלאָזע, און ווען מיר ריידן פון די אַרבעטסלאָזע מיטגלידער, דאַרף אויך דערמאָנט ווערן, אַז מיר האָבן אַ פאָנד צו צאָלן די בילס אין נאַציאָנאַלן אָפיס פאַר אונזערע מיטגלידער, וועלכע זיינען אַרבעטסלאָז. אונזערע מיטגלידער זיינען אויך אַקטיוו אין די שולן פון דעם אינטערנאַציאָנאַלן אַרבעטער אָרדן, אין דער נאָדל אינדוסטריעלער יוניאָן, אין איקאָר, „אי על די", „דאַבליו אי אַר". דער ברענטש רופט זיך אָפּ אויף יעדער קאַמפּאַניע פון דער קאָמפּאַרטיי.

דזש. פיין, קולטור דירעקטאָר.

פינסקער בר. 10 אינט. אַרב. אָרדן

צו דער אינסטאַלירונג פון אונזער פינסקער ברענטש 10 אינט. אַרבעטער אָרדן זיינען אונזערע מיטגלידער געווען פאַרטראָטן נייטיג פּראָצענט. צוזאַמען מיט די פריינט און באַקאַנטע האָבן זיך באַטייליגט איבער 200 פערזאָן. עס איז דורכגעפירט געוואָרן אַ שיינער קאָנצערט מיט דער „טריאָ": אַ זינגערין, פאָרלעזונגען פון חבר סעם ליפּצין, און באַגריסונגען פון שטאָטישן קאָמיטעט אינט. אַרב. אָרדן, „מאָרגן פרייהייט" און מיטגלידער פון ברענטש. אויף דעם אָפּיל פון חבר סאָלאָמאָן גלאַבערמאַן, פאַר אונזער „מאָרגן פרייהייט", איז גלייך געזאַמלט געוואָרן הונדערט און פופצן דאָלאַר מיט 50 סענט. די 50 סענט האָט אַוועקגעגעבן אַ קינד — לייקע דענענבערג. זי האָט געקראָגן די 50 סענט אַלס פּרעזענט, האָט זי דאָס אַוועקגעגעבן פאַר דער „מאָרגן פרייהייט".

אונזער אינסטאַלירונג יום־טוב איז געווען אונזער ערשטער עפנטלעכער אַרויסטריט אַלס ברענטש 10 פון אינט. אַרב. אָרדן. איצט אַרבעטן מיר מיט פרישע כחות און מוט צו פאַרטאָפּלען אונזער מיטגלידערשאַפט און איבעריאָגן די קוואָטע, וואָס מען האָט אונז געגעבן.

דזשאָו טויזנער.

דוד עדלשטאַט בר. 159 אינט. אַרב. אָרדן דענווער, קאָל.

אין דער קורצער צייט פון זיין עקזיסטענץ, האָט דער דוד עדלשטאַט ברענטש 159 אינט. אַרב. אָרדן געהאַלפן אויפהאַלטן דעם „לייבאָר לייסעאום" אין דענווער, געשטיצט דעם איקאָר מיט געלט און ראַט, געהאָלפן דער „מאָרגן פרייהייט" מיט געלט און צירקולאַציע, (געזאַמלט 100 דאָלאַר און באַלד אָפּגעשיקט) און געשטיצט די קאָמוניסטישע פּאַרטיי, דעם „דיילי וואָרקער", דעם „לייבאָר דעפענדער", „דעם האַמער", אַלע ראַדיקאַלע אויסגאַבן און אונטערנעמונגען.

ברענטש 159 איז אויך טעטיג אויפ'ן קולטורעלן געביט. ער האַלט אָפּ פּאַרטראָגן, איינלייטונגען, לעקציעס און אַלגעמיינע דיסקוסיעס. ער אַראַנזשירט און פירט דורך קאָנצערטן, וועטשערינקעס און פאַרשיידענע אַנדערע אונטערנעמונגען.

אַ נייע מיטגלידער קאָמיטע איז דערוויילט צו אַרבעטן, אויסצופילן אונזער קוואָטע פאַר נייע מיטגלידער.

ג. אפעלבאום, סעקרעטאַר.

בר. 124 אינט. אַרב. אָרדן, קליוולאַנד

פאַר די עטלעכע מאָנאַטן האָבן מיר שוין באַוויזן אריינצונעמען איבער הונדערט מיטגלידער ביי אונז אין ברענטש. איז דאָס גענוג? געוויס ניט. אין קליוולאַנד איז פאַראַן אַ גרויסע אַרבעטערשאַפט. וואָס האָבן מיר געטאָן, אַז מיר זאָלן קומען צו די מאַסן אַרבעטער מיט אונזער וואָרט?

עס זיינען פאַראַן אַ סך אַרבעטער־פרויען. וואָס האָבן מיר געטאָן אויפ'ן געביט פון אויפצוקלערן די אַרבעטער פרוי, אַז זי איז דער זעלבער שקלאַף ווי דער מאַן? וואָס האָבן מיר געטאָן וועגן דער יוגנט?

יאָ, מיר האָבן פאַרשיידענע קאָמיטעס: אַ קאָמיטע וועגן „פרויען מיטגלידער", „אַ טרייד יוניאָן קאָמיטע", און נאָך קאָמיטעס, קלענערע און גרעסערע. זינט דער ברענטש עקזיסטירט, האָט מען קיין איין מאָל ניט געהערט קיין באַריכט פון דער „יוגנט קאָמיטע", און דער סעקרעטאַר פון דער „יוגנט קאָמיטע" איז אַ פאַראַנטוואָרטלעכער חבר. פאַרוואָס איז דאָס? די קאָמיטע פון ט. יו. על. האָט אינגאַנצן אריינגענומען צען מיטגלידער אין דער אינדוסטריעלער יוניאָן. האָבן מיר מער ניט ווי צען אַרבעטער אין אַ ברענטש פון אַריבער הונדערט מיטגלידער? ניין! מיר האָבן אַכציג פּראָצענט אַרבעטער אין אונזער ברענטש, נאָר די „קאָמיטע" גיט זיך ניט אָפּ מיט איר אַרבעט ווי ס'איז נויטיג. די קאַמפּאַניע קאָמיטע פאַר נייע מיטגלידער עקזיסטירט אַפּנים בלויז אין די „מינוטס".

אויך די עקזעקוטיוו קאָמיטע, וועלכע איז דערהויפּט פאַראַנטוואָרטלעך, טוט ניט די אַרבעט ווי עס באַדאַרף צו זיין. מיר האָבן אַ באַשלוס, אַז אַלע קאָמיטעטן מוזן באַריכטן צו דער עקזעקוטיוו קאָמיטע. און ווען מיר קומען צום ברענטש־מיטינג, הערן מיר, אַז איינע אָדער צוויי קאָמיטעס האָבן באַריכטעט, און די איבעריגע קאָמיטעס זיינען גאָר אויף דער וועלט ניטאָ. וואָס טוט די עקזעקוטיוו קאָמיטע? גאָרנישט! פאַראַנטוואָרטלעכע חברים האָבן זיך אונטערגענומען צו גיין צו דער בעקער יוניאָן, וועלכע האָט געמיטעט אויף מאָרגן, דאָס הייסט פרייטאָג, און וועלכע מיטען מער ניט ווי איין מאָל אין צוויי וואָכן.

גראַד צו יענעם מיטינג בין איך געווען מיט חבר יוקלסאָן, פון דער „מאָרגן פרייהייט", וועלכער האָט געהאַלטן אַן אויפקלערענדיגע רעדע פאַר די בעקער אַרבעטער אין זייער לאָקאַל, האָט מען דאָרטן ביינגעשטייערט פינף דאָלאַר פאַר דער „מאָרגן פרייהייט". פון דער קאָמיטע אָבער, וואָס האָט זיי געדאַרפט רופן צום קאָנפערענץ פון אינט. אַרבעטער אָרדן, איז נאָר געקומען איינס — חבר'טע האָלצמאַן.

זי איז אָפּגעשטאַנען איבער צוויי שעה און געוואַרט אויפ'ן צוויי־טען חבר מיט די קרעדענשעלס, נאָר ער איז ניט געקומען. אַזוי האָבן מיר פאַרלאָרן אַן אַרבעטער אָרגאַניזאַציע.

מיר האָבן געדאַרפט זיין ביי די אידישע קאַרפּענטערס, נאָר קיין קרעדענשעלס און קיין קאָמיטעס זיינען ניט געווען. קורץ, די אַרבעט איז ניט דורכגעפירט געוואָרן.

דער רעזולטאַט איז געווען, אַז ווען מיר זיינען צונויפגעקומען זיך צו דער קאָנפערענץ, זונטאָג פרי, האָבן מיר געהאַט פיר אויגענע ליינקע אָרגאַניזאַציעס, און דער סעקרעטאַר האָט געדאַרפט אַרויסנעמען די באַאַמטע פון פרייהייט געזאַנגס פאַראיין פון בעט, אַז זיי זאָלן זיין פאַרטראָטן צום קאָנפערענץ.

איך גלויב, אַז אַזוינע טעותן דאַרפן שטאַרק קריטיקירט ווערן. אויב עס וועט ווייטער אָנגיין אַזוי די אַרבעט, זיינען מיר אויף אַ האָר ניט געוואָרן בעסער ווי די אַלטע, פאַרשימלטע ברענטשעס פון דעם באַלעבאַטים־רינג.

צום באַדויערן, טוט אונזער ברענטש זייער ווייניג פאַר דעם איקאָר. דער איקאָר האָט איצט דורכגעפירט אַ באַזאַר, און דער ברענטש האָט גאָרנישט געטאָן פאַר'ן באַזאַר מיט'ן אויסגאַם פון חבר ריטשטמאַן.

בלויז די „האַמער" און „מאָרגן פרייהייט" קאָמיטעס טוען גוטע אַרבעט. די ערשטע האָט געמאַכט ביי 20 נייע עסובסקריבשאָפטן און פאַרקויפט דעם גאַנצן „באַנדע" „האַמער". די צווייטע האָט באַזוכט אַלע ברענטש־מיטגלידער און געמאַכט נאָענט צו זיבעציג דאָלאַר פאַר דער „מאָרגן פרייהייט". דאָך האָבן מיר נאָך אונזער קוואָטע ניט דערגרייכט.

לאָמיר נעמען אין אָנבאַטראַכט די אַלע פאַרנאַכלעסינגונגען און אויף ווייטער זיך אויסבעסערן.

מאַקס סענדין.

קאַרל ליבקנעכט בר. 122, קוני איילאַנד

ביים אָנשליסן זיך אַן אינט. אַרב. אָרדן, האָבן מיר פאַרמאָגט 43 מיטגלידער. זייענדיג פאַרנומען די ערשטע צייט מיט דער רעאָרגאַניזאַציע פון ברענטש, אויסאַרבעטן אַ סיסטעם פון ביכער (ווען דער אינט. אַרב. אָרדן האָט נאָך ניט עקזיסטירט), די קאַמפּאַניע פאַר נייע מיטגלידער פאַרנאַכלעסיגט געוואָרן. דערצו האָט זיך אָנגעפאַנגען דער

זומער, ווען אין קוני איילאַנד ווערט ביזי מיט'ן קלייבן זיך און מ'ווייסט ניט ווער איז ווער.

איין זאַך איבער אָבער ביי אונז געווען די גאַנצע צייט קלאָר, אַז מיר מוזן צו דער אינסטאַלירונג פון ברענטש קומען מיט צום ווינ־ציגסטן 100 מיטגלידער. (פריער האָבן מיר אין די בעסטע צייטן געהאַט ניט מער פון 68 מיטגלידער).

דערווייל האָבן מיר איינגעשטעלט דעם נויטיגן אַפּאַראַט און מיט אַן אויסערגעוויינלעכן אימפּעט האָבן מיר זיך אַ נעם געטאָן פאַר דער מיטגלידערשאַפט קאַמפּאַניע און מיר האָבן אונזער ציל דערגרייכט.

שבת, דעם 13טן דעצעמבער, האָבן מיר געפייערט אונזער אינ־סטאַלירונג אין דאַלינגער'ס רעסטאָראַן אין קוני איילאַנד מיט אַ שיי־נעם באַנקעט, צו וועלכן מיר זיינען געקומען מיט העכער 100 מיט־גלידער, ביי וועלכן עס זיינען אנוועזנד געווען אַרום 150 געסט. דער־ביי איז אויך געשאַפן געוואָרן 50 דאָלאַר פאַר דער „מאָרגן פרייהייט". די שטימונג אין ברענטש נאָך אָט דעם ערשטן דערפאָלג איז אַ העכסט־פייערלעכע, און מיר דערוואַרטן אין גיכן ניט נאָר צו דערגרייכן, נאָר אפשר נאָך אַריבערשטייגן די קוואָטע פון 150 מיטגלידער.

א. דיימאַנד, קאַסירער.

סלוצקער בר. 146 אינט. אַרב. אָרדן

ווען דער רוף פאַר אַן אייגענעם פּראָלעטאַרישן אָרדן איז אַרויס־געלאָזט געוואָרן, זיינען מיר געווען פון די ערשטע צו דערוויילן דע־לעגאַטן און צו העלפן מאָראַליש און פינאַנציעל צו גרינדן אונזער אינטערנאַציאָנאַלן אַרבעטער אָרדן.

41 חברים האָבן זיך עקזאַמינירט ביי דעם ערשטן מיטינג פון אונזער ברענטש. דאָס זיינען געווען 41 אויסגעפּרובירטע לינקע קעמפער פון דער אַלגעמיינער לינקער אַרבעטער־באַוועגונג. דער רע־זולטאַט איז, אַז צו אונזער יום־טוב, דער יוביליי פון אונזער ערשטן יאָר עקזיסטענץ, 7טן דעצעמבער, זיינען מיר געקומען מיט הונדערט איבערגעגעבענע לינקע חברים, טרייע סאָלדאַטן פון דער רעוואָלוציאָ־נערער אַרמיי פונ'ם אַרבעטער קלאַס. אונזער ברענטש איז אויך טע־טיג אויפ'ן קולטורעלן געביט. מיר פירן דורך כמעט ביי יעדן מי־טינג לעקציעס איבער טאָג־פראַגן, וואו אַלע חברים באַטייליגן זיך אין די דיסקוסיעס. מיר האָבן דורך דער צייט געהאַלטן אַלע אַרבעטער און קולטורעלע און ליטעראַרישע אָרגאַניזאַציעס, ווי דעם „איקאָר", „ט. י. י. ל.", „אינט. ל. ד.", די „מאָרגן פרייהייט", „דיילי וואָר־קער", „קינדער שולן", „אינדוסטריעלע יוניאָן", א. א. וו

אָט איז אַ מוסטער פון אונזערן אַ מיטינג, באַשריבן פון אונזער סעקרעטאַר, ח' **משה לענטשיץ**: „דורכקוקנדיג דעם טאָג־אָרדנונג פון אונזער מיטינג, האָב איך געגלויבט, אַז מיר וועלן קיין מאָל ניט פאַרטיג ווערן. מיר זיינען געווען באַשעפטיגט זיך צוצוגרייטן צו אונזער אינסטאַלירונג־באַנקעט און קאָנצערט. די אַראַנדזשמענט קאָמיטע האָט באַדאַרפט אָפּגעבן אַ באַריכט. עס איז געווען לעצטע איינצאָלונג, מיט־גלידער זיינען געשטאַנען אַרום סעקרעטאַר און נישט אויפגעהערט באַצאָלן זייערע „דיוס" (מיטגליד־שטייער). צושריפטן, וויכטיגע, פון שטאָט קאָמיטעט, פון דעם איקאָר באַזאָר קאָמיטעט, פון די אומ־פאַרטייאישע שולן און נאָך וויכטיגע צושריפטן זיינען געלעגן לעבן פאַרזיצער און געוואַרט. אַ חוץ דעם אַלעם מוזן מיר האָבן אַ פאַר־טראָג צו יעדן מיטינג וועגן וויכטיגע פּראָבלעמען פון טאָג.

„אַקוראַט 8.30 האָט אונזער פאַרזיצער, חבר ל. גאָרדאָן, געעפנט דעם מיטינג. דער זאַל איז געווען גוט באַזוכט טראָץ דעם, וואָס אין דרויסן האָט געגאָסן אַ רעגן. די גאַנצע רוטינע אַרבעט איז אויף אַן אינטעליגענטן אופן קיך אָפּגעפאַרטיגט געוואָרן. אין אַ גאָר קור־צער צייט האָבן מיר באַוויזן צו דערוויילן אַ דעלעגאַט צו דער ט. י. י. ל., געשטיצט דעם איקאָר (נעמענדיג טיקעטס צום באַזאָר), געשטיצט אונזער „מאָרגן פרייהייט", אויסגעהערט אַ באַריכט פון אונזער פאַרזי־צער פון דער מיטגלידערשאַפט־קאָמיטע, אויפגענומען פינף נייע מיט־גלידער, פאַרהאַנדלט די פראַגע וועגן אונזערע פרויען אין ברענטש. צום שלוס האָט אונזער מיטגליד, חבר מ. ראַטשין, אונז געגעבן אַ רעפעראַט איבער דער „אַלגעמיינער אידישער לאַגע איבער דער גאַנצער וועלט".

„נאָך דער לעקציע זיינען פאָרגעקומען אינטערעסאַנטע דיסקו־סיעס. ווען דער מיטינג האָט זיך געענדיגט, האָט נאָך געפעלט אַ פּאָר מינוט צו צוועלף"..

לואיס גאָרדאָן, פאָרזיצער.

ליידים אָקזילערי פון בר. 129 א. א. א., שיקאַגאָ

די ליידים אָקזילערי פון אונזער ברענטש 129 אינט. אַרב. אָרדן אין שיקאַגאָ, האָט אַמאָל געטאָן וואונדערלעכע אַרבעט. אייניגע פון זייערע מיטגלידער האָבן געאַרבעט בוכשטעבלעך איבער די כחות אום דורכצופירן די אַרבעט דערפאָלגרייך. באַזונדערס טעטיג זיינען געווען די חבר'טעס אקנער, קייזערמאַן און שער.

לעצטנס האָט זיך די טעטיגקייט פון דער אָקזילערי געענ־דערט ניט צום בעסטן, און די פירער פון ברענטש און פון דער אָק־זילערי וועלן מוזן צוזאַמען אויספאָרשן און פאַרריכטן די אורזאַכן, וואָס האָבן אָפּגעשוואַכט זייער טעטיגקייט.

איצט באַשטייט די אָקזילערי בלויז פון אַ 8—10 גוט־שטייענדע מיטגלידער. די ביסל אַרבעט, וואָס די אָקזילערי טוט פאַר'ן איקאָר אָדער אַי. על. די. טוט זי דאָס ניט אין צוזאַמענהאַנג מיט'ן ברענטש, נאָר אַליין פאַר זיך, כאָטש די איצטיגע פרויען־מיטגלידער פון דער אָקזילערי זיינען אויך מיטגלידער פון ברענטש. די סיבה איז, וואָס די מיטינגען פון דער אָקזילערי באַשטייען בלויז אין פאַרקויפן ביי־לעטן צו אַ באַזאָר, ראַפל, א. ד. גל. און די פרוי, וואָס איז ניט פיי־איג אויף דעם געביט, גענייסט זייער ווייניג פון די מיטינגען. איז אָדער זי קומט ניט צו די מיטינגען אָדער זי געהערט אין גאַנצן ניט. אויב מיר ווילן אָנהאַלטן ליידים אָקזילערים, דאַרף ביי אונז אַוועקגעשטעלט ווערן אויפ'ן טאָג־אָרדנונג די פאָלגענדע דיסקוסיע: „די ליידים אָקזילערים, זייער טעטיגקייט און עקזיסטענץ".

א. ראָטבלאַט, סעקרעטאַר.

קאַרל ליבקנעכט בר. 141, אינט. אַרב. אָרדן, האַליוואוד, קאַליפאָרניע

דעם 7טן נאָוועמבער איז אין האַליוואוד אינסטאַלירט געוואָרן ברענטש 141 פונ'ם אינטערנאַציאָנאַלן אַרבעטער אָרדן, דורך חבר רו־בין. דער ברענטש איז נאָך זייער קליין. ער האָט זיך אָנגעהויבן מיט 15 מיטגלידער, האָבן מיר זיך דאָך פאַרפליכטעט צו שאַפן 50 דאָלאַר. 12 דאָלאַר איז גלייך געשאַפן געוואָרן און אָפּגעגעבן גע־וואָרן דעם שטאָט־קאָמיטעט. די איבעריגע וועלן מיר צושטעלן פולע 100 פּראָצענט. דער ברענטש האָט זיך אויך פאַרפליכטעט צו געבן 25 דאָלאַר פאַר דעם איקאָר, פון וועלכע פינף דאָלאַר איז גלייך געשאַפן און איבערגעגעבן געוואָרן אויפ'ן באַנקעט מיט חבר אב. עפּשטיין, און מיר וועלן דאָס איבעריגע אויך שאַפן 100 פּראָצענט.

דריי וואָכן שפּעטער האָבן מיר אָפּגעהאַלטן אַ „ספּעשעל" מיטינג צו באַשטימען אַ נאָמען פאַר'ן ברענטש און ווי אויך צו אַראַנזשירן קולטורעלע מיטינגען. באַשלאָסן, אַז דער ברענטש זאָל הייסן „קאַרל ליבקנעכט", און ניט בלויז אין נאָמען, נאָר מיר זאָלן אויך גיין אין די וועגן פון קאַרל ליבקנעכט. באַשלאָסן אויך צו האָבן אָפטע לעקציעס און צו אַנאָנסירן אין דער „מאָרגן פרייהייט" אַלע צוויי וואָכן אונזער ברענטש. דער פּרייז צו אונזערע לעקציעס איז 25 סענט. דער פּראָפיט גייט פאַר דער „מאָרגן פרייהייט". די ערשטע לעקציע וועט פאָרקומען אין האַליוואוד קאָנסערוואַטאָרי אָוו מיוזיק.

נאָך דער לעקציע וועט געגעבן ווערן „רעפרעשמענטס".

ביי דעם מיטינג זיינען אויך עקזאַמינירט געוואָרן פינף נייע מיטגלידער און פאָרגעשלאָגן געוואָרן צוויי נייע מיטגלידער.

מיר האָבן באַשלאָסן, אַז אין דער קאַמפּאַניע פאַר נייע מיטגלי־דער גיבן מיר פרייע דאָקטאָר־עקזאַמען און איין חודש פרייע דיוס.

ב. ראָפּאָפּאָרט, פינ. סעקרעטאַר.

בר. 129 אינט. אַרב. אָרדן, שיקאַגאָ

דעם 9טן נאָוועמבער האָבן מיר געפייערט אונזער אינסטאַלירונג מיט אַ שיינעם באַנקעט אין פּיפּלס אוידיטאָריום. מיט אַ זייער קליי־נער אויסנאַמע זיינען געווען פאַרטראָטן אונזערע מיטגלידער. 25

דאָלאר איז געשאַפן געוואָרן פאַר דער „מאָרגן פרייהייט". צוזאַמען האָבן מיר ביז 9טן נאָוועמבער געשאַפן פאַר דער „מאָרגן־פרייהייט" 52 דאָלאר. אַלע מיטגלידער האָבן פאַרלאָזן דעם באַנקעט מיט דעם איינשטימיגן באַשלוס צו אַרבעטן אומדערמידלעך פאַר אַ גרויסן און שטאַרקן אינטערנאַציאָנאַלן אַרבעטער אָרדן.

א. ראָטבלאַט, סעקרעטאַר.

מאָהליווער ברענטש 74

דעם 28טן נאָוועמבער, 1930, האָבן מיר דערוויילט די נייע עקזעקוטיווע. דערביי איז באַשלאָסן געוואָרן, אַז צו אונזער אינסטאַלירבאַנקעט, שבת דעם 10טן יאַנואַר, 1931, זאָלן מיר האָבן הונדערט מיטגלידער. מען קען זיך אויף די מאָהליווער פאַרלאָזן, ווייל פאַר דער לעצטער צייט האָבן מיר שוין אַריינגענומען אין אונזער ברענטש נייע 18 מיטגלידער און עס פעלט ניט קיין סך צו הונדערט.

פאַר דער צייט וואָס מיר עקזיסטירן אַלס ברענטש פון אינט. אַרב. אָרדן איז אונזער טעטיגקייט שטאַרק געוואַקסן. מיר רופן זיך אָפּ זינאַנציעל און קולטורעל אויף אַלע געביטן פון דער רעוואָלוציאָנערער אַרבעטער באַוועגונג. נאָך יעדן געשעפטלעכן מיטינג זיינען ביי אונז פאַראַן לעקציעס אָדער דיסקוסיעס איבער פראַגן, אין וועלכע דער אַרבעטער־קלאַס איז פאַראינטערעסירט.

אונזערע מיטינגען ווערן געהאַלטן יעדן 2טן און 4טן פרייטאָג אין מאָנאַט.

אונזער מיטינג לאָקאַל איז: אַמבאַסאַדאָר האָל, 3טע עוועניו און קלערמאָנט פּאַרקוויי.

די קולטור קאָמיטע.

מ. ווינטשעווסקי ברענטש 76 אינט. אַרב. אָרדן, פילאַדעלפיע

די אַקטיווע אַרבעט פון ברענטש 67 הויבט זיך אָן מיט דער טשאַרטער־פייערונג, וואָס איז דערפאָלגרייך דורכגעפירט געוואָרן דעם 5טן אָקטאָבער. ביי געדעקטע טישן האָבן זיך פאַרזאַמלט אונזערע מיטגלידער און געסט, פאַרטרעטער פון כמעט אַלע פילאַדעלפיער ברענטשעס און פון דיסטריקט קאָמיטעט. עס זיינען אויך געווען פאַרטרעטער פון דער צענטראַלער שול פאַרוואַלטונג פון אונזערע קינדער־שולן. דער דיכטער חבר קורץ, וועלכער האָט אַנטייל גענומען אין פּראָגראַם פון אָוונט, און חבר שפּריצמאַן, וואָס האָט זיך באַטייליגט מיט שלום־עליכם פאַרלעזונגען. א זאַמלונג פאַר דער „מאָרגן פרייהייט", וואָס האָט אַריינגעבראַכט 50 דאָלאַר. פאָרזיצער איז געווען חבר טראַכטענבערג. אונזער קולטור דירעקטאָר, חבר ליפשיץ, האָט פאָרגעלייענט פון מאָרים ווינטשעווסקי. ער האָט אויך אַלס אַ זינגער פון פרייהייט געזאַנגס פאַראַיין פאָרמירט אַ גרופּע זינגער, וואָס האָט געזונגען רעוואָלוציאָנערע לידער.

די מיטינגען, וואָס קומען פאָר אין מאָרים ווינטשעווסקי בר. 76 זיינען ניט פון יענעם שאַבלאָנעם שניט מיט וועלכע עס פלעגן זיך פאַרנעמען, און פאַרנעמען זיך נאָך היינט, די ברענטשעס פון די באַסעס „רינגס" מיט זייערע „טאַגעס אָרדנונגס" און מיט די „וואָל אַמבעסטען" און ענלעכע גענאָסישע מנהגים. אונזערע געשעפט אנגעלעגנהייטן ווערן באַזאָרגט דורך דער עקזעקוטיוו און דורך ספּעציעלע קאָמיסיעס. ביים ברענטש מיטינג ווערט פאַרנומען אַ גאַנץ קורצע צייט פאַר באַצאָלן „דיוס" און באַהאַנדלען די וויכטיגסטע צושריפטן. די מערסטע צייט ווערט אָפּגעגעבן פאַר קולטורעלער אויפקלערונג און ליטעראַריש מוזיקאַלישע פאַרוויילונגען. איין מיטינג אַן אייגליי־טונג און דיסקוסיע איבער „13 יאָר סאָוועטן פאַרבאַנד". זאַכלעך און אינטערעסאַנט ווערט אַרומגערעדט די וואונדערבאַר שנעלע אַנטוויק־לונג פון סאָוועטישן נייעם לעבן־שטייגער, די אינדוסטריאַליזאַציע און דער מיטינג ווערט געשלאָסן מיט רעוואָלוציאָנערן געזאַנג. אַ צווייטער מיטינג, אַ דיסקוסיע איבער דער נאָר וואָס אויפגעדעקטער מלחמה־פאַרשווערונג פון די שונאים פון סאָוועטן־פאַרבאַנד. די מיטלען, וואָס דער אַרבעטער קלאַס דאַרף אָנווענדן כדי צו שטערן די וויסטע פלעגער פון די אימפּעריאַליסטן מיט זייערע אַרויסהעלפער.

נאָכדעם אַ קלאַסישער מוזיקאַלישער קאָנצערט געגעבן פון אונזערע מיטגלידער, חבר'טע פּוירל ליפשיץ און שוואַרץ.

אונזערע ברענטש־מיטינגען זיינען באַרימט אין אונזער שטאָטט מיט זייער אינטערעסאַנטן אינהאַלט. אונזערע חברים די קולטור־דירעקטאָרן טראַכטענבערג און ליפשיץ האָבן שוין אויסגעאַרבעט די קולטורעלע פּראָגראַם פאַר אונזערע ברענטש־מיטינגען פאַר אַ גאַנצן ווינטער, פאַרשטייט זיך, אַז דאָ ווערט אויסגענוצט גאַנץ ברייט די קאָנספּעקטן פון דער נאַציאָנאַלער קולטור קאָמיסיע, וואָס ווערן אונז צוגעשיקט. אונזער ברענטש באַטייליגט זיך אין יעדער אַרויסטרעטונג פון דער לינקער אַרבעטער באַוועגונג אויף אַ גאַנץ אָנגעזעענעם שטייגער. אונזערע מיטגלידער ווערן וואָס ווייטער מער אַריינגעצויפן אין אונזער ברענטש־אַרבעט, און עס ווערן פאַרגעשלאָגן ביי יעדן מיטינג נייע מיטגלידער.

דזש. קאַרט, סעק.

בר. 102 אינט. אַרב. אָרדן, סאַן דיעגאָ, קאַליפ.

אונזער ברענטש 102 א. אַ. אין סאַן דיעגאָ איז אָרגאַניזירט געוואָרן ווען חבר סולטאַן האָט באַזוכט אונזער שטאָט. מיר האָבן זיך פאַרזאַמלט ביי חבר באַרנאַרד אין הויז. חבר'טע דר. ראַדזשער פון לענין ברענטש 51, לאָס אַנדזשעלעס, האָט דורכגעפירט דעם מעדיקאַל עקזאַמען.

די פאָלגנדע מיטגלידער האָבן זיך באַטייליגט אינ'ם גרינדן דעם ברענטש אין סאַן דיעגאָ: די חבר'טעס—אייבראַמס, בערמאַן, דזשיי־קאָבסאָן, קאַפּלאַן, קריניצקע און שאַפּיראָ; די חברים—קערן, קאַצער, מאַשנער, זייטלין, הילקאָוויטש, דובאָווסקי, בערמאַן, בערנאַרד, אייבראַמס. פאַר צייטווייליגע באַאַמטע זיינען דערוויילט געוואָרן: פאָרזיצער—ח' בערמאַן, סעקרעטאַר—ח' דובאָווסקי, פינ. סעק.—חבר־טע קריניצקע, קאַסירער—ח' דזשייקאָבסאָן.

ח' סולטאַן האָט נאָכדעם א רעדע איבער דעם כאַראַקטער און די אויפגאַבן פונ'ם אינט. אַרב. אָרדן. עס ווערן געשטעלט פראַגן און פאַרענטפערט. די חברים, וואָס האָבן פאַרבראַכט דעם אָוונט ביי געדעקטע טישן אין אַ חבר'שער אַטמאָספערע, זיינען זיך פאַנאַנדער־געגאַנגען אין אַ געהויבענער שטימונג.

מערי קריניצקע, פינ. סעק.

סערפּ און האַמער בר. 3 אינט. אַרב. אָרדן

אונזער קוואָטע פאַר דער „מאָרגן־פרייהייט" איז שוין דערפילט געוואָרן הונדערט פּראָצענט. מיר האָבן שוין אויך דורכגעפירט אונזער אינסטאַליר־באַנקעט. איצט דאַרפן מיר זיך נעמען דורכצופירן די פאָלגענדע אַקציעס: ערשטנס—מוזן מיר שאַפן אַן עמוירדזשענסי רעזערוו פאָנד, וועלכער זאָל האָבן די אויפגאַבע אַרויסצוהעלפן מיטגלידער, וועלכע זיינען איצט אַרבעטסלאָז און קענען ניט באַצאָלן זייערע בילס און ווערן דעריבער פון אונז געשטראָכן. מיר פירן איצט א קאַמפּאַניע פאַר נייע מיטגלידער. מיר דאַרפן זי אינטענסיפיצירן, אָבער מיר מוזן אויפהאַלטן אונזערע אַלטע מיטגלי־דער און זעען אַז זיי זאָלן ניט אַרויספאַלן פון אונזערע רייען. מיר מוזן זיי אויך העלפן אַמאָל מיט א פּאָר דאָלאַר צו באַצאָלן רענט, אָדער קויפן ברויט פאַר די קינדער. זיי קענען זיך ניט ווענדן צו אונזערע אידישע בלוט־זויגער—צו די טשאַריטי אָנשטאַלטן, נאָך הילף. מיר אַליין מוזן זיך אַרויסהעלפן איינער דעם צווייטן אין אַזאַ שרעקלעכער צייט, וואָס דער אַרבעטער־קלאַס לעבט איצט איבער. דעריבער לאָמיר גרינדן אַזאַ פאָנד, וואָס זאָל פאַרוואַלטעט ווערן ניט פון דעם פינאַנס־סעקרעטאַר, ס'הייסט פון דער אַלגעמיינער קאַסע, נאָר זאָל פאַרוואַלטעט ווערן פון אַ קאָמיסיע פון דריי אונטער דער אויפ־זיכט פון דער עקזעקוטיוו קאָמיטע פון ברענטש. דאַן וועט דאָס געלט ניט פאַרטאָן ווערן פאַר אַנדערע זאַכן און בלויז דינען דעם צוועק פאַר אַרויסהעלפן מיטגלידער אין צייט פון נויט.

צווייטנס—ווירקן אויף די חברים, וואָס אַרבעטן, ניט צו זיין נאָכ־לעסיג מיט'ן באַצאָלן די בילס אין צייט. זאָלן זיי צאָלן צוביסלעך ביי יעדן מיטינג, וועט זיי זיין לייכטער. דריטנס—די קולטור־די־רעקטאָרן פון אונזער ברענטש זאָלן תיכף דורכפירן אַן אייגלייטונג

מיט דיסקוסיעס איבער אַ טאָג־פראַגע (ציוניזם, בירא־בידזשאַן, אונ־זערע שולן, א. ד. גל.). פערטנס—דערווײַל א ליטעראַטור־אָגענט, צו פאַרקויפן ביי אונזערע מיטינגען פּראָלעטאַרישע זשורנאַלן, בראָשורן און ביכער. פיפטנס—פאַרשטאַרקן אונזער מיטגלידערשאַפט קאַמפּאַ־ניע. אונזער קוואָטע פון 300 קאָן לייכט אויסגעפילט ווערן, ווען מיר זאָלן זיך אַלע נעמען ענערגיש צו דער ארבעט. זעקסטנס—דורכ־פירן די באַשלוסן פון דער נאַצ. קולטור־קאָמיסיע אָנצופירן די מי־טינגען מער קולטורעל. מיר קאָנען לייכט פאַרענדיגן די רוטינע אר־בעט פון 8:30 ביז 10:30 און נאָכדעם האָבן אַן איינלייטונג אָדער אַ דיסקוסיע איבער טאָג־פראַגן.

נחום אייעראַף, רעק. סעק.

בעסאַראַביער בר. 2 אינט. אַרב. אָרדן

בעסאַראַבער ברענטש 2 אינט. אַרב. אָרדן גייט אויף דער ריכטי־גער ליניע, וואָס דער אָרדן האָט אָנגעצייכנט, צו הויבן דעם קולטורעלן מצב פון אונזערע מיטגלידער. אונזער ברענטש האָט דורכגעפירט לעקציעס, קאָנצערטן און ליטעראַרישע אָוונטן. דעם 5טן דעצעמבער האָבן מיר דורכגעפירט אַן איקאָר־אָוונט, אונטער'ן פאָרזיץ פון חבר לוקאָווסקי. קורץ און זאַכליך באַטייליגן זיך די מיטגלידער אין אַ ריי פראַגן. ס'ווערן פאָרגעשלאָגן אַ באַדייטנדע צאָל נייע מיטגלידער און אָנגענומען וויכטיגע באַשלוסן. נאָכ'ן ליטעראַרישן פּראָגראַם, דורכגעפירט פון ליב סאַברין, מיטגליד פון „פּראָלעטפּען", ווערן מיט אַ פאָרוואָרט און דערקלערונגען פון חבר אַלקין געוויזן די בילדער פון בירא־בידזשאַן, וואָס רופן אַרויס אַ סך באַגייסטערונג. אפ'ן רוף פון ה' אדלער האָבן זיך פילע פאַרשריבן פאַר מיטגלידער פונ'ם „איקאָר". נאָכדעם האָט חבר שילער באַריכטעט אינ'ם נאָמען פון דער עקזעקו־טיווע, אז דער ברענטש וואַקסט, אַז מיר האָבן צוגעקראָגן אַ היבשע צאָל מיטגלידער, נאָר מיר זיינען נאָך ווייט פון דערפילן אונזער קוואָ־טאַ. ער אָפּעלירט פאַרצוזעצן די מיטגלידערשאַפט־קאַמפּאַניע.

אונזערע מיטינגען קומען פאַר יעדן ערשטן און דריטן פרייטאָג, אין אסטאָריע האַל, 64 איסט 4טע סטריט. דעם 2טן יאַנואַר פייערן מיר דאָרט מיט אַ רייכן ליטעראַרישׁ־מוזיקאַלישן פּראָגראַם אונזער ערשטן יאָר טעטיגקייט אלס פאַראייניגטער בעסאַראַביער ברענטש.

מ. ברוינשטיין.

שטאָט קאָמיטעט אינט. אַרב. אָרדן, האַרטפאָרד

די אינסטאַלירונג פון אונזערע ברענטשעס אין האַרטפאָרד איז געפייערט געוואָרן ווי ס'פּאַסט פאַר אונזער פּראָלעטאַרישן אָרדן. חבר מאַראַן, דער פאָרזיצער, האָט געגעבן אַן איבערבליק איבער דער אָפּ־געטאָנענער אַרבעט. נאָכדעם האָט דער „פרייהייט געזאַנגס פאַראיין", דיריגירט פון חבר מאַלאַמוד, געזונגען רעוואָלוציאָנערע לידער, באַ־גלייט פון דעם קינדער־אָרקעסטער פון אונזער שול. די שול קינדער האָבן אַרויסגעמאַרשירט אין האַל מיט פּלאַקאַטן: „עס זאָל לעבן דער אינטערנאַציאָנאַלער אַרבעטער אָרדן!" און מיט אַ סערפּ און האַמער אין מיטן. חבר רעדיי, פון ניו יאָרק, דער פאַרטרעטער פון דער נאַציאָנאַלער עקזעקוטיווע, האָט אינסטאַלירט די ברענטשעס. אַן אָפּיל איז געמאַכט געוואָרן פאַר נייע מיטגלידער און צוועלף חברים האָבן זיך גלייך פאָרגעשלאָגן. באַגריסונגען זיינען געהאַלטן געוואָרן פון דער קאָמפּאַרטיי, טרייד יוניאָן יוניטי ליג, יאַנג קאָמוניסט ליג, פּיאָ־נערן, מוטערס ליג, פרייהייט געזאַנגס פאַראיין, ספּרינגפילדער ברענטש אינט. אַרב. אָרדן, די שול־פאַרוואַלטונג, די שול־קינדער, דורך אַ קינד, וואָס האָט גערופן אַלע בייוועזנדיגע צו שיקן זייערע קינדער אין אונזער שול. אַן אָפּיל פאַר דער „מאָרגן פרייהייט" האָט אַריינגע־בראַכט 15 דאָלאַר.

מ. מאַראַן.

פון אונזערע לעקטאָרן

לויט'ן אויפטראַג פון דער קולטור קאָמיסיע, בין איך געפאָרן און האָב געהאַלטן לעקציעס אין די פאָלגענדע שטעט: נאָרפאָלק און פּאָרטסמוט, וואַשינגטאָן, באַלטימאָר, טשעסטער, אַטלאַנטיק סיטי, ניו בראַנזוויק, טרענטאָן און סקרענטאָן.

די גוט־באַזוכטע פאַרזאַמלונגען האָבן באַוויזן, אַז אַלע מיט־גלידער אינטערעסירן זיך זייער שטאַרק מיט דעם אויפבוי פון דעם לעבן פון די אידישע מאַסן אין סאָוועטן־פאַרבאַנד; אַלע ווילן וואָס מער הערן וועגן דעם באַנקראָט פון ציוניזם; די פראַגע פון דעם עקאָנאָמישן קריזיס און פון דער מלחמה־געפאַר אינטערעסירט אַלע־מען; נאָך יעדער לעקציע ווערן געשטעלט זייער אַ סך פראַגן וועגן אָרדן און וועגן דעם צושטאַנד אין דעם א. ר., פון וועלכן עס אַנטלויפן אַלץ מער מיטגלידער. די לעקציעס האָבן זיך אָפט פאַרצויגן ביז שפּעט אין דער נאַכט און האָבן פאַרנומען צו דריי און פיר שעה צייט צוליב דער גרויסער צאָל פראַגן.

די דאָזיגע נייגעריגקייט צו וויסן און זיך צו באַקענען מיט די וויכטיגסטע פּראָבלעמען פון טאָג דאַרף אויסגענוצט ווערן פון דער קולטור קאָמיטע פון אָרדן צו באַזאָרגן די פּראָווינץ מיט אַ ציקל פון לעקציעס, וואָס זאָלן אַרומנעמען אַלע ברענענדיגע פראַגן און דורך אַ געהעריגער אויפקלערונג דערגענטערן די ברייטע מיטגלידערשאַפט צו די קאַמפן, וואָס דער אַרבעטער־קלאַס פירט אַרום די געגעבענע פראַגן.

די ברענטשעס האָבן אומעטום אויסגעדריקט אַ פאַרלאַנג, אַז מ'זאָל ביי זיי אַראַנזשירן לעקציעס וואָס אָפטער. די אַרבעט קען אַזוי אַוועקגעשטעלט ווערן, אַז ניט נאָר זאָלן אָפטע לעקציעס און אַנדערע פאָרמען פון דערציערישׁ־אויפקלערערישן כאַראַקטער ניט פאַלן מיט קיין צו גרויסן מאַטעריעלן לאַסט אויף די ברענטשעס, נאָר זיי זאָלן נאָך פון זיי קענען האָבן אַ קליינעם איינקונפט, וואָס זיי וואָלטן גע־קענט נוצן צו שטיצן פאַרשידענע אַרבעטער אָרגאַניזאַציעס, וואָס ווענדן זיך נאָך הילף.

ביי אַ פּלאַנמעסיגן און רעגולערן גאַנג פון אַ ציקל לעקציעס וואָלט מעגלעך געווען צוציען אין יעדער שטאָט אַ גרויסע צאָל זייַ־טיגע צוהערער. דאָס וואָלט געהאָלפן צו ווערבירן נייע מיטגלידער פאַר'ן אָרדן; דאָס וואָלט געהויבן די חשיבות פון דעם אינטער־נאַציאָנאַלן אָרדן און דאָס וואָלט געווען אַ וויכטיגער בייטראָג מצד דעם אָרדן צו דער אַרבעטער באַוועגונג.

אין **נאָרפאָלק** ווערט אונזער שול געפירט געמיינשאַפטלעך מיט **פּאָרטסמוט.** זונטאָג קומען די קינדער פון ביידע שולן זיך צו־זאַמען אין נאָרפאָלק. ביי מיין באַזוך, האָב איך די קינדער דער־ציילט וועגן די שולן אין סאָוועטן־פאַרבאַנד. אין **באַלטימאָר** האָט די שול פאַרלויפיג זייער אַ קליינע צאָל קינדער. אין **וואַ־שינגטאָן** האָבן די מיטגלידער פון אָרדן געהאַלטן אין פאַרהאַנדלען די פראַגע וועגן עפענען אַ שול מיט דעם לערער פון באַלטימאָר.

די חברים אויף די ערטער זיינען זייער איבערגעגעבן דער שול־טעטיגקייט. די קולטור קאָמיטע מוז אָבער געפינען אַ וועג, ווי אַזוי באַהילפיג צו זיין די שוואַכערע שולן זיי זאָלן ניט זיין קיין צו שווערע לאַסט אויף די אָרטיגע טוער, און ווי אַזוי אויפצוקלערן די מיטגלידער וועגן דעם אידעאָלאָגישן באַזיס פון די שולן.

דער סך הכל איז, אַז עס איז דאָ אַ גרויס פעלד פאַר זייער וויכ־טיגע אַרבעט.

ש. אַלמאַזאָוו.

רעזאָלוציע פון לאָדזער בר. 24 אינט. אַרב. אָרדן בנוגע חבר בעני בעלמאַן

אנערקענענדיג דעם פאַקט דאָס אונזער מיטגליד חבר בעני בעלמאַן האָט באַוויזן מיט זיין אַקטיוויטעט אין אונזער ברענטש און דורך אַרבעט אַלס ליטעראַטור אגענט און פלעגט אויך אָנפירן אַן אינטענ־סיווע קאַמפּאַניע כדי צו העלפן מאַכן דערפאָלגרייך אַלע אונטערנע־מונגען פון אונזער לינקער און קאָמוניסטישער באַוועגונג, אַ דאַנק אונזער בר. צו טאָן באמת זייער גוטע און דאַנקבאַרע אָרגאַניזאַציע וועלכן ס'האָט מיטגעווירקט דאָס אונזער ברענטש זאָל קריגן די גע־הערינע אנערקענונג און פּרעסטיזש, באַשליסן מיר אים צו פּרעזענ־טירן מיט אַן אויסצייכנונג פון אַ סימבאָל פונם אינטערנאַציאָנאַלן

ד״ר. א. ליין — וואָס דאַרף אַן אַרבעטער וויסן וועגן געזונט?

איינע פון די הויפּט־געפאָרן פאַר דעם געזונט איז די שטענ־דיגע מורא פאַר קראַנקהייט אָדער מאַנגל אין צוטרויען צו זיך אַליין. דאָס איז אָפט אַן אָנהויב פון אַ שטערונג פון דעם מוח, וועלכע, מיט דער הילף פון אַנדערע אומגליקלעכע צושטאַנדן, קען פירן צו אַ גייסטעס־קראַנקהייט.

און אַזוי ווי איך האָב אין זין צו רעדן פון דעם געזונט פון דעם מוח, לאָמיך טאַקע מיט דעם אָנהויבן.

אַ געוויינטלעך ביישפּיל: מען הערט וועגן דער געפאַר פון לונגען־שווינדזוכט. גוט. דער אַרבעטער דאַרף דאָס וויסן, אי־בערהויפּט ווייל ס'איז אַן אַרבעטער־קראַנקהייט. אָבער נאָך די בורזשואַזע מעטאָדן פון „אויפקלערונג" איז נוי־טיז אַוועקצוציען די אויפמערקזאַמקייט פון דעם עולם פון דער אמת'ער גרויסער געפאַר, וועלכע איז אַ אינדוסטריעל־עקאָנאָמישע, אויף די קלענערע, אומוויכטיגערע, זיי־טיגערע געפאַרן.

„שפּייט ניט אַרום זיך! די קראַנקהייט פאַרשפּרייט זיך דורך באַצילן; די באַצילן בלייבן אינם אויסגעטריקנטן שפּייעכץ אויף דער גאַס, אין הויז און אין דער ווערקשטאַט; זיי מישן זיך אויס מיט דער שטויב אין דער לופט און, איינגעאָטעמט, פאַראורזאַכן זיי די קראַנקהייט".

קומט אָבער דער גרעסטער היגער לונגען־ספּעציאַליסט און באַווייזט — ערשט פאַר צוויי־יאָרן — דאָס וואָס די פאָרגעשריי־טענסטע דענקער האָבן שוין במילא געוואוסט, אַז די טובערקול־באַצילן קענען ניט לעבן מער ווי אַ פּאָר מינוט ווען זיי זיינען אין דעם ליכט און אין דער פרייער לופט און אַז כאָטש וואָס שפּייען איז נישט עסטעטיש, איז עס אָבער ניט דאָס געוויינט־לעכע מיטל, דורך וועלכן שווינדזוכט פאַרברייט זיך. ווייניג־סטענס ניט אין דער גאַס אָדער אין ליכטיגע צימערן, אָדער ווערקשטאַטן.

איבערהויפּט זיינען באַצילן ניט קיין אורזאַך, נאָר אַ געלע־גענהייט. זיי געפינען זיך אָפט אין די מייַלער, העלזער, נעזער פון מענטשן, וואָס זיינען ניט קראַנק און ווערן ניט קראַנק. זיי מוזן האָבן אַ גינסטיגן באָדן וואו צו וואַקסן און זיך צו אַנטוויקלען. דאָס קען נאָר געשען ווען עס זיינען פאַראַן טיפערע אורזאַכן, וואָס שוואַכן אָפּ די מענטשלעכע געוועבן אין די פּלעצער וואו די באַצילן באַזעצן זיך. און די אורזאַכן באַ־שטייען דורך רייצונג פון שטויב, פון זיין צו לאַנג פאַרמאַכט צווישן פיר ווענט, אין אַ שאַפּ; שלאָפן און פאַרברייגגען אין אומגעניגנד באַלויכטענע, ניט זוניגע, טונקעלע, ניט לופטיגע צימערן; זיין צו ווייניג אין דרויסן, ווייל מען אַרבעט צו לאַנגע שטונדן; זיין אָפּגעשוואַכט דורך צו־שווערע האַרעוואַניע, שלעכט עסן און צו ווייניג רוען; גייסטיג שלעכט אויפגעלייגט דורך זאָרג, ליידן, טרויעריגקייט.

ס'איז לייכט צו זען, אַז די שווינדזוכט־לאַגע האָט זיך געבעסערט אין אַמעריקע דורך די שווערער קאַמפן פון די אַרבעטער אין די לעצטע צוואַנציג יאָר, דורך דער דעראָבערונג פון קירצערע אַרבעטס־טעג, מער פרייע צייט פאַר פרישער לופט, מער מיטלען פאַר בעסערע וואוינונ־גען און בעסער עסן—און ניט דורך די צדקות פון די רייכע, ווי מען וויל אונז איינרעדן און אויך ניט דורך די וואָרנונגען אַרב. אָרדן אין אַלע ווערק פון אונזער זיידע מאָרים ווינטשעווסקי. זאָל עס דינען פאַר אַ ביישפּיל פאַר אַלע אַנדערע חברים.

מאיר וואַרשאַווסקי, סעק.

טרייסט־רעזאָלוציעס

מיר, די מיטגלידער פון לאָדזער בר. 24 א. אַ. אָ., דריקן אויס דעם מיטגעפיל צו אונזער חבר „היימאַן טעמס" אויף דעם גרויסן פאַרלוסט דורך דעם טויט פון זיין ליבע מוטער — זאָל ער אין קאַמף פאַר אַ שענערע און בעסערע וועלט דורך דער לינקער און קאָמוניס־טישער באַוועגונג זיין טרייסט געפינען.

מאיר וואַרשאַווסקי, סעק.

מיר באַדויערן דעם פריצייטיגן טויט פון אונזער חבר'טע און מיטגליד ראָז פּאַדלאַג. לאָמיר זיך טרייסטן דורך דעם קאַמף פאַר דער באַפרייאונג פון אַרבעטער־קלאַס.

עקזעקוטיווע קאָרל ליבקנעכט בר. 122
אינט. אַרב. אָרדן

מיר, די מיטגלידער פון דעם אָדעסער ברענטש 20 א. א. א., דריקן אויס אונזער מיטגעפיל צו די עלטערן און ברודער ס. עקשטיין אויף דעם פאַרלוסט פון זייער זון און ברודער נייטען עקשטיין, וועלכער איז געשטאָרבן דעצעמבער דעם 12טן. זאָלן זיי געפינען זייער טרייסט פון דעם פאַרלוסט אינ'ם קאַמף פאַר דער באַפרייאונג פון'ם אַרבעטער־קלאַס.

דזש. בעזפּאַלאָוו, פינ.־סעק.

בריוקאַסטן

ביל הייוואוד בר. — 1) באַריכטן פאַר'ן „פונק" דאַרפן אָנקו־מען אין רעדאַקציע ניט שפּעטער ווי דעם אַכטן טאָג אין מאָנאַט. למשל, די באַריכטן פאַרן פעברואַר־נומער דאַרפן מיר קריגן שפּעט־סטענס דאָנערשטאָג פרי דעם 8טן יאַנואַר. 2) באַריכטן דאַרפן זיין געשריבן מיט טינט. 3) שיקט אונז דירעקט, ניט דורך דער „מאָרגן־פרייהייט". 4) שרייבט פולע ווערטער, ניט קיין ראַשי־תובות.

ס. גאָרעליק, בר. 46 מידל ווילעדזש. — אַן ענטפער אויף די פראַגן וועגן ענגליש און אידיש קאָנט איר געפינען אין דער סעריע אַרטיקלען פון חבר אַלגין אין דער „מאָרגן פרייהייט".

מאָרים טאַוב. — אייער באַגרייסונג צום אינסטאַליר־באַנקעט פון אייער בערדיטשעווער ברענטש 4, וואָס איר האָט געשיקט פונם שפּיטאָל, איז אָנגעקומען צו שפּעט פאַרן לעצטן נומער „פונק". זאָל דאָ אָבער דערמאָנט ווערן, אַז איר האָט פאַראיינס אויסגערעכנט די וויכטיגע טעטיגקייט פון אייער ברענטש און געראַטן אַלע ראַדיקאַלע עלעמענטן פון בערדיטשעוו און אומגעגנט זיך אָנצושליסן אין אייער ברענטש.

און אנאנסן, אז מען זאָל ניט שפּייען.

אָבער די טעאָרעטישע, ניט־פאַרשטאַנענע און ניט־פאַרדייטע לערע פון די באַצילן אַלס די איינציגע אורזאַך פון לונגען־שווינדזוכט האָט אָפּט אַ שלעכטע,ווירקונג אויף די דערשראָקענע מוחות פון דורכשניטלעכע מענטשן און ניטאויפגעקלערטע אַרבעטער. אָנשטאָט אַן איבערטריבענער מורא איז בעסער אַ ווירקזאַמער מאַסן־קאַמף.

פאַראַן לייט, וואָס ניט זייענדיג גייסטיג גוט באַלאַנסירט, ווערן דורך דער מורא פאַר באַצילן מער אָדער ווייניגער משוגע. דאָסזעלבע איז לעצטנס דער פאַל מיט דעם שרעקלעכן טעראָר וועגן ר אַ ק. נאַטירלעך, די דערשראָקנקייט פאַראורזאַכט ניט קיין קרעבס, אָבער זי האָט איר חלק אין מוח־שטערונגען, וועלכע זיינען אָפּט ניט בעסער און ניט ווייניגער געפערלעך ווי מאַנכע פיזישע קראַנקהייטן.

איר קענט אפשר זאָגן, אַז ס'איז גוט מורא צו האָבן, ווייל מען לויפט צום דאָקטאָר אין צייט. אָבער מערסטנס איז די ווירקונג אַ שלעכטע און מיר, די וואָס אַרבעטן אין אַנשטאַלטן פאַר גייסטעס־קראַנקהייטן, ווייסן בעסער ווי די איבערגע מעדיצינישע פּראָפעסיע, וויפיל שאָדן די איבערגעטריבענע מורא פאַר קראַנקהייטן ברייגגט.

ניין, ס'איז ניט גוט און ניט נויטיג מורא צו האָבן פאַר קראַנקהייטן. מען דאַרף זיך לערנען די הויפּט־פּרינציפּן וועגן געזונט, וויסן ווי אַזוי צו לעבן אינדיווידועל און וואָס פאַר אַ חלק מען זאָל האָבן אין דעם סאָציאַל־עקאָנאָמישן קאַמף געגן אָרימקייט און קראַנקהייט, אָבער ניט דערשראָקן ווערן און אויך צוטרויען האָבן צו זיך, צו זיין קערפּער, צו די איינגעבוירענע קרעפטן.

יאָ, מורא איז איינע פון די אורזאַכן פון מוח־קראַנקהייטן. אויך אומזיכערקייט. און דאָס זיינען צוטאַנדן, וואָס זיינען ווייט און ברייט פאַרשפּרייט איבעראַל אין דער היינטיגער געזעלשאַפט. נאַטירלעך, נאָך מער אינ'ם אַרבעטער־קלאַס. און די סאָציאַלע רעוואָלוציע וועט ניט נאָר באַפרייען דעם אַרבעטער פון מורא, נאָר אויך די עקספּלואַטירנדיגע קלאַסן. דער רייכער און דער מיטל קלאַס־מענטש שרעקט זיך, ווייל אין אַ קריזיס קען ער פאַרלירן זיין פאַרמעגן, זיין מעגלעכקייט געזעצלעך צו באַראַבעווען און אויסצוזויגן, און ער ווערט אָפּט דורך דעם משוגע. אָבער דער אַרבעטער גייט ניט זעלטן אַראָפּ פון זינען, ווייל ער האָט מורא, אַז ער וועט פאַרלירן זיין אַרבעטס־פּלאַץ, אָדער ווייל ער האָט אים שוין פאַרלאָרן און ער האָט מורא פאַר דער באַלדיגער און שפּעטערדיגער צוקונפט פון זיין פאַמיליע.

די דאָזיגע מורא איז שווער בייצוקומען, ווייל זי איז באַזירט אויף דער ווירקלעכקייט. זאָל מען ווייניגסטנס ניט נאָך צוגעבן די מורא פאַר קראַנקהייטן!

פאַרשטייט זיך, ניט ביי יעדן וועט די מורא פאַראורזאַכן וואַנזין. מען דאַרף זיין צוגעגרייט דערצו. עס האָט צו טאָן מיט דעם לעבן אין קינדהייט, אין דער פאַמיליע, מיט געיִרשנ'טע אייגנשאַפטן, מיט דער סביבה און אַנדערע אומשטענדן. אָבער עס זיינען פאַראַן אַ סך מענטשן, וועמעס גייסטיגער ווידערשטאַנד, אַ דאַנק די אַלע אומשטענדן, איז פאַרקלענערט און זיי זיינען ביים ברעג פון משוגעת. זאָל נאָר די געלעגנהייט קומען,סיי אין דער פאָרם פון מורא אָדער אין אַנדערער פאָרם, און זיי זיינען פאַרלאָרן.

אַזעלכע מענטשן פּאַסן זיך ניט צו צו דעם אַרומיגן לעבן. זיי זיינען די ניט־צוגעפּאַסטע, די, וועמעס גייסטיגער גלייכגעוויכט איז ניט שטאַנדהאַפט און איז לייכט צו צעשטערן.

אָבער אויך די שלעכטע צופּאַסונג צו דער אומגעבונג האָט זיך אירע טיפערע וואָרצלען און אורזאַכן. זי איז אויך אַ סאָציאַל־עקאָנאָמישע דערשיינונג.

פעלער־אויסבעסערונג. אין מיין אַרטיקל פון נאָוועמבער־דעצעמבער „פונק" האָבן זיך אַריינגעכאַפּט אייניגע דרוקפעלערן. אָט זיינען די וויכטיגסטע: אָנשטאָט „דער אינטעגראַלער מענטש פאַרנאַכלעסיגט דעם קערפּער צו גונסטן פון דעם מוח" דאַרף שטייען „פאַרנאַכלעסיגט נ י ט"; אָנשטאָט „פּלאָג פון האַרעוואַניע" דאַרף שטייען „פּלאָג און האַרעוואַניע"; אָנשטאָט „אָבער גאַנץ אַנדערש איז די לאַגע מיט געזונט־ייערן" דאַרף זיין „געזונט־לערן".

די אינטערוועניץ־פאַרשווערונג געגן ראַטן פאַרבאַנד

(שלוס פון זייט 15)

וועגן דעם ניט, כאָטש עס איז באַקאַנט, אַז פילע קאָלאָניאַלע פּראָדוקטן (ווי ראָבער, קאָפע, מינעראַלן אין אַפריקע) ווערן פּראָדוצירט כמעט אויסשליסלעך פון געצוואונגענער אַרבעט און אַרעסטאַנטן. אָבער אַז מען דאַרף אָנפאַנגען אַן עקאָנאָמישן קריג געגן דעם לאַנד, וואָס בויט סאָציאַליזם, דערמאָנט מען זיך דעם געזעץ, און סעקרעטערי מעלאָן גיט אַרויס שפּאָגל נייע כללים, ווי אַזוי דער געזעץ זאָל דורכגעפירט ווערן אין לעבן. לויט די כללים קען יעדער ליאַדער קאָמישאָנער פון וועלכער עס איז טאַמאָזשניע, אויב עמיצער באַקלאָגט זיך, אַז אַ געוויסע סאָוועטישע וואַרע ווערט פּראָדוצירט פון אַרעסטאַנטן, פאַרבאָטן צו אימפּאָרטירן אָט די וואַרע. עס בלייבט דאַן פאַר דעם אימפּאָרטער צו באַווייזן, אַז אין קיין פּראָצעס פון דער פּראָדוקציע פון אָט דער וואַרע באַטייליגט זיך ניט אין ערגעץ קיין אין אַרעסטאַנט. און אַזוי ווי עס איז אַ כלל אין יוריספּרודענץ, אַז קיין נעגאַטיווע זאַך קען מען בכלל ניט באַווייזן (עס איז אָנגענומען, אַז מען קען באַווייזן, אַז אַ זאַך עקזיסטירט, אָבער ניט אַז עפּעס עקזיסטירט ניט), און ווען מען געדענקט, אַז קיין אָפיציעלע סאָוועטישע דאָקומענטן ווערן ניט אַנערקענט, קען מען זיך לייכט פאָרשטעלן, וואָס די דורכפירונג פון מעלאָנ'ס כללים וועט מיינען. מען טאָר אויך ניט פאַרגעסן, אַז קיין קלאָגעס וועלן ניט אויספעלן. די „פאַרווערטס" - באַיעס מיט מעטיוואָל וועלן דאָס שוין באַזאָרגן. אַזוי גלייטשט זיך אַמעריקע אויף דעם געפערלעכן וועג, וואָס פירט דירעקט צו אַ מלחמה געגן ראַטן פאַרבאַנד, ווארום עקאָנאָמישע קריג אין היינטיגער וועלט מיינט דעם ערשטן שריט צו אָפענער מלחמה.

מען מוז צוגעבן, אַז עס איז פאַראַן אַן אונטערשיד צוויש: אַמעריקע און פראַנקרייך אין דער הינזיכט. דער גאַנצער סאָ וועט־פראַנצויזישער האַנדל האָט אין 1928-29 באַטראָפן בלויז 73 מיליאָן רובל; לעצטן יאָר האָט ער באַטראָפן נאָך ווייניגער,

און דער האַנדלס־באַלאַנס איז שטאַרק צום גונסטן פון ראַטן־פאַרבאַנד. פאַרקערט, דער סאָוועט־אַמעריקאַנער האַנדל האָט אין 1928-9 באַטראָפן איבער 200 מיליאָן רובל און דערפון זיי נען פולע 153 מיליאָן רובל באַשטאַנען פון אַמעריקאַנער עקס־פּאָרט קיין ראַטן פאַרבאַנד. לעצטן יאָר האָט דער ראַטן פאַר־באַנד געקויפט אין אַמעריקע פאַר 180 מיליאָן דאָלאַר סחורה, דאָס איז אַן ערך דריי מיט אַ האַלב פּראָצענט פונם גאַנצן אַמע־ריקאַנער עקספּאָרט. דערביי האָט אַמעריקע געקויפט פונ'ם ראַטן פאַרבאַנד בלויז פאַר 32 מיליאָן דאָלאַר, ווייניגער ווי איין פּראָצענט פונם אַמעריקאַנער אימפּאָרט. מיט אַנדערע ווערטער אַמעריקע האָט עפּעס זייער ערנסטעס צו פאַרלירן אין אַן עקאָ־נאָמישן קריג מיטן לאַנד פון די סאָוועטן. בעת, פראַנקרייך האָט בלויז איין זאָרג, ווי בריאַן האָט דערקלערט, אַז אַ קריג איצט קען זיך פאַרוואַנדלען אין אַ בירגער קריג; האָט אַמעריקע נאָך אַ צווייטע זאָרג: צי זי וועט עפּעס געווינען דירעקט דורך אַ קריג געגן ראַטן פאַרבאַנד איז נאָך אַ פראַגע, אָבער אויסער דער ריזיקע פון אַ בירגער־קריג איז זי אַבסאָלוט זיכער צו פאַר־לירן איינעם פון אירע וויכטיגסטע מאַרקעטס.

אין די רייען פון דעם אַמעריקאַנער קאַפּיטאַליזם זיינען דאַרום פאַראַן זייער שאַרפע מיינונגס־פאַרשידנהייטן וועגן דעם פאָרדערדע פאַר אַ באַוואַפנטער מלחמה געגן ראַטן־פאַרבאַנד. לאָ־מיר דאָ ציטירן די מיינונג פון דעם וויצע־פּרעזידענט פון נעשאָ־נאַל סיטי באַנק און באַקאַנטן עקאָנאָמיסט דזש. אי. ראָבערטס, פון זיין עקאָנאָמישן איבערזיכט אין דעם געשעפטס־זשורנאַל „קאָמערס ענד פיינענס", דעצעמבער 10, 1930:

טעלעגראַמען פון פּאַריז באַריכטן, אַז די אינטערנאַציאָנאַלע האַנדלס פּאַלאַטע האָלט אין באַטראַכטן אַן אַלגעמיינע פּאָליסי פאַר אַלע לענדער אין באַצוג צו אָט דער „רוסישער געפאַר", וועלכע (די פּאָליסי) נעמט אין זיך אַריין דאָס באַגרעניצן אָדער דאָס פאָלקאָמענע באָיקאָטירן פונ'ם רוסישן האַנדל. איינע פון די צוויי וועט זיכער זיין דער רעזולטאַט פון אַזאַ פּאָליסי. אָנגענומען אַז זי זאָל זיין דערפאָלגרייך, און די סאָוועטישע אָרדנונג זאָל צעשטערט ווערן—וואָס וועט דאַן געשעען אין רוס־לאַנד? קלאָר, כאַאָס און אַן אַלגעמיינער גהינום. אָנגענומען אַז די פּאָליסי וועט דורכפאַלן—דער איינציגער מעגלעכער רע־זולטאַט וועט דאַן זיין דער פאַרלוסט פונ'ם רוסלענדישן מאַר־קעט פאַר דער וועלט. בלויז טיוולישע פּאָליטישע עקאָנאָמיע קען דיקטירן אַזאַ מין פּאָליסי. ווארום ווען אפילו די סאַמע בעסטע רוסישע טרוימען וועגן אינדוסטריעלער ווירקזאַמקייט (עפּישענסי) זאָלן פאַרווירקלעכט ווערן, וועט דאָס בלויז פירן דערצו, אַז זי וועט ווערן דער גרעסטער איינקויפער פון די פּראָדוקטן פון אַנדערע לענדער, וואָס די וועלט האָט ווען עס איז געזען. דאָס איז די נאַטור פון האַנדל.

די אינטערנאַציאָנאַלע האַנדלס פּאַלאַטע ווערט קאָנטראָ־לירט פון פראַנקרייך. פאַראַן אַ היבשער טייל פון אַמעריקאַנער נעשעפטס־לייט, וועלכע פילן, אַז דער ריסק וואָס איז פאַרווי־קעלט אין אַ מלחמה געגן ראַטן פאַרבאַנד איז צו גרויס און אַז די מענלעכע געווינסן זיינען צו צווייפלהאַפט. כדי איבערצו־געווינען אָט דעם טייל נוצט מען אויס אַלע באַטאַרייען פון־יי סאָציאַל־פּאַשיסטן: פון מעטיו וואָל ביז'ן „פאָרווערטס" מיט'ן אַרבעטער רינג און הילקוויט'ן. די לעצטע שאַפן שטימונג מיט געשיכטעס וועגן כלומר'שטן טעראָר, וועלכע דאַרפן שאַפן דעם איינדרוק, אַז די סאָוועטן מאַכט שטיצט זיך בלויז אויף טעראָר און באַיאָנעטן און אַ מלחמה געגן איר איז גאָר ניט אַזוי שרעקלעך. מעטיו וואָל ווידער רעדט אָפענע דיבורים: „אין רוסלאַנד ווערט אויסגעפּרואווט אַ קאָמוניסטישער פּראָיעקט. אויב אָט די פּלענער זאָלן זיין דערפאָלגרייך, וועלן זיי אָן שום צווייפל האָבן אַ ווירקונג אויף אונזערע איינענע אַנזיכטן" — טענה'ט מעטיו וואָל איין מיט די באָסעס פון דער בילדינג טריידס עמפּלאָיערס אַסאָסיאַיישאָן. לכן, „איבער דעם דאַרף מען זיך אָנשטריינגען צו פאַרטיידיגן די רעכט פון פּריוואַטן אייגנטום" (זעט נ. י. טיימס פון 18טן דעצעמבער). אַלזאָ, מען מוז זיך אָרגאַניזירן און דערקלערן אַ הייליגן קריג געגן ראַטן־פאַרבאַנד.

די לאַגע איז באמת אַ פיל ערנסטערע ווי מען שטעלט זיך פאָר. מיט זעקס מאָנאַטן איידער אַמעריקע איז אַריינגע־טראָטן אינם וועלט קריג האָט נאָך קיינער ניט געוואָלט צוגעבן, אַז אַזאַ זאַך קען געשעען. די לאַגע איצט איז ניט פיל בעסער און עס איז דאַרום ביים איצטיגן מאָמענט אוממעגליך איבער־צוטרייבן די אומגעהויערע פאַראַנטוואָרטלעכקייט און פליכט פון די אַרבעטער־מאַסן. עס איז די אויפגאַבע פון אַלע באַ־וואוסטזיניגע אַרבעטער־עלעמענטן צו מאָביליזירן אַלע כחות געגן דער קריג־פאַרשווערונג. די אַרבעטער מאַסן מוזן דער־צי עס לויפט זיך איצט דערקלערן אַן עקאָנאָמישן קריג אַלס קלערן אַן אַקטיוון, ענערגישן און אומברחמנות'דיג „קריג געגן קריג". זיי מוזן קלאָר מאַכן פאַר די הערשער, אַז זיי וועלן יעדן קריג געגן ראַטן פאַרבאַנד פאַרוואַנדלען אין אַ בירגער קריג. זיי מוזן דערקלערן אַן אויסראָטונג קריג געגן אַלע קריג־פּרע־דיגער אין די אַרבעטער־רייען — פון מעטיו וואָל ביז'ן אַרבע־טער רינג, „פאָרווערטס", הילקוויט און די גאַנצע באַנדע „פאָר־ווערטס" באָיעס אין די יוניאָנס. זיי מוזן אָרגאַניזירן די אַר־בעטסלאָזע געגן יעדן פאַרזוך זיי אויסצונוצן אַלס קאַנאָנען־דעם סאָוועט־אַמעריקאַנעם האַנדל, וואָס מוז אומפאַרמיידלעך פירן צו דער פאַרגרעסערונג פון דער אַרבעטסלאָזיגקייט.

„קריג געגן קריג" — איז די דרינגענדסטע פליכט און וויכטיגסטע אויפגאַבע פון מאָמענט.

פיונעראַל דירעקטאָרס

ווי אויך פיונעראַל דירעקטאָר פון דעם אינטערנאַציאָנאַלן אַרבעטער־אָרדן

אַי. דזשיי. מאָרים,

אינק.

I. J. MORRIS, Inc.

FUNERAL DIRECTORS

280 Sutter Ave., Brooklyn, N. Y.

Phone Dickens 1273-4-5 — Night Phone Louisiana 2443

דער וואָרקערס אינטערנעשאָנאַל רעליף ברעס־בענד

האַלט איצט אָפּ אירע רעפּעטיציעס יעדן דאָנערשטאָג אָוונט, 7.30, אין די נייע קלוב־צימערן, 131 וועסט 28טע גאַס, נייו יאָרק. אַלע אַרבעטער, וואָס שפּילן אַ וועלכן ניט איז אינ־סטרומענט, זיינען געבעטן זיך אָנשליסן אינ'ם אַרבעטער ברעס־בענד.

אדרעסן פון די אידישע קינדער שולן ביים אינ־טערנאציאנאלן ארבעטער אָרדן

בראנקס 1 — 353 ביקמאן עוועניו.
בראנקס 2 — 1622 בעטגייט עוועניו.
בראנקס 3 — 652 איסט 156טע סטריט.
בראנקס 4 — 519 וועסט 178טע סטריט.
בראנקס 5 — 2109 ארטור עוועניו.
בראנקס 6 — 1645 גרענד קאָנקאָרס.
בראנקס 7 — 3204 וואלאס עוועניו.
בראנקס 8 — 1078 טיפאני סטריט.
בראנקס 9 — 549 וועסט 204טע סטריט.
בראנקס 10 — 1400 באָסטאָן ראָוד.
בראנקס 11 — 2700 בראנקס פארק איסט.
בראנקס 12 — 959 איסט 173טע סטריט.
בראנקס 13 — 749 קראָטאָנא פארק נאָרט.
בראנקס 14 — 2061 ברייאנט עוועניו.
בראָנקס 15 — 736 פאָקס סטריט.
בראנקס 16 — 1210 עלדער עוועניו.
האַרלעם — 143 איסט 103טע סטריט, ניו יאָרק.
דאון טאון 1 — 134 איסט 7טע סטריט, ניו יאָרק.
דאון טאון 2 — 84 און אַ האַלב לואיס סטריט, ניו יאָרק.
ווילליאמסבורג 1 — 261 טאָמקינס עוועניו, ברוקלין.
ווילליאמסבורג 2 — 80 קוק סטריט, ברוקלין.
ווילליאמסבורג 3 — 322 סאָוט 5טע סטריט, ברוקלין.
בראנזוויל 1 — 1844 פיטקין עוועניו, ברוקלין.
בראנזוויל 2 — 1655 סט. מאַרקס עוועניו, ברוקלין.
בראנזוויל 3 — 563 סטאָון עוועניו, ברוקלין.
איסטערן פאַרקווייי — 261 יוטיקאַ עוועניו, ברוקלין.
איסט ניו יאָרק 1 — 962 סאָטער עוועניו, ברוקלין.
באָראָ פאַרק 1 — 1482—41טע סטריט, ברוקלין.
באָראָ פאַרק 2 — 4312 ניו יוטרעקט עוועניו, ברוקלין.
איסט פלעטבוש 1 — 241 איסט 94טע סטריט, ברוקלין.
איסט פלעטבוש 2 — 241 איסט 94טע סטריט, ברוקלין.
בענסאָנהוירסט 1 — 2006—70טע סטריט, ברוקלין.
בענסאָנהוירסט 2 — 2500—65טע סטריט, ברוקלין.
קוני איילאנד — 2901 מזירמייד עוועניו, קוני איילאנד.
ברייטאָן ביטש — 140 נעפטשון עוועי., קוני איילאנד.
בעטש ביטש — 48 בעי 28טע סטריט, ברוקלין.
סטעטן איילאנד — 110 וויקטאָרי בולוואַרד.
קאָנאַרסי — 9128 עוועי. „על", ברוקלין.
מיטל־שול — 143 איסט 103טע סטריט, ניו יאָרק.
פעטערסאָן — 3 גאָווערנאָר סט., פעטערסאָן, נ. דזש.
פאַסייק — 289 מיין סטריט.
נוארק 1 — 93 מערסער סטריט.
פילאַדעלפיע 1 — 8טע און ריטנער סטריטס.
פילאַדעלפיע 2 — 2456 נאָרט 30טע סטריט.
פילאַדעלפיע 3 — 4045 דזשיראַרד עוועניו.
פילאַדעלפיע 4 —
פילאַדעלפיע 5 — 1331 נאָרט פרענקלין סטריט.
פילאַדעלפיע 6 — 341 וויאָמינג עוועניו.
פילאַדעלפיע 7 —
פילאַדעלפיע מיטל־שול —
טרענטאָן — 7 יוניאָן סטריט.
דעטראָיט 1 — 9148 אָוקלאנד עוועניו.
דעטראָיט 2 — 2540 גרענט עוועניו.
דעטראָיט 3 — 9894 גודווין עוועניו.
דעטראָיט 4 —
דעטראָיט מיטל־שול —
לאָס אנדזשעלעס 1 — 2706 ברוקלין עוועניו.
לאָס אנדזשעלעס 2 — 3162 וואַבאַש.
האַרטפאָרד — 2003 מעין סטריט.
ספרינגפילד 1 — 3139 אָרענדזש סטריט.
טשעלסי — 354 בראָדוויי, טשעלסי, מאַסס.
ראקסבורי — 24 ווענאָנאַ סט., ראקסבורי, מאַסס.
בראקטאָן —
מאָלדען — 417 גראַס סט., מאָלדען, מאַסס.
ווינטראָפּ — 297 שוירלעי סט., ווינטראָפּ, מאַסס.
רעוויר — 105 שוירלעי עוועי., רעוויר, מאַסס.
פיבאָדי — 2 סמיט סט.
באָסטאָן 8 —
באָסטאָן 9 —
קליוולאנד 1 — 3454 איסט 118טע סט., קליוולאנד, מאסס.
שיקאַגאָ 1 — 947 נאָרט לעוויט סט., שיקאַגאָ, אילל.
שיקאַגאָ 2 — 3349 פּאָטאָמאַק עוועי., שיקאַגאָ, אילל.
שיקאַגאָ 3 — 1522 קאַרלאָו סט., שיקאַגאָ, אילל.
שיקאַגאָ 4 —
שיקאַגאָ 5—
באלטימאָר1— 1206 איסט באַלטימאָר סט., באַלטימאָר, מד.
וואשינגטאָן, ד. ק. —
סטאַמפאָרד — 49 פּאַסיפיק, סטאַמפאָרד, קאָנג.
סאַוטה נאָרוואָלק — 10 מאדיסאָן עוועי., סאַוטה נאָרוואָלק, קאָנג.
טאָראָנטאָ — קעיר אָוו לאפידאס, 424 ספאַדינאַ עוועי., טאָראָנטאָ, קאַנאַדאַ.
מאָנטרעאל — 62 ראשעל סט., איסט מאָנטרעאל, קאנג.
נאָרפאָלק — 708 פרימייסאָן סט.
פּאָרטסמוט—
ראטשעסטער—ק. א. בלום, 402 דזשאָזעף עוועי.

אויסגאַבן פונ'ם אינטערנאַציאָנאַלן אַרבעטער אָרדן

1) **שטאָט**—1טער טייל פון דער באַוועגלעכער כרעס־טטאָמאַטיע פאַר 3טן לערן־יאָר פון עלעמענטאַרע שולן. לויט דער פּראָיעקטן־סיסטעם, אָנגענו־מען פון די שולן פון א. א. א.
פּרייז: פאַר שולן—15ס. איינצל־פאַרקויף—20 ס.

2) **אַמעריקע**—1טער טייל פון דער באַוועגלעכער כרעסטאָמאַטיע פאַרן 4טן לערן־יאָר פון עלע־מענטאַרע שולן, לויט דער פּראָיעקטן־סיסטעם, אָנגענומען פון די שולן פון אינט. אַרב. אָרדן.
פּרייז: פאַר שולן—20 ס. איינצל־פאַרקויף—25ס.

3) **לענין און רוסישע רעוואָלוציע**—2טער טייל פון דער באַוועגלעכער כרעסטאָמאַטיע.
פּרייז: פאַר שולן—30ס. איינצל־פאַרקויף—45 ס.

4) **אַ נייע אַרבעטער פעסטונג** — וואָס איז אַזוינס דער אינטערנאַציאָנאַלער אַרבעטער־אָרדן און פאַרוואָס די אידישע אַרבעטער דאַרפן זיך אין אים אָנשליסן.
(אין אידיש און ענגליש)

5. **דער אינטערנאַציאָנאַלער אַרבעטער אָרדן**
געשיכטע, אויפגאַבן, צילן. פון מ. אָלגין
פּרייז: 30 ס. פאַר ברענטשעס פונ'ם א. א. א. 15 ס.

אינ'ם פאַרלאַג געפינט זיך אויך צום פאַרקויף

1) **דער פאַבריק קוימען סטרייקט** — פון שלוימע דאַווידמאַן.
2) **דאָס ערשטע נעגערל** — פון שלוימע דאַווידמאַן.
3) **כאַווער לענין האָט געזאָגט** — פון שלוימע דאַווידמאַן.
4) **סאָוועטן־פאַרבאַנד אין 1929**—באַריכט פון דער א. ר. דעלעגאַציע אין סאָוועטן־פאַרבאַנד. אַרויס־געגעבן פון דעם 50־גער קאָמיטעט.

פאַרלאַג
אינטערנאַציאָנאַלער אַרבעטער־אָרדן
הויפּט־פאַרקויף: 3 יוניאָן סקווער, ניו יאָרק